

การพัฒนาทักษะในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้
สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนในกลุ่มตำบลสระตะเคียน จังหวัดนครราชสีมา

นางสาวบุรียรัตน์ จินดาศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**Development of Thai Language Reading, Analytical Thinking and
Writing Skills with the Use of Simulation for Prathom Suksa III
Student in Sratakian Sub-District School Cluster in
Nakhon Ratchasima Province**

Miss Bureerat Chindasri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้ สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในกลุ่มตำบลสระตะเคียน จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อและนามสกุล	นางสาวบุร็รรัตน์ จินดาศรี
แขนงวิชา	หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. รองศาสตราจารย์จันตรี คุปตะวาทีน 2. รองศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี พรหมมาพันธุ์

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จิราภรณ์ สิริทวี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์จันตรี คุปตะวาทีน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี พรหมมาพันธุ์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิศวรธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย
โดยใช้สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนในกลุ่มตำบลสระตะเคียน จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัย นางสาวบุรียรัตน์ จินดาศรี รหัสนักศึกษา 2502101906

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์จันตรี คุปตะวาทีน (2) รองศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี
พรหมมาพันธุ์ ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง (2) ศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง และ (3) ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถานการณ์จำลอง

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีประชาสรรค์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สถานการณ์จำลอง (2) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อัตราพัฒนาการ และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลองระหว่างเรียนเพิ่มขึ้น 0.58 คะแนนต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน และ (3) นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ สถานการณ์จำลอง การอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียน ความพึงพอใจ

Thesis title: Development of Thai Language Reading, Analytical Thinking and Writing Skills with the Use of Simulation for Prathom Suksa III Student in Sratakian Sub-District School Cluster in Nakhon Ratchasima Province

Researcher: Miss Bureerat Chindasri ; **ID:** 2502101906

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis advisors: (1) Chantri Kuptavatin, Associate Professor; (2) Dr.Bonsri Prommapun. Associate Professor; **Academic year:** 2009

Abstract

The purpose the this research were to (1) compare Thai language reading, analytical thinking and writing skills of Prathom Suksa III students before and after learning with the use of simulation; (2) study the growth rate on Thai language reading, analytical thinking And writing skills of Prathom Suksa III students while learning with the use of simulation; and (3) study satisfaction with learning of Prathom Suksa III students who learning with the use of simulation.

The research sample consisted of 20 Prathom Suksa III students in an intact classroom at Samakkee Prachasan School, Soeng District, Nakhon Ratchasima Province, obtained by cluster sampling. The employed research instruments consisted of (1) Thai language learning management plans with the use of simulation; (2) an achievement test on Thai language reading, analytical thinking and writing skills; and (3) a questionnaire to assess the satisfaction of students with learning with the use simulation. Research data were analyzed using the mean, standard deviation, growth rate, and t-test.

Research findings revealed that (1) the post-learning Thai language reading, analytical thinking and writing skills of students who learning with the use of simulation were significantly higher than their pre- learning counterpart at the .05 level; (2) students who learned with the use of simulation had increased their language reading, analytical thinking and writing scores by 1.14 score per time from the full score of 10; and (3) students who learned with the use of simulation were satisfied with their learning at the highest level.

Keywords: Simulation, Reading, Analytical tinking, Writing, Satisfaction

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์จันทร์ คุปตะวาทีน รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยเหลือแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์นี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ตันยะ อาจารย์มรกต โพธิ์พะเนา วนายจรีก ธนารักษ์ ซึ่งกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรวมทั้งให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ นายบุญมี สาทร ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีประชาสรรค์ คณะครู และนักเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือและทำการทดลองเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี

ในโอกาสนี้ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวจินดาศรี ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษา และเป็นกำลังใจที่สำคัญตลอดมา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

บุรีรัตน์ จินดาศรี

เมษายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
หลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับการเขียน.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับสถานการณ์จำลอง.....	32
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
รูปแบบการวิจัย.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ สถานการณ์จำลอง.....	55
ตอนที่ 2 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้ สถานการณ์จำลอง.....	57
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	62
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปการวิจัย.....	64
อภิปรายผล.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	79
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	81
ข เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	82
ค เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	121
ง การหาค่าคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย.....	143
จ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	155
ฉ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	167
ประวัติผู้วิจัย.....	171

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้และสถานการณ์จำลองในการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	46
ตารางที่ 3.2 แผนผังการสร้างแบบทดสอบ.....	49
ตารางที่ 3.3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์.....	50
ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	55
ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	56
ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	56
ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	57
ตารางที่ 4.5 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	58
ตารางที่ 4.6 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	58
ตารางที่ 4.7 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	59
ตารางที่ 4.8 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	60
ตารางที่ 4.9 ความพึงพอใจในการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	62

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แผนผังกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42
ภาพที่ 3.1 แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	54
ภาพที่ 4.1 กราฟแสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	61

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 ได้ระบุไว้ว่า การจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น คิดเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง เน้นการผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียน

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน นักเรียนต้องนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ได้ระบุไว้ว่า “ภาษาไทยมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การเรียนการสอนภาษาไทยมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าของภาษา สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ และมีเหตุผล” (กรมวิชาการ 2545: 3-7)

การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งในระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นขั้นพื้นฐานในการเรียนที่จะเรียนต่อไปในอนาคต “การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องกว้างขวางก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ไม่ยึดมั่นในความคิดใดความคิดหนึ่ง ก่อให้เกิดโลกทรรศน์ที่กว้างไกล สามารถคิดวิพากษ์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและยังช่วยสร้างความสำเร็จได้อย่างมากมาย ผู้ใดมีความสามารถพิเศษในการอ่านมักจะได้รับความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว (สนิท ตั้งทวี 2531: 5)

สำหรับการเขียนในระดับชั้นประถมศึกษามีความสำคัญมาก เพราะการเขียนเป็นทักษะที่ค่อนข้างยาก เป็นการสื่อสารที่มีขั้นตอนหลายอย่าง คือ ผู้เขียนต้องคิดก่อนเขียน ควรเขียนอย่างไรให้ตรงกับความคิดให้ผู้อ่านได้รับรู้ ต้องอาศัยตัวอักษร ถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในความคิดของผู้เขียน ก็แสดงว่าเกิดปัญหาในการสื่อสารด้วยการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของอุทัย ภิรมย์รัตน์ (2535: 95) ได้กล่าวถึงการเขียนว่า “การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญ การเขียนเป็นทักษะการส่งสารเช่นเดียวกับการพูด แต่การเขียนอาศัยตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ในการเลือกสื่อสารความหมายแทนเสียงพูด มนุษย์สามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ความคิดต่าง ๆ โดยผ่านการเขียนอย่างมากมาย” นอกจากนี้วรรณิ โสมประยูร (2537: 139) ได้กล่าวว่า “การเขียนเป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญมาก เพราะการเขียนเป็นหลักฐานที่ช่วยให้คนรุ่นหลังทราบความเป็นมาของอดีตจนถึงปัจจุบัน การเขียนจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้โลกก้าวหน้า นอกจากนี้การเขียนยังมีความสัมพันธ์กับทักษะการฟัง การพูดและการอ่านอีกด้วย ตามปกติคนที่ฟังมาก อ่านมาก และพูดดีย่อมเขียนได้ดีด้วย”

การคิดเป็นความสามารถของมนุษย์ กระบวนการคิดเกิดขึ้นภายในสมองของมนุษย์ซึ่งในยุคของสังคมข้อมูลข่าวสารบุคคลจะต้องมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าได้จะต้องมีความรู้และประสบการณ์พื้นฐานนำมาช่วยในการคิดซึ่ง เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 24) กล่าวว่า “การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการจำแนกแจกแจงองค์ประกอบเหล่าต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น” ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกระแสมิชนะเนตร (2546: 96-97) จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์

จากการประเมินผลการเรียนระดับชาติกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีประชาสรรค์ ปีการศึกษา 2551 ปรากฏว่า นักเรียนผ่านการประเมินผล ร้อยละ 38.18 ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3 ที่กำหนดเกณฑ์การผ่านการประเมินไว้ที่ ร้อยละ 45.06 ฉะนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนที่มุ่งพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนให้มีศักยภาพต่อไป

การเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นกระบวนการที่ผู้เล่นแต่ละคนจำลองสภาพหรือกระบวนการ โดยผู้เล่นแสดงบทบาท กติกาการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริงและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ ทิศนา แจมมณี (2545: 368) ได้กล่าวว่า สถานการณ์จำลอง หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชนาธิป คิมงคลสุข (2547: 58-59) จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เกมจำลองสถานการณ์หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกมจำลองสถานการณ์ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ เพราะขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนจะเรียนรู้เนื้อหาจากบทเรียนนั้น ๆ ไปด้วย นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้พัฒนากระบวนการคิด โดยเฉพาะการแก้ปัญหา และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจใช้สถานการณ์จำลองมาเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

2.2 เพื่อศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถานการณ์จำลอง

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถานการณ์จำลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3.2 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียนเพิ่มขึ้น ที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

3.3 นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองในระดับมากที่สุด

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนตำบลสระตะเคียน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 150 คน จัดกลุ่มนักเรียนแบบความสะดวกสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสามัคคีประชาสรรค์ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม มา 1 โรงเรียน

4.2 ขอบเขตของเนื้อหา ด้านทักษะ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย โดยสร้างสถานการณ์จำลองเป็นสื่อการสอนที่เน้นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับวัยของผู้เรียน

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

4.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

4.3.2 ตัวแปรตาม

- 1) ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย
- 2) อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย
- 3) ความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 **ทักษะการอ่าน** หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำหรือความคิดจากการอ่านคำ ประโยค และข้อความสั้น ๆ แล้วแปลความหมายและเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ สามารถแสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม จับใจความสำคัญและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

5.2 **ทักษะการคิดวิเคราะห์** หมายถึง การแยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วนย่อย ๆ ว่ามีอะไรบ้างที่เป็นส่วนสำคัญ ส่วนสำคัญย่อย ๆ ของเรื่องราวมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเพื่อตัดสินใจ นำไปสู่ข้อสรุปอย่างเหมาะสม

5.3 **ทักษะการเขียน** หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า สิ่งที่ได้อ่านหรือสิ่งที่ดำเนินงานออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อใช้เป็นหลักฐานหรือให้ผู้ที่สนใจในการอ่านได้ศึกษา และรับรู้เรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการให้ทราบ

5.4 **สถานการณ์จำลอง** หมายถึง กระบวนการที่ผู้เล่นแต่ละคนจำลองสภาพหรือกระบวนการ โดยผู้เล่นแสดงบทบาท กติกาการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริงและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ กำหนดสถานการณ์ให้สอดคล้องกับวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

5.5 **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความรู้สึกรับชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลองซึ่งวัดระดับความพึงพอใจของนักเรียนได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.6 **อัตราพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน** หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นของคะแนนทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

6.2 ครูได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียน
5. แนวคิดเกี่ยวกับสถานการณ์จำลอง
6. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียนและการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคมรวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

1. อ่านออกเสียงข้อความเรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว
2. อธิบายความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
3. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
4. ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวัน
5. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
6. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน
7. อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะ

8. อธิบายความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ

9. มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท.2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. คัดลายมือด้วยบรรจงเต็มบรรทัด
2. เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
3. เขียนบันทึกประจำวัน
4. เขียนจดหมายลาครู
5. เขียนเรื่องตามจินตนาการ
6. มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท.3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

1. เล่ารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง
2. บอกสาระสำคัญจากการฟังและการดู
3. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
4. พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
5. พูดสื่อสารได้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์
6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท.4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

1. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ
2. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคาดหวังเมื่อนักเรียนเรียนจบในระดับชั้นนี้แล้ว นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ และคำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น ๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่วเข้าใจความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล สรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านสามารถเขียนคำ ประโยค เป็นเรื่องราวที่สื่อสารได้ชัดเจน เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการ เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี

2. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและเป็นทักษะที่ใช้ในการดำรงชีวิต เพราะสามารถนำความรู้จากการอ่านไปเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่อไป ได้มีผู้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายลักษณะ ดังนี้

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2534: 79) กล่าวว่า การอ่าน คือการแปลงสัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ให้มีความหมายออกมาเป็นสัญลักษณ์ สัญลักษณ์ในภาษาไทย คือ คำ ข้อความ จึงเป็นเรื่องสำคัญมากในการสอนอ่านแก่เด็กเริ่มเรียน นักเรียนจะต้องเข้าใจความหมายและนำไปใช้ในการฟัง พูด และเขียนได้อย่างถูกต้อง

วรรณิ โสมประยูร (2541: 2) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน ผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

พนิตนันท์ บุญพามี (2542: 1) ให้ความหมายว่า การอ่าน หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ สัญลักษณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งมนุษย์สามารถรับรู้แล้วแปลความหมายออกมาได้ ถ้าอ่านไม่เข้าใจจะถือว่าเป็นการอ่านโดยแท้จริงไม่ได้ เนื่องจากการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

สายใจ ทองเนียม (2542: 78) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านคือการดู การทำความเข้าใจจากตัวหนังสือหรือออกเสียงตามตัวหนังสือและสามารถเก็บรวบรวมความคิด พินิจพิจารณาเรื่องที่อ่านให้ถูกต้องชัดเจน

บันลือ พฤษะวัน (2543: 6) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นการพัฒนาความคิด โดยผู้อ่านใช้ความสามารถหลายๆด้าน นับตั้งแต่การสังเกต การจำรูปคำ การใช้ประสบการณ์เดิมมาแปลความ ตีความ หรือถอดความให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดี ตลอดจนนำสิ่งที่อ่านมาใช้ประโยชน์เป็นแนวคิด แนวปฏิบัติได้

ศรีรัตน์ เชิงกลินจันทร์ (2544: 3) ได้ให้ความหมายว่า “การอ่านมิใช่แต่เพียงการอ่านออกเสียงตามตัวอักษรอย่างเดียว การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และจากความคิดที่ได้อ่านผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เป็นเครื่องช่วยพิจารณาตัดสินใจนำแนวคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ต่อไป”

ชานะ บุษาสุข (2546: 51) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึงการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำหรือความคิด แล้วนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเพียงเครื่องหมายแทนคำพูด และการพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ให้แทนของจริงอีกทอดหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงขึ้นอยู่กับที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ในข้อความนั้น

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำหรือความคิดจากการอ่านคำ ประโยค และข้อความสั้น ๆ แล้วแปลความหมายและเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ สามารถแสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม จับใจความสำคัญและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน การอ่านช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้รอบรู้และทันต่อเหตุการณ์เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้

บันลือ พฤษะวัน (2530: 3-4) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้หลายประการดังนี้

1. การอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียน ทั้งนี้เพราะการหาความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือ
2. เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึกและความต้องการระหว่างบุคคล
3. เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสุขสบาย เพราะเราอ่านได้ดีจึงสามารถทำความเข้าใจร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ผ่านไปอย่างรวดเร็ว
4. เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของคนไทยสู่รุ่นหลัง ๆ
5. เป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ความรู้และมีประสบการณ์

กว้างขวาง

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531: 27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่าเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน ซึ่งการอ่านหนังสือจะทำให้ให้นักเรียนมีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวางทันสมัยมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตเป็นอย่างยิ่ง

ศิริพร ลิ้มตระการ (2539: 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านสรุปได้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น เช่น การฟัง
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่
3. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและจินตนาการได้เองในการอ่าน
4. การอ่านส่งเสริมให้สมองดี มีสมาธินาน
5. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเองว่าจะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียดหรืออ่านทุกตัวอักษรก็ได้

6. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเองในการอ่าน

7. ผู้รักการอ่านมีความสุขเมื่อได้สัมผัสหนังสือ

ศุภวรรณ มองเพชร (2547: 22) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ที่สามารถนำติดตัวไปได้
3. หนังสือเก็บไว้ได้นานกว่าสื่ออื่น
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมองดี มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ ผู้อ่านสามารถกำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง

จากความสำคัญของการอ่านที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าการดำเนินชีวิตนั้นการอ่านมีความสำคัญต่อคนทุกเพศทุกวัย ทั้งด้านการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพและการหาความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน

2.3 กระบวนการอ่าน

กรมวิชาการ (2545: 190-191) การอ่านเป็นกระบวนการอ่านซึ่งผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนา การตีความระหว่างการอ่าน ผู้อ่านจะต้องรู้หัวข้อเรื่อง รู้จุดประสงค์การ

อ่าน มีความรู้ทางภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน จะใช้ประสบการณ์เดิมที่เป็นประสบการณ์พื้นฐานทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน กระบวนการอ่านมีดังนี้

1. การเตรียมการอ่าน ผู้อ่านจะต้องอ่านชื่อเรื่อง หัวข้อย่อยจากสารบัญเรื่องอ่าน คำนำให้ทราบจุดมุ่งหมายของหนังสือ ตั้งจุดประสงค์การอ่าน จะอ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อหาความรู้ วางแผนการอ่านโดยอ่านหนังสือตอนใดตอนหนึ่งว่ามีความยากง่ายอย่างไร หนังสือมีความยากมากน้อยเพียงใด รูปแบบของหนังสือเป็นอย่างไร เหมาะกับผู้ใดบ้างที่จะอ่าน เดาความว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรบ้าง เตรียมสมุด ดินสอ สำหรับจดบันทึกข้อความเนื้อเรื่องที่สำคัญขณะอ่าน

2. การอ่าน ผู้อ่านจะอ่านหนังสือให้ตลอดเล่มหรือเฉพาะตอนที่ต้องการอ่านขณะอ่านผู้อ่านจะใช้ความรู้จากการอ่านคำ ความหมายของคำมาใช้ในการอ่าน รวมทั้งการรู้จักแบ่งวรรคตอนด้วย การอ่านเร็วจะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดีกว่าผู้อ่านช้า

3. การแสดงความคิดเห็น ผู้อ่านจะจดบันทึกข้อความที่มีความสำคัญ หรือเขียนแสดงความคิดเห็น ตีความข้อความที่อ่าน ตอนใดที่ไม่เข้าใจอ่านซ้ำเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องขยายความคิดจากการอ่าน จับคู่กับเพื่อนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตจากเรื่องที่อ่าน ถ้าเป็นการอ่านบทกลอนต้องอ่านทำนองเสนาะดัง ๆ เพื่อฟังเสียงการอ่านและเกิดจินตนาการ

4. การอ่านสำรวจ ผู้อ่านจะต้องอ่านซ้ำโดยเลือกอ่านตอนใดตอนหนึ่ง ตรวจสอบคำ ภาษาที่ใช้ สำรวจโครงเรื่องของหนังสือ เปรียบเทียบหนังสือที่อ่านกับหนังสือที่เคยอ่าน สำรวจและเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่องและการลำดับเรื่อง สำรวจคำสำคัญที่ใช้ในหนังสือ

5. การขยายความคิด ผู้อ่านจะสะท้อนความเข้าใจในการอ่าน บันทึกข้อคิดเห็นคุณค่าของเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวกับเรื่องในชีวิตจริง ความรู้สึกรู้สีกจากการอ่าน จัดทำโครงการหลักการอ่าน เช่น วาดภาพ เขียนบทละคร เขียนบันทึกรายงานการอ่าน อ่านเรื่องอื่น ๆ ที่ผู้เขียนคนเดียวกันแต่ง อ่านเรื่องเพิ่มเติมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านเพื่อให้ได้ความรู้ที่ชัดเจน และกว้างขวางขึ้น

วรรณิ โสมประยูร (2541: 123) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านไว้ว่า “ลักษณะกระบวนการอ่านเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาเขียน เสียงและการรับรู้ ระหว่างตา กับประสาทตา ส่งไปยังสมองถึงสิ่งที่อ่านแล้วจึงแปลความจากสิ่งที่ได้รับรู้นั้น ๆ และสามารถสื่อความหมายได้ตามที่ต้องการ”

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 20-22) กล่าวถึงกระบวนการอ่านไว้ว่า การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพนั้นผู้อ่านจะต้องอ่านเนื้อเรื่องคร่าว ๆ อ่านดูแนวทางการคิดของผู้เขียน อ่านเฉพาะบางข้อความที่สำคัญและอ่านละเอียดเมื่อสนใจที่จะค้นคว้า เมื่อสนใจเนื้อหาเรื่องเดียวกัน

ควรอ่านหลายเล่มเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์เนื้อหา โดยนำความรู้เดิมมาเติมรวมกับความรู้ใหม่ที่ได้จากการอ่านและสามารถสร้างงานใหม่ขึ้นได้

สรุปได้ว่า กระบวนการอ่านเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาเขียน เสียงและการรับรู้ทางประสาทส่งไปยังสมองแล้วแปลความหมายในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด จนกระทั่งวิเคราะห์เรื่องราวที่รับมาเสนอ สรุปความ และนำแนวทางไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.4 กิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน

การจัดกิจกรรมพัฒนาการอ่าน เป็นการกระทำเพื่อให้นักเรียนหรือบุคคลทั่วไป เกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่านเกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน (แม้นมาส ชวลิต 2550: 16) กิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาการอ่านของนักเรียนนั้น ครู ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา สื่อมวลชนเป็นผู้ที่มีบทบาทและเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเพื่อจูงใจให้นักเรียนรักและสนใจแสวงหาความรู้ เช่น จัดป้ายนิเทศ การจัดมุมรักการอ่าน กิจกรรมอ่านหนังสือให้ฟังบางตอน เพื่อช่วยให้นักเรียนไปหาอ่านต่อในห้องสมุด (อัจฉรา ชิวพันธ์ 2546: 49)

กรรณิการ์ พวงเกษม (2535: 68-69) กล่าวว่าการสอนอ่านมี 2 ลักษณะ คือการอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ ซึ่งการอ่านออกเสียงนั้นจะใช้ตั้งแต่เด็กเริ่มเรียน ให้เด็กรู้จักอ่านคำต่าง ๆ เมื่ออ่านเป็นคำแล้ว อ่านเป็นประโยคและอ่านเป็นย่อหน้า อ่านเป็นเรื่อง ๆ ส่วนการอ่านในใจจะใช้เมื่อเด็กเริ่มอ่านออกเสียงได้แล้ว รู้จักความหมายคำ สามารถอ่านเป็นข้อความยาว ๆ ได้แล้ว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การอ่านออกเสียง ในการอ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ครูผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- 1) อ่านชัดเจน ฝึกอ่านออกเสียงพยัญชนะทุกตัวให้ชัดเจน โดยเฉพาะการออกเสียงตัว ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว เป็นต้น
- 2) อ่านถูกต้อง สามารถอ่านได้ถูกต้องตามอักขรวิธีของไทย
- 3) อ่านคล่อง รู้จักการกวาดสายตาล่วงหน้าไปก่อน และออกเสียงตามภายหลังเพื่อให้อ่านข้อความได้ต่อเนื่อง
- 4) การเว้นจังหวะและวรรคตอนที่ถูกต้อง รู้จักการเน้นคำและแบ่งวรรคตอน
- 5) น้ำเสียงแสดงอารมณ์ตามเนื้อเรื่อง เป็นคำพูดหรือบรรยาย
- 6) ท่าทางในการอ่าน เน้นการจับหนังสือที่ถูกต้อง การวางระยะห่างจากสายตา ในการอ่านออกเสียงถ้านักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง ครูจะต้องให้ฝึกอ่านซ้ำ แก้ไขข้อบกพร่องทันที

2. การสอนอ่านในใจ เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการอ่านเพราะเป็นการอ่านที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การอ่านในใจมีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกความเข้าใจ ฝึกการเก็บใจความสำคัญ ฝึกการใช้วิจารณญาณในการอ่าน ฝึกความเร็วในการอ่าน และฝึกนิสัยในการอ่าน การฝึกการอ่านในใจเริ่มด้วยการเน้นลักษณะการอ่านในใจที่ดี การใช้สายตา กิริยาท่าทาง การมีสมาธิ และความตั้งใจในการอ่าน การอ่านในใจนักเรียนไม่ทำปากขมุขมิม ไม่ใช้มือหรือสิ่งใด สิ่งหนึ่งซึ่งไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ต่อเนื่อง ตอนใดที่อ่านแล้วไม่เข้าใจให้อ่านซ้ำ เมื่ออ่านจบลองตั้งคำถามในสิ่งที่ตนเองอ่าน เพื่อจะได้ทราบว่าอ่านแล้วเข้าใจหรือไม่ โดยใช้คำถามเกี่ยวกับใคร? เหตุใด? ถ้าตั้งคำถาม ถามแล้วตอบไม่ได้ให้ย้อนกลับไปอ่านใหม่อีกครั้ง แล้วอาจเขียนบันทึกเรียบเรียงใจความสำคัญเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง

วรรณิ โสภประยูร (2537: 130) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านว่ามีหลายวิธี แต่ละวิธีมีข้อดีและข้อบกพร่องแตกต่างกัน ครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในแต่ละวิธี เพื่อเลือกวิธีอ่านให้เหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะที่ต้องการพัฒนาในตัวผู้เรียน ซึ่งวิธีการแบบต่าง ๆ ที่ครูควรนำมาผสมผสานกันและเป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน มีดังนี้

1. วิธีสอนอ่านแบบแจกลูก เป็นการสอนให้นักเรียนรู้จักรูปและเสียงของอักษรทุกตัว เพื่อให้รู้จักการประสมคำ ซึ่งมีทั้งการแจกพยัญชนะและสระ รวมทั้งการผันวรรณยุกต์ที่แยกตามอักษร สูง กลาง และต่ำ วิธีการสอนแบบแจกลูกนี้เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้เด็กเรียนคำใหม่ได้ง่าย อ่านออกเสียงได้ดี แต่บางครั้งทำให้นักเรียนไม่สนใจการอ่านเพราะไม่ค่อยเข้าใจในความหมายของคำ และทำให้ขาดทักษะการอ่านเร็ว การสอนแบบแจกลูกจึงมุ่งให้เด็กออกเสียงได้เป็นส่วนใหญ่มากกว่าที่จะมุ่งการอ่านเพื่อเอาความหมาย การสอนโดยวิธีแจกลูกจะได้ผลดีมากที่สุดต่อเมื่อเด็กโตพอที่จะรู้เหตุผลได้ดีแล้ว

2. วิธีสอนแบบสะกดคำ การเรียนรู้ในการอ่านกับการเรียนรู้ในการสะกดคำมีความสัมพันธ์กันมาก จากการศึกษาของนักวิจัยพบว่า เด็ก ๆ จะสามารถอ่านออกได้ถูกต้องและแม่นยำกว่าคำที่เขาอ่านไม่ออก การสอนแบบสะกดคำในภาษาไทยก็เป็นส่วนหนึ่งในวิธีการสอนแบบแจกลูกหรือประสมคำนั่นเอง ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กด้วย

3. วิธีสอนอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยค วิธีสอนแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนสนใจอ่านหนังสือ เรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือประโยคหรือเรื่องราวที่อ่านได้ดี ทำให้นักเรียนอ่านได้เร็วเพราะสามารถกวาดสายตาไปได้ครั้งละ 2-3 คำ นอกจากนี้ยังช่วยให้นำความเข้าใจจากการอ่านไปใช้ด้วย ซึ่งการสอนวิธีนี้ควรจะใช้ผสมผสานกับการสอนแบบแจกลูก เพื่อให้การอ่านออกเสียงของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. วิธีสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์ การสอนอ่านโดยวิธีนี้จะทำให้นักเรียนอ่านคำหรือประโยคได้เร็วและมีความหมายมากขึ้น และนักเรียนสามารถนำความคิดที่ได้จากการอ่านแผนภูมิไปใช้ประโยชน์ได้ดี

บันลือ พุกษะวัน (2545: 106-113) ได้เสนอกิจกรรมในการฝึกการอ่านในใจพอสรุปได้ คือ การเริ่มอ่านในใจเริ่มตั้งแต่ ป.1 ที่เด็กเริ่มจำ รู้คำได้ โดยฝึกมุ่งไปสู่การอ่านในใจทันที เพราะก่อนที่เด็กจะออกเสียงใด ๆ ย่อมจะนึกอ่านคำนั้น ๆ ได้ก่อน สาเหตุแห่งการที่ผู้เรียนอ่านออกเสียงช้า อาจเกิดจากความไม่มั่นใจในรูปคำที่ตนจำได้ บางคำขณะที่ต้องระลึกถึงภาพที่จะประกอบคำนั้น บ้างก็ระลึกถึงคำที่ประกอบเป็นรูปประโยคและวิธีสุดท้ายก็คือ การฝึกไล่สะกดตัวผสมคำอ่านเป็นวิธีการสุดท้าย ซึ่งจำเป็นที่จะต้องฝึกอ่านให้ถูกวิธีตั้งแต่ต้นในการฝึกอ่านในใจจากง่ายไปหายาก และให้วิธีที่ว่าง่ายเป็นพื้นฐานของการฝึกที่ยากและซับซ้อนขึ้นโดยลำดับ กล่าวคือ

1. ฝึกอ่านบัตรคำประกอบภาพ (flash cards) อย่างรวดเร็วให้เห็นแวบเดียวแล้วให้อ่านและเขียนคำนั้น ๆ ได้
2. เมื่ออ่านบัตรคำประกอบภาพตามข้อ 1 และเขียนคำได้ ให้ใช้คำพูดเป็นวลีประโยค เพื่อให้คำนั้นมีความหมายแจ่มชัด
3. ฝึกอ่านบัตรคำ วลีที่ไม่มีภาพที่เรียนมาแล้วเขียนบันทึก
4. ฝึกอ่านแถบประโยคหรือบัตรประโยคสั้น ๆ ประกอบภาพแล้วแสดงอาการท่าทางหรือทำใบ้ (pantomime) จากนั้นจึงพูดหรืออ่านไปพร้อม ๆ กัน
5. ฝึกอ่านบัตรคำ วลี หรือประโยคแล้วให้พูดทวนคำ ทวนประโยค กิจกรรมนี้อาจใช้การแข่งขันเป็นเกม
6. อ่านบัตรคำสั่งและบัตรคำสั่งซ้อนคำสั่งแล้วปฏิบัติตามหรือแสดงท่าใบ้แล้วให้ปฏิบัติไปพร้อมอ่านประโยคคำสั่งดังกล่าวไปด้วย
7. ฝึกอ่านเรื่องราวสั้น ๆ ที่มีคำแม่บท (ซ้ำกัน 6 ครั้ง) แล้วเล่าเรื่องที่อ่านออกเสียง
8. ใช้คำแม่บท คำที่ยาก คำศัพท์ ศัพท์บัญญัติหรือคำอรอด (แล้วแต่กรณี) นำไปสู่การสร้างแผนภูมิประสบการณ์
9. ฝึกเขียนไทยโดยใช้เสียงพาไปเป็นการช่วยฝึกเขียนเบื้องต้น เพื่อให้การอ่านออกเสียงสะกดตัวผสมคำมีส่วนสัมพันธ์กัน (อ่านตัวสะกดเหมือนกับเขียน)
10. ฝึกเขียนไทยโดยการบันทึกจากแถบประโยคครั้งละ 2-3 ประโยค และเพิ่มขึ้นตามลำดับ

11. ฝึกอ่านเรื่องราวสั้นหรือนิทานสั้น ๆ แล้วให้ตอบคำถามแบบถามให้อ่านตามตัวอักษร (reading the lines) การตรวจคำตอบนั้นให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงเพื่อช่วยแนะนำการหาแหล่งคำตอบ ครูควรจับเวลาในการหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านหากข้อใดที่ผู้เรียนตอบผิดมากควรนำแถบประโยคของคำนั้นเขียนบนกระดานดำแล้วอ่านออกเสียงอีกครั้งหนึ่ง

12. ในการอ่านเรื่องราว นิทาน นิยาย หรือบทความทางวิชาการที่มีเรื่องราวใช้ประโยคยาวขึ้น ครูจำเป็นต้องให้แบบอย่างในการอ่านประโยคยาวหรือประโยคที่มีวลีประกอบเป็นครั้งคราวเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเข้าใจวรรคตอนในการอ่าน รวมทั้งสามารถที่จะทำความเข้าใจในการอ่านประโยคยาวนั้นได้ หากผู้เรียนอ่านโดยหยุดวรรคตอนไม่ถูกต้องย่อมทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนจากการอ่านผิดวรรคตอน ดังนั้นควรแก้ไขโดยให้ฝึกอ่านแถบประโยคแผ่นโปร่งใสที่ครูจัดวรรคตอนไว้

13. การตรวจสอบการอ่านในใจนั้น ควรกำหนดให้ผู้เรียนได้เตรียมการอ่านออกเสียงมาจากที่บ้าน ให้กวาดสายตาอ่าน อ่านเป็นประโยคทีละประโยค อาจมอบหมายให้ตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจสอบว่าลักษณะคำถามแบบใดเป็นคำถามที่ใช้การอ่านแบบตีความ (reading between the line) หรือเป็นคำถามที่จะต้องใช้การพิจารณาไตร่ตรอง (reading beyond the line) มากน้อยเพียงใดและการเฉลยคำถามนั้น ตอบคำถามได้ตรงประเด็นหรือไม่ ใช้การตรวจสอบโดยให้อ่านออกเสียงเป็นประโยค อภิปรายถึงคำถามนั้น ๆ สรุปแนววิธีการที่จะถามและตอบตามควรแก่กรณี

14. ก่อนมอบหมายการอ่าน ครูควรสำรวจคำศัพท์ คำยาก และหาวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจคำศัพท์อย่างย่อ ๆ

15. ใช้การอ่านแบบคร่าว ๆ (reading by the skimming) ได้หลายทาง เช่น การสำรวจคำศัพท์ คำยาก คำใหม่ โดยใช้คำศัพท์ลองแต่งประโยคแล้วอภิปราย อ่านเพื่อหาใจความสำคัญ หรือประโยคที่บอกรายละเอียดสำคัญ หรือหาสิ่งที่สนใจ เช่น บุคคลที่อ้างอิง ประโยคที่เป็นเหตุเป็นผลกัน ข้อความขัดแย้งกัน คำแปลกใหม่ คำพังเพย สุภาษิต สำนวนโวหาร เป็นต้น

16. ฝึกให้รายงานข่าวเหตุการณ์ประจำวัน

17. ถ้าเป็นสำนวนโวหารหรือสำนวนภาษาเชิงอุปมาอุปไมย คำคม สุภาษิตควรเสริมให้การอภิปราย ทำความเข้าใจแล้วแต่งความหรือแต่งเรื่องประกอบให้เห็นประโยชน์คุณค่าของคำพังเพยหรือสุภาษิตนั้น ๆ ให้เห็นจริง

18. ส่งเสริมให้อ่านหนังสือสำหรับเด็ก นิทาน นิยายต่าง ๆ แล้วเล่าสู่ครู และเพื่อนฟัง เลือกรประเมินตัวละครดี หรือไม่ดี อย่างไร เพราะเหตุใด สรุปประโยชน์ของการอ่าน

19. ในการประดิษฐ์หรือทดลองวิทยาศาสตร์ ควรใช้ใบงาน (job sheets) ให้ลองปฏิบัติแล้วใส่ตัวเลข (1,2,3) ตามลำดับที่ปฏิบัติ หากเป็นการทดลองให้บันทึก สังเกต สรุปผลการทดลองอย่างสม่ำเสมอ

20. กำหนดบทความให้อ่านเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม โดยตั้งคำถามให้หาคำตอบเป็นตอนตามลำดับเหตุการณ์ ตรวจสอบคำตอบโดยอ่านออกเสียง สรุปใจความของเรื่องเป็นตอน ๆ เพื่อถอดโครงเรื่อง

21. จากข้อที่ 20 ฝึกอ่านแล้วให้ตั้งชื่อเรื่องแต่ละย่อหน้า เรียบเรียงชื่อเรื่องที่ตั้งโดยแต่งเติมถ้อยคำให้ต่อเนื่องแต่ละย่อหน้าจนจบ อ่านทบทวนแล้วตั้งชื่อเรื่องย่อความ

22. อ่านแล้วปฏิบัติตามคำแนะนำ เช่น งานเกษตร เกมเล่น ลองเล่น หรือทำดู แล้วลองเล่าวิธีปฏิบัติ จากนั้นเขียนตามความเข้าใจของตนเอง อ่านตรวจสอบจนเป็นที่น่าพอใจ

23. จากการอ่านข่าวหรือเหตุการณ์ประจำวันให้ฝึกวิเคราะห์ข่าวว่าเชื่อได้หรือไม่ จัดเข้าประเภทของข่าว เผยแพร่ข่าวดี เขียนคำเชิญชวน ข่าวร้ายควรหลีกเลี่ยงหรือวางแผนป้องกัน (critical reading)

24. การอ่านบทประพันธ์ร้อยกรอง วรรณคดีตัดตอน หากมีวรรณคดีฉบับง่าย (simplified literature) ให้อ่านก่อน แล้วเล่าประวัติความเป็นมาของเรื่อง ช่วยกันสรุปย่อเรื่องก่อนอ่านวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ

2.5. ก่อนอ่านบทประพันธ์ร้อยกรอง ควรให้หาคำที่มีเสียงเหมือน (reading by Scanning) ให้นักเรียนสังเกตว่าเป็นกิจกรรมการคล้ายการแจกลูก ฝึกอ่านลงจังหวะสัมผัส อ่านออกเสียง ฟังสัทไพเราะ ถอดคำประพันธ์เพื่อสรุปบทประพันธ์ มีความซาบซึ้งและเห็นคุณค่าของบทประพันธ์นั้น ๆ

26. ให้อ่านสารคดีการท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมแล้วเล่าถึงสถานที่ที่น่าศึกษาหาความรู้ด้วยภาษาของตนเอง โดยเน้นถึงจุดดีเด่น แล้วเขียนคำเชิญชวน โน้มน้าวให้เห็นคุณค่าของสภาพแวดล้อม สรุปสาระสำคัญ ความปลอดภัยในการเดินทาง สถานที่น่าสนใจ ฯลฯ

27. ส่งเสริมให้อ่านนิทานเรื่องราวชวนขัน อภินิหาร ผจญภัย แล้วให้เล่าสู่ครูและเพื่อนฟัง การจัดเวลาเพื่อการอ่านตามลำพังที่มุมอ่านหนังสือ หรือมุมห้องสมุด เพื่อเพิ่มพูนความสนใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น กระตุ้นแนะนำหนังสือดีสำหรับเด็ก หลังจากผู้อ่านเล่าแล้ว ควรส่งเสริมให้มีการซักถามโดยครูเป็นที่เล็งใจให้กำลังใจ ยกย่องผู้อ่าน ผู้เล่า อาจจัดทำป้ายประกาศชื่อไว้เป็นรายสัปดาห์

28. ในวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางการอ่านจะต้องจัดกิจกรรมการอ่าน คั่นคว้า รายงานอย่างสม่ำเสมอ โดยการกำหนดหัวข้อเรื่อง แหล่งที่จะค้นคว้า วิธีการเสนอรายงานมีการ

บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร รายงานด้วยวาจาให้ใช้ความเข้าใจจากการอ่านมาเสนอ ในขั้นแรกอาจให้อ่านจากการบันทึกและค่อย ๆ ลดการอ่านเป็นการสนทนา ชักชวน อภิปรายเสนอสาระของเรื่อง ความสำคัญ ประโยชน์ของเรื่องนั้น ครูควรแนะนำช่วยสรุปเรื่องเป็นครั้งคราว

29. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเล่นเกมการแข่งขัน ที่ใช้เสริมบทเรียนการอ่านนิทาน ทุกเรื่องควรส่งเสริมให้แสดงประกอบนิทาน แสดงบทบาทสมมติ ละครใบ้ ให้ผู้ดู ผู้ฟัง ช่วยกันสรุปบุคลิก พฤติกรรมของตัวละคร หาเหตุผลที่ควรประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นแนวคิดหรือเป็นแบบอย่างสำหรับผู้เรียนต้องการ กิจกรรมเกมเล่นทางภาษาครูอาจเลือกใช้คู่มือต่าง ๆ ของกรมวิชาการ แนวการสอนสำเร็จรูป ป.1-ป.6 และอื่น ๆ สามารถที่จะใช้ทั้งเพลง เกมเล่น และอื่น ๆ ได้ตามความสนใจและความต้องการแห่งวัย

30. ควรส่งเสริมให้มีการประเมินงาน โดยวิธีรวบรวมแสดงผลงานของผู้เรียนในรอบสัปดาห์ ครูควรส่งเสริมให้ผู้เรียนตรวจแก้ไขหรือตกแต่งผลงานของตนได้ เพื่อให้เด็กประเมินและปรับปรุงตนเองได้ดี ครูควรสอบถามด้วยความเมตตาให้รู้ว่าเด็กบกพร่องในส่วนใดเพื่อให้เด็กนั้นมีความรอบคอบมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา เป็นหลักสำคัญสำหรับครูผู้สอนได้พัฒนาการอ่าน และส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดวิเคราะห์จากเรื่องราวที่สนใจ สำหรับการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการอ่านโดย 1) การสอนอ่านเป็นคำ ประโยค และเป็นเรื่องสั้น ๆ 2) การอ่านออกเสียง 3) การอ่านในใจ 4) อ่านสรุปใจความสำคัญ

2.5 การวัดและประเมินผลการอ่าน

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 93) ได้เสนอแนวการวัดและประเมินผลการอ่านไว้ว่าการวัดผลการอ่านนั้นผู้สอนควรหาบทอ่านที่มีความยากง่ายกับระดับที่ใช้สอนในชั้นเรียนให้อ่านแล้วดำเนินการตั้งคำถามเพื่อความเข้าใจ และสังเกตความสนใจในการอ่านของนักเรียน

ชูศรี ตันพงษ์ (2546: 52-54) ได้สรุปการพัฒนาความสามารถในการอ่านสรุปความ ด้วยการกำหนดเกณฑ์คุณภาพ ดังนี้

ระดับที่ 1 จำแนกและสรุปข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดให้

ระดับที่ 2 จำแนกเปรียบเทียบ และสรุปข้อมูลโดยปรับปรุงเกณฑ์ให้เหมาะสม

ระดับที่ 3 วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วจำแนก เปรียบเทียบข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ที่หลากหลาย สรุปรวมเป็นความคิดรวบยอด

ระดับที่ 4 นำเสนอข้อมูลของผู้อื่นมาใช้ในการพัฒนาการจำแนก เปรียบเทียบข้อมูลสามารถสรุปผลได้อย่างละเอียด

ระดับที่ 5 ออกแบบวิธีการจำแนกข้อมูล แล้วเลือกรูปแบบจนได้ข้อสรุป
นำเสนอเป็นภาพรวมของความคิดรวบยอดที่ชัดเจน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

3.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์

นักจิตวิทยา นักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการคิดหลายท่านได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ไว้หลายลักษณะ ซึ่งแตกต่างกันไปตามมุมมองในการพิจารณาของแต่ละบุคคล ดังนี้

อรพรรณ พรสีมา (2543: 2) กล่าวว่า “การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ทักษะการคิดระดับกลางซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาต่อจากทักษะการคิดพื้นฐาน มีการพัฒนาแง่มุมของข้อมูลโดยรอบด้าน เพื่อหาเหตุผลและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ

ทิสนา แคมมณีและคณะ (2544: 76) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การแยกข้อมูลหรือภาพรวมของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนย่อย ๆ แล้วจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้เข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูล

บุญชม ศรีสะอาด (2545: 55-56) ได้อธิบายถึงความหมายในการคิดวิเคราะห์ไว้ว่าเป็นความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวใด ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นประกอบกันอยู่เช่นไร แต่ละอันคืออะไร มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร อันใดสำคัญมากน้อย พฤติกรรมนี้จะจำแนกได้เป็น 3 ข้อย่อย คือ

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นความสามารถในการหาองค์ประกอบของเรื่องราวหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ เรียกได้ว่าเป็นการแยกแยะหาหัวใจของเรื่อง
2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ
3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักการของความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในเรื่องราวหรือปรากฏการณ์นั้น ๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 24) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การคิดวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการจำแนกแจกแจงองค์ประกอบเหล่าต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาความหมายการคิดวิเคราะห์จากนักการศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การแยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วนย่อย ๆ ว่ามีอะไรบ้างที่เป็นส่วนสำคัญ

ส่วนสำคัญย่อย ๆ ของเรื่องราวมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล เพื่อตัดสินใจนำไปสู่ข้อสรุปอย่างเหมาะสม

3.2 ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 31-47) ได้สรุปถึงประโยชน์และความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า

1. ช่วยเสริมสร้างความฉลาดทางสติปัญญา ที่ทำให้ไม่ด่วนสรุปสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยง่าย มีวิธีการตรวจสอบข้อเท็จจริงบนพื้นฐานความรู้เดิมและประสบการณ์ส่วนบุคคล
2. เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่น ๆ โดยการช่วยค้นหาเหตุผลเพื่อสืบค้นความจริง
3. ช่วยในการแก้ปัญหา ซึ่งจะช่วยในการแยกแยะและทำความเข้าใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น
4. ช่วยในการประเมินการตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่เป็นฐานความรู้และประสบการณ์ ที่ช่วยให้ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้

5. ช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์สมเหตุสมผลด้วยการช่วยให้คิดด้านต่าง ๆ บนพื้นฐานความเป็นไปได้ย่อมมีเหตุผล

6. ช่วยให้เข้าใจแจ่มกระจ่าง เป็นการสรุปสถานการณ์จากข้อเท็จจริง ไม่ใช่เป็นการสรุปบนพื้นฐานของอารมณ์และความรู้สึกจึงช่วยให้ได้รับข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ

เสถียร โตรัตน์ (2546: 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า การเรียนรู้วิธีการคิดวิเคราะห์จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักแยกแยะ ประเมิน และสรุปข้อมูล เพื่อให้สามารถเลือก และใช้ข้อมูลในยุคนวัตกรรมที่ฉับไวได้อย่างถูกต้อง

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2547: 10) ได้ให้ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า การคิดวิเคราะห์จะช่วยให้เข้าใจโดยการพยายามตีความข้อมูลที่รับด้วยการหาเหตุผลมาอธิบาย เพื่อประเมินการตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะที่ทุกคนต้องฝึกฝนเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้วยวิธีการแยกแยะ ค้นหาเหตุผลโดยรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพ มาวิเคราะห์เพื่อช่วยให้ประเมินการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

3.3 กระบวนการคิดวิเคราะห์

กรมวิชาการ (2545: 189-190) กล่าวว่า การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นกระบวนการคิด คนที่คิดได้ดีต้องเป็นผู้ฟัง ผู้พูด ผู้อ่าน และผู้เขียนที่ดี บุคคลที่จะคิดได้ดีจะต้องมีความรู้และประสบการณ์พื้นฐานในการคิด บุคคลจะมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าจะต้องมีความรู้และประสบการณ์พื้นฐานนำมา

ช่วยในการคิดทั้งสิ้น การสอนให้คิดควรให้ผู้เรียนรู้จักคัดเลือกข้อมูลถ่ายทอด รวบรวมและจำ ข้อมูลต่าง ๆ สมองของมนุษย์จะเป็นผู้บริโภคน่าเชื่อถือ และสามารถแปลความข้อมูลข่าวสาร และสามารถนำมาใช้อ้างอิง การเป็นผู้ฟัง ผู้พูด ผู้อ่าน ผู้เขียนที่ดี จะต้องสอนให้เป็นผู้บริโภคข้อมูล ข่าวสารที่ดีด้วยและเป็นนักคิดที่ดี กระบวนการสอนภาษาจึงต้องสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้รับข้อมูล ข่าวสารและทักษะการคิด นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการฟังและการอ่านนำมาสู่การฝึกทักษะการ คิด นำการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนมาสอนในรูปแบบบูรณาการทักษะ ตัวอย่าง เช่น การเขียนเป็นกระบวนการคิด ในการวิเคราะห์ การแยกแยะ การสังเคราะห์ การประเมินค่า การ สร้างสรรค์ผู้เขียนจะนำความรู้และประสบการณ์สู่การคิดและแสดงออกตามความคิดของตนเอง เสมอ ต้องเป็นผู้อ่านและผู้ฟังเพื่อรับรู้ข่าวสารที่จะนำมาวิเคราะห์และสามารถแสดงทัศนะได้

เสงี่ยม โตรัตน์ (2546: 27) ได้กล่าวถึงกระบวนการคิดวิเคราะห์ว่าประกอบด้วย ขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การแยกแยะประเด็นย่อย ๆ ของเรื่องที่รวมกันเป็นเรื่องใหญ่
2. การหาข้อมูลในแต่ละส่วนย่อย
3. การพิจารณาในแต่ละส่วนย่อยว่าจำเป็นและสัมพันธ์กันอย่างไร
4. การพิจารณาความคิดอื่น ๆ ประกอบ
5. การสรุปตามฐานข้อมูลที่มี

สุวิทย์ มูลคำ (2547: 19) ได้กล่าวถึงกระบวนการคิดวิเคราะห์ว่าประกอบด้วย ขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของสิ่งของเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ เช่น พืช สัตว์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์จากข่าว ของจริงหรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจาก ปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของ การวิเคราะห์ เพื่อค้นหาความจริง สาเหตุ หรือความสำคัญ เช่น ภาพนี้ บทความนี้ต้องการสื่อ หรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เป็นการกำหนดข้อกำหนดใช้สำหรับแยก ส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความ คล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะ เป็นการพิจารณา วิเคราะห์ ทำการแยกแยะ กระจายสิ่ง ที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5 W 1 H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Who (ใคร) และ How (อย่างไร)

ขั้นที่ 5 สรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบ ปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้

เดรสเซล (Dressel 1957 อ้างใน เดชา จันทร์ศิริ 2542: 67) เชื่อว่ากระบวนการ คิดวิเคราะห์นั้นประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ด้านการนิยามปัญหา หมายถึง ความสามารถในการกำหนดปัญหา ข้อโต้แย้ง วิเคราะห์ข้อความหรือข้อมูลที่คลุมเครือให้ชัดเจน และเข้าใจความหมายของคำ ข้อความหรือ แนวคิด ภายในขอบเขตข้อเท็จจริงที่กำหนดให้
2. ด้านการรวบรวมข้อมูลสำหรับแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการ พิจารณาปรากฏการณ์ต่าง ๆ ด้วยความเป็นปรนัย เลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือ ข้อมูลที่คลุมเครือได้ แสวงหาข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาลikeได้อย่าง ถูกต้อง
3. ด้านการจัดระบบข้อมูล หมายถึง ความสามารถในการแสวงหาแหล่งที่มาของ ข้อมูล วินิจฉัยความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ระบุข้อตกลงเบื้องต้นของข้อความ พิจารณาความ เพียงพอของข้อมูล จัดระบบโดยวิธีต่าง ๆ เช่น จำแนกความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ชัดเจนกับ ข้อมูลที่คลุมเครือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับปัญหา พิจารณาข้อมูลที่แสดงถึง ความลำเอียงและการโฆษณาชวนเชื่อ
4. ด้านการเลือกสมมติฐาน หมายถึง ความสามารถในการเลือกสมมติฐาน กำหนดสมมติฐานจากความสัมพันธ์เชิงเหตุผล พิจารณาทางเลือกหลาย ๆ ทางในการแก้ปัญหาได้
5. ด้านการสรุป หมายถึง ความสามารถในการคิดพิจารณาข้อความคลุมเครือ ของข้อมูล โดยจำแนกข้อมูลที่มีเหตุผลหนักแน่น และน่าเชื่อถือว่ามี ความเกี่ยวข้องกับประเด็น ปัญหาเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจสรุป ถ้าการสรุปไม่มีเหตุผลพอเพียง ต้องมีการหาเหตุผลเพิ่มเติม มาพิจารณาตัดสินใจสรุปใหม่ แล้วจึงนำข้อสรุปและหลักการไปประยุกต์ใช้

3.4 กิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

การคิดเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักการคิดที่เป็นระบบ โดยการฝึก ให้รู้จักแยกแยะเรื่องราว ซึ่งเป็นกระบวนการที่บุคคลสามารถพัฒนาความสามารถของตนได้ ดังที่ มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2544: 319-320) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการคิด สรุปได้ว่า การสอนการคิดในโรงเรียน ควรใช้การสอนทักษะการคิดร่วมไปกับวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ครูต้องเข้าใจกระบวนการพื้นฐานของการคิด ความรู้เฉพาะเกี่ยวกับสิ่งที่คิด ความรู้เกี่ยวกับการรู้คิดของตนเอง และทัศนคติหรือเจตคติของนักเรียน ทั้งนี้ครูต้องเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสอนคิด เพราะต้องเป็นต้นแบบของนักคิด มีทัศนคติที่ดีต่อการคิด และจะต้องปลูกฝังทัศนคติการคิดที่ดีต่อการคิดในตัวนักเรียน ซึ่งอาจทำได้ด้วยวิธีต่อไปนี้

1. เป็นผู้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน
2. เป็นผู้มีใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
3. ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น
4. รู้จักใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนคิด
5. ให้เวลานักเรียนตอบ หรือคิดก่อนตอบ
6. ให้ข้อมูลย้อนกลับ หรือให้แรงเสริมทางบวก
7. ไม่ควรจะทำโทษหรือตักเตือนนักเรียนที่ทำผิด ควรส่งเสริมให้นักเรียนอธิบายว่าทำไมต้องทำ หรือต้องตอบเช่นนั้น
8. การจัดห้องเรียนของครูจะต้องมีบรรยากาศที่อบอุ่น มีระเบียบที่นักเรียนปฏิบัติตามเอื้อต่อการเรียนรู้

สมประสงค์ วิทย์เกียรติ (2545: 5-7) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อคิดเป็น พอสรุปได้ว่า การเรียนการสอนเพื่อให้นักคิดเป็นนั้น เป็นเรื่องไม่ยากนักสำหรับครูอาจารย์ เพราะครูอาจารย์เป็นบุคคลที่คุ้นเคยกับการเรียนการสอนวิธีต่าง ๆ มากมายเพียงแต่ครูอาจารย์ต้องตระหนักและกระทำตัวเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากกว่าเป็นผู้บอกให้นักเรียนฟังและจดจำแต่เพียงอย่างเดียว ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ครูจะเป็นผู้นำเสนอสถานการณ์ที่เป็นปัญหาของชีวิต ซึ่งการนำเสนอสถานการณ์นั้นจะนำเสนอสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองก็ได้ ในรูปแบบต่าง ๆ กันตามความเหมาะสม เช่น นำเสนอด้วยภาพ ด้วยการเล่าเรื่อง เล่านิทาน อ่านข่าว อ่านบทความ การแสดงบทบาทสมมติ แล้วให้ผู้เรียนระบุว่าในสถานการณ์ที่นำเสนอ นั้น มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง ปัญหานั้น ๆ เกิดมาจากสาเหตุใด มีแนวทางแก้ปัญหาคด้วยวิธีการใดบ้าง ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาคจะต้องใช้ข้อมูลทั้ง 3 ด้าน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง สังคม และหลักการทฤษฎีเข้ามา ประกอบการคิดเมื่อได้วิธีการต่าง ๆ แล้ว ให้เลือกวิธีการที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับตนเองและสังคมมากที่สุด โดยสรุปขั้นตอนการเรียนการสอนให้คิดเป็นนั้นมี 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ชั้นระบุปัญหา เริ่มโดยให้ผู้เรียนได้พบกับสถานการณ์ ซึ่งอาจเป็นการดูภาพ ฟัง เรื่องเล่าจากครู จากสื่อต่าง ๆ แล้วสนทนากันว่าเห็นอะไร ได้ยินอะไร ปัญหา คืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร
2. ชั้นแสวงหาวิธีแก้ปัญหา ผู้เรียนอภิปรายร่วมกัน โดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง สังคมหลักการทฤษฎี เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาว่ามีแนวทางใดบ้าง
3. ชั้นตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ผู้เรียนจะร่วมกันเลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ซึ่งแต่ละคนอาจเลือกให้เหมาะสมกับตนเองหรือกลุ่มอาจจะเลือกให้เหมาะสมกับกลุ่มก็ได้

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2546: 5-15) ได้เสนอแนะแนวทางการสอนที่พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ด้วยการปฏิบัติดังนี้

1. การฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ จากการดู การฟัง การถาม การอ่านและการสัมผัส โดยครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมดังกล่าวควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการฝึกทักษะการสังเกตเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกเก็บข้อมูลผู้ที่ฝึกคิดได้ดีจะต้องมีข้อมูลในการคิด ซึ่งปริมาณข้อมูลเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานของการคิด นอกจากนี้ครูจะต้องใช้คำถามที่จะนำไปสู่การคิด โดยใช้คำถามพื้นฐานเกี่ยวกับ ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อใด เป็นอย่างไร และทำไม หรือใช้คำถามเกี่ยวกับ รูป เสียง สัมผัส ความรู้สึกคำถามที่นำไปสู่ความสัมพันธ์แบบต่าง ๆ ในการใช้คำถามพื้นฐานเหล่านี้ช่วยในการส่งเสริมการคิดกับนักเรียน
2. การฝึกให้นักเรียนจัดข้อมูลเป็นกลุ่มแนวคิด โดยการจัดหมวดหมู่ของการคิด จัดกลุ่ม การคิดเรียงลำดับ การคิดเปรียบเทียบ และการคิดจำแนก ซึ่งกิจกรรมการฝึกเหล่านี้ครูจะต้องเป็นผู้กระตุ้นด้วยคำถามเพื่อให้เกิดแนวคิดด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ลงมือสัมผัส จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด รับรู้จากรูปธรรมไปสู่นามธรรมได้

เสถียม โตรัตน์ (2546: 28) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่พัฒนาการคิดวิเคราะห์ซึ่งการคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องมีปฏิริยาโต้ตอบ จะต้องมีภาระก่อนความคิด ดังนั้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ได้มีดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการสอนแบบบรรยาย การสร้างการคิดวิเคราะห์ในการจัดกิจกรรมการบรรยายทำได้โดยการถามคำถามผู้เรียนให้ค้นหาคำตอบ ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียน ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนพยายามถามให้ได้ การกระตุ้นให้นักเรียนกล้าถาม กล้าตอบและร่วมแสดงความคิดเห็น ขณะนั่งฟังคำบรรยายจะช่วยเสริมการคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี
2. การปฏิบัติในห้องปฏิบัติการและการทำโครงการ การทำโครงการต่าง ๆ เป็นวิธีการที่ดีมากในการสร้างเสริมการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากการทำโครงการเป็นการปฏิบัติที่ต้อง

อาศัยการทดลองทางวิทยาศาสตร์ในการค้นหาคำตอบ โดยเริ่มจากปัญหา รวบรวมข้อมูล ฝึกทดลอง การคัดเลือกข้อมูลจากหลักฐานอย่างรอบคอบก่อนสรุป

3. การให้การบ้าน การบ้านเกี่ยวกับการอ่าน การสรุปโครงเรื่องที่อ่านและการเรียบเรียงงานเขียนจากเรื่องที่อ่านจะช่วยให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ การคิดหาเหตุผลจากเรื่องที่อ่านได้

4. การทำรายงาน เป็นการช่วยเสริมการคิดวิเคราะห์เพราะผู้เรียนจะต้องค้นคว้าหาความรู้ นำข้อมูลที่ได้จากค้นคว้ามาวิเคราะห์เนื้อหาอย่างมีเหตุผล และสรุปลงในรูปแบบของรายงาน

5. การสอบ จะได้ฝึกคิดและเขียนไปพร้อม ๆ กัน โดยครูจะต้องใช้ข้อสอบเชิงวิเคราะห์จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คือ จัดกิจกรรมที่ฝึกทักษะการสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก และการจัดกลุ่ม โดยเชื่อมโยงกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอผลการเรียนรู้ และให้นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ด้วยการปฏิบัติจริง ใช้คำถามที่กระตุ้นให้เกิดการคิด ฝึกการสรุปความรู้จากเรื่องที่อ่านโดยสื่อความในรูปแบบของการเขียน ภาพวาด หรือผังความคิด

3.5 การวัดและประเมินผลการคิดวิเคราะห์

ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539: 149-154) กล่าวว่า การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คือ การวัดความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อย ๆ ของเหตุการณ์เรื่องราว หรือเนื้อหาต่าง ๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีจุดหมายหรือประสงค์สิ่งใด นอกจากนั้นส่วนย่อย ๆ ที่สำคัญในแต่ละเหตุการณ์มีความสัมพันธ์กันอย่างไรบ้าง และเกี่ยวพันกันโดยอาศัยหลักการใด จะเห็นว่าสมรรถภาพด้านการวิเคราะห์จะเต็มไปด้วยการหาเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกันเสมอ การวิเคราะห์จึงต้องอาศัยพฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ มาประกอบการพิจารณา การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์แบ่งแยกย่อยออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นการวิเคราะห์ว่าสิ่งที่อยู่บนนั้นอะไรสำคัญหรือจำเป็น หรือมีบทบาทที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุ ตัวไหนเป็นผล เหตุผลใดถูกต้องและเหมาะสมที่สุด ตัวอย่างคำถาม เช่น สีลห้าข้อใดสำคัญที่สุด

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการหาความสัมพันธ์ หรือความเกี่ยวข้องส่วนย่อยในปรากฏการณ์หรือเนื้อหานั้น เพื่อนำมาอุปมาอุปไมย หรือค้นหาวาแต่ละเหตุการณ์นั้นมีความสำคัญอะไรที่เกี่ยวข้องกัน ตัวอย่างคำถาม เช่น เหตุใดแสงจึงเร็วกว่าเสียง

3. วิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถที่จะจับเค้าเงื่อนของเรื่องราวนั้นว่ายึดหลักการใด มีเทคนิคหรือยึดหลักปรัชญาใด อาศัยหลักการใดเป็นสื่อสารสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตัวอย่างคำถาม เช่น รถยนต์วิ่งโดยอาศัยหลักการใด

อาไฟ ไตรภักทร (2543: 126-146) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์ว่า การประเมินควรประเมินในภาพรวมของห้องเรียน หรือประเมินในภาพรวมเป็นกลุ่ม และประเมินผลการคิดเป็นรายบุคคล ซึ่งครูจะต้องประเมินผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและควรใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น

1. การใช้การอภิปรายในการประเมินการคิด เพื่อต้องการแสดงความคิดเห็น หลายนุมมองจนกระทั่งได้ข้อสรุป
2. การใช้เขียนเพื่อประเมินการคิด เป็นการเขียนเพื่ออธิบายขยายความให้กระจ่าง ผู้เขียนต้องลำดับความคิดแล้วนำมาลำดับการเขียนให้สัมพันธ์กับการคิด
3. การใช้การสอบเพื่อประเมินการคิด อาจจะเป็นการสอบเขียนหรือแบบเลือกตอบก็ได้
4. การมอบงานให้ทำในการประเมินการคิด เป็นการให้นักเรียนสามารถออกแบบการทดลองที่สามารถประเมินความน่าเชื่อถือของสิ่งที่ค้นพบตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งงานเหล่านี้จะต้องใช้การคิดวิเคราะห์และการสร้างสรรค์ทั้งสิ้น

4. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียน

4.1 ความหมายของการเขียน

นพดล จันทร์เพ็ญ (2535: 91) ได้ให้ความหมายการเขียนว่า คือการแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และความในใจของเราให้กับผู้อื่นทราบ การเขียนนี้มีลักษณะเป็นการสื่อสารที่ถาวรสามารถคงอยู่นาน ตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงมานานนับพันนับหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษาให้คงสภาพเดิมได้

สนิท สัตโยภาส (2545: 172) กล่าวว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามที่ตนต้องการ

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2539: 18) ได้ให้ความหมายการเขียนไว้ว่า เป็นกระบวนการแห่งการคิดในการแสดงออกเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ ในการเขียนมีองค์ประกอบต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องคือ ไวยากรณ์หรือโครงสร้างภาษา ความเข้าใจการฟัง การอ่าน หรือแม้แต่การพูด

วรรณิ โสสมประยูร (2541: 140) ได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ว่า “การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและความต้องการออกมาเป็นสัญลักษณ์และอักษรเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้”

นภลัย สุวรรณธาดา และคณะ (2546: 1) กล่าวว่า การเขียนเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งจากผู้ส่งสารถึงผู้รับสาร เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้เขียนจึงต้องมีความรู้ในการเขียนและปฏิบัติจนเกิดความชำนาญจึงจะสามารถเขียนได้ดี

จากความหมายของการเขียนสรุปได้ว่า การเขียน เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า สิ่งที่ได้อ่านหรือสิ่งที่ได้ดำเนินงานออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อใช้เป็นหลักฐานหรือให้ผู้ที่สนใจในการอ่าน ได้ศึกษา และรับรู้เรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการให้ทราบ

4.2 ความสำคัญของการเขียน

นพดล จันทร์เพ็ญ (2535: 91) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียน ดังนี้

1. การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์ทั้งเรื่องในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
2. การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้และสติปัญญาของมนุษย์
3. การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในมนุษยชาติ
4. การเขียนเป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์
5. การเขียนสามารถทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในชีวิต
6. การเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์
7. การเขียนเป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความปรารถนาของมนุษย์ เช่น ความรัก

วรรณิ โสสมประยูร (2537: 140-141) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียน ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนออกเสนอผู้อ่าน
2. เป็นการบันทึกรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ซึ่งตนเคยมีประสบการณ์มาก่อน
3. เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่ง เกี่ยวกับเรื่องและผู้เขียนเกิดความรู้สึกประทับใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา
4. เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม
5. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรือได้อ่าน

6. เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ ตามความประสงค์ที่มนุษย์แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธ และสร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ
7. เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน ทำให้รู้ถึงความสามารถของผู้เขียนได้จากวรรณกรรมหรืองานเขียนอื่น ๆ
8. เป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติ และเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้
9. เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกส่วนบุคคลให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในการแสดงความรู้สึกและแนวความคิด
10. เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

วัลยา ช่างขวัญอิน (2539: 41) กล่าวว่า การเขียนมีความสำคัญและมีประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้คนเราไม่ต้องใช้วิธีการจำอีกต่อไป
2. ทำให้เกิดการวิเคราะห์วิจารณ์ขึ้น
3. ทำให้เกิดการพัฒนาการทางความคิดของมนุษย์
4. ทำให้คนในสังคมสามารถรวบรวมความรู้เก็บไว้ให้คนรุ่นต่อมาได้ศึกษาหาความรู้
5. ทำให้การบันทึกแม่นยำและถาวรไม่จำกัดเวลาและสถานที่

จากการศึกษาความสำคัญของการเขียน สรุปได้ว่าการเขียนมีความสำคัญมากในการสื่อสาร เป็นการบันทึกเรื่องราว และเก็บไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ ดังนั้นควรจะมีการฝึกฝนการเขียนอย่างถูกต้อง เพื่อให้สามารถเขียนข้อความต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

4.3 กระบวนการเขียน

ไพโรจน์ บุญประกอบ (2540: 30-31) ได้กล่าวถึงกระบวนการเขียนที่สามารถพัฒนาการเขียนให้มีประสิทธิภาพดีดังนี้

1. การแสวงหาเนื้อเรื่อง ผู้เขียนหมั่นฝึกหาข้อมูล โดยวิธีการอ่าน ฟัง ถาม ผู้รู้จากประสบการณ์และความรู้เดิม ซึ่งการเสาะแสวงหาความรู้จะทำให้งานเขียนมีค่า
2. การเตรียมและจัดระเบียบความคิด เป็นการสรุปขั้นตอนของข้อมูลที่ได้อ้างเป็นโครงเรื่อง จัดลำดับก่อนหลัง เป็นเหตุเป็นผล
3. การแสดงออก เป็นขั้นตอนการลงมือเขียนตามโครงเรื่องที่วางไว้ เพื่อไม่ให้เกิดการไขว้เขว และในการเขียนทุกระยะควรคำนึงถึงการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสม ต้องเลือกสรร กลั่นกรองทุกคำที่ใช้ให้ได้ความหมายชัดเจนที่สุด

4. การตรวจทาน เป็นขั้นตอนทบทวนเพื่อหาข้อผิดพลาด เกี่ยวกับการสะกดคำ วรรคตอน และความบกพร่องของการใช้ภาษาสื่อความหมาย

5. การปรุ่่งแต่ง เป็นการจัดทำเป็นงานเขียนที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยนำกลับมาอ่านทบทวนใหม่

กรมวิชาการ (2545: 189) ะบวนการเขียนเป็นการคิดเรื่องที่จะเขียน และรวบรวมความรู้ในการเขียนกระบวนการเขียนมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการเขียน เป็นขั้นเตรียมพร้อมที่จะเขียน โดยเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเขียนบนพื้นฐานของประสบการณ์ กำหนดรูปแบบการเขียน รวบรวมความคิดในการเขียนอาจใช้วิธีการอ่านหนังสือ สนทนา จัดหมวดหมู่ความคิด โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิดจดบันทึก ความคิดที่จะเขียนเป็นรูปหัวข้อเรื่องใหญ่ หัวข้อย่อยและรายละเอียดคร่าว ๆ

2. การยกร่างข้อเขียน เมื่อเตรียมหัวข้อเรื่องและความคิดรูปแบบการเขียนแล้วให้นำความคิดมาเขียนตามรูปแบบที่กำหนดเป็นการยกร่างข้อเขียน โดยคำนึงถึงว่าจะเขียนให้ใครอ่าน จะใช้ภาษาอย่างไรให้เหมาะสมกับเรื่องและเหมาะสมกับผู้อื่น จะเริ่มต้นเขียนอย่างไร มีหัวข้อเรื่องอย่างไร ลำดับความคิดอย่างไร เชื่อมโยงความคิดอย่างไร

3. การปรับปรุงข้อเขียน เมื่อเขียนยกร่างแล้ว อ่านทบทวนเรื่องที่เขียน ปรับปรุงเรื่องที่เขียนเพิ่มเติมความคิดให้สมบูรณ์ แก้ไขภาษา สำนวนโวหาร นำไปให้ผู้อื่นอ่านเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงอีกครั้ง

4. การบรรณาธิการกิจ นำข้อเขียนที่ปรับปรุงแล้วมาตรวจทานคำผิดแก้ไขให้ถูกต้อง อ่านตรวจทานแก้ไขข้อเขียนอีกครั้ง แก้ไขข้อผิดพลาดทั้งภาษา ความคิด และการเว้นวรรคตอน

การเขียนให้สมบูรณ์ นำเรื่องที่แก้ไขปรับปรุงแล้วมาเขียนเรื่องให้สมบูรณ์จัดพิมพ์วาดรูปประกอบ เขียนให้สมบูรณ์ด้วยลายมือที่สวยงามเป็นระเบียบ เมื่อพิมพ์หรือเขียนแล้วตรวจทานอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนจัดทำรูปเล่ม

4.4 กิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะในการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2537: 170-172) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการเขียนให้กับเด็กประถมศึกษานั้น สิ่งสำคัญที่สุดได้แก่ “วิธีสอนของครู” เพราะวิธีสอนเป็นการฝึกฝนทักษะโดยตรง ดังนั้น ในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ครูจึงควรคำนึงถึงแนวทางในการจัดกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ครูจะต้องวางแผนและทำแผนการสอนระดับบทเรียน โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร วุฒิภาวะของนักเรียน สื่อที่ใช้ประกอบในการสอนและการประเมินผลเป็นหลักสำคัญ
2. การเตรียมความพร้อมสำหรับบทเรียนใหม่ โดยการนำประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานเพื่อถ่ายโยงให้เกิดความรู้ใหม่ เพื่อป้องกันความสับสนและช่วยทำให้เข้าใจบทเรียนใหม่ได้ชัดเจนขึ้น
3. การสอนให้เข้าใจความหมายคำและประโยค นอกจากใช้วิธีนำของจริง ของจำลองและภาพมาสอนให้เข้าใจแล้ว ครูอาจใช้วิธีการสร้างสถานการณ์ให้เด็กเกิดแนวคิดและเข้าใจความหมายด้วยตนเอง เช่น สอนคำว่า ผลไม้ ครูนำภาพ เงาะ ลำไย มังคุด มะม่วง มาให้ดูแล้วถามว่า “เมื่อเอาภาพทั้งหมดรวมกันจะเรียกว่าอะไร” นักเรียนจะเกิดแนวคิดและมโนภาพว่า “ผลไม้” เพราะแต่ละอย่างเป็นผลไม้
4. การสร้างบรรยากาศ ในการสอนเขียนนักเรียนจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ เด็กจะเขียนได้ดีจะต้องอยู่ในบรรยากาศที่ทำให้รู้สึกสบายใจ อบอุ่นใจ เป็นตัวของตัวเอง มีอิสระ และมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนและครู ดังนั้น ในการสอนครูจะต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะการเขียนไปพร้อม ๆ กัน
5. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนแต่ละครั้งให้ชัดเจน โดยการเขียนจุดมุ่งหมายของบทเรียนและให้นักเรียนทราบจุดประสงค์นั้นด้วย เพราะจุดมุ่งหมายจะช่วยกำกับทิศทางในการฝึกทักษะการเขียนให้ดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น
6. กิจกรรมที่นักเรียนฝึกเขียน โดยทั่วไปกิจกรรมที่ฝึกควรเป็นเรื่องที่นักเรียนมีประสบการณ์มาก่อนจึงจะสามารถเขียนได้ดี เช่น ให้นักเรียนเขียนสถานที่ที่นักเรียนเคยไป
7. วิธีฝึกทักษะการเขียน การเขียนเป็นทักษะที่ยากมาก เด็กจะต้องได้รับการส่งเสริมให้มีการฝึกฝนการเขียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดเวลา ครูต้องวางแผนและตั้งจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเขียนตามลำดับขั้น โดยฝึกจากสิ่งที่ย่างใกล้ตัวเด็ก แล้วค่อย ๆ เพิ่มทีละน้อยตามระดับวุฒิภาวะและศักยภาพของเด็กแต่ละคน
8. การใช้สิ่งเร้าและแรงบันดาลใจ การเขียนเป็นเรื่องยาก บางครั้งเด็กต้องการเวลาสำหรับคิด เมื่อให้เด็กเขียนในเวลาจำกัดเด็กอาจเขียนไม่ได้ ถ้าครูจัดประสบการณ์และจัดสิ่งแวดล้อมให้เกิดความประทับใจ หรือมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดอย่างลึกซึ้งเด็กก็จะเขียนได้ เช่น ครูนำภาพน้ำตกมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้เขียนบรรยายความรู้สึกที่มีต่อภาพนั้น เด็กก็จะเขียนได้ง่ายกว่าที่ครูให้เด็กนึกขึ้นเอง

9. การทำให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงาน การเสริมแรงด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้เด็กมีกำลังใจในการฝึกทักษะการเขียน เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะที่ยาก เพราะการเขียนนอกจากจะต้องลำดับความคิดให้มีความต่อเนื่องกันดีแล้วยังต้องเลือกคำและประโยคมาใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสมตามแบบแผนของภาษาด้วย จึงจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดี

10. การส่งเสริมให้ศึกษาความรู้อยู่เสมอ การเขียนต้องการความรู้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับใช้เป็นตัวแทนการแสดงความคิด ได้แก่ การรู้จักคำ รู้จักประโยค และมีประสบการณ์ต่าง ๆ โดยครูจัดทัศนศึกษาบ้าง ให้เด็กได้อ่านหนังสือในเวลาว่างบ้าง การจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะการเขียนมาก ๆ เช่น ให้นักเรียนเขียนบทละครเพื่อแสดงในการพูด เขียนประวัตินักวิทยาศาสตร์ หรือเขียนคำขวัญ เป็นต้น

11. กิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนให้กับเด็กนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมความสามารถของเด็กแต่ละคน เช่น กิจกรรมการประกวดการเขียนโฆษณา การเขียน คำขวัญ การเขียนเรียงความ

12. การประเมินผลและติดตามผล การประเมินผลและติดตามผลเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาทักษะการเขียน เพื่อดูความก้าวหน้าและแก้ไขปรับปรุงสร้างเสริมทักษะการเขียนให้พัฒนาสูงขึ้นตามศักยภาพและระดับวุฒิภาวะของเด็ก นอกจากนี้ การประเมินผลยังเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กที่ตั้งใจเรียนได้พยายามพัฒนาทักษะการเขียนของตนให้เพิ่มมากขึ้นด้วย การติดตามผลนี้ควรกระทำสม่ำเสมอ ถ้ามีแผนภูมิการติดตามผลคิดว่าให้ดูด้วยก็จะเป็นแรงจูงใจให้เด็กได้เป็นอย่างดี

ทศนีย์ สุภเมธี (2534: 34) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นในการสอนเขียน และฝึกทักษะพื้นฐาน ดังนี้

1. ก่อนจะสอน ครูควรจูงใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเขียนหนังสือให้ถูกต้อง ชัดเจน สวยงาม เป็นการแสดงว่าผู้เขียนเป็นผู้มีการศึกษาดี

2. พยายามสอน ให้การเขียนสัมพันธ์กับการฟัง การพูด และการอ่าน

3. นักเรียนที่เขียนตัวสะกดผิดพลาด ครูควรใช้วิธีพูดให้นักเรียนรู้สึกเต็มใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของตน

4. จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประกวดเขียนนิทาน ประกวดคัดลายมือ ประกวดเขียนเรียงความก็เป็นการส่งเสริมการเขียนได้อย่างหนึ่ง

5. ในการจัดสอนวิชาต่าง ๆ จัดให้ฝึกทักษะการเขียนได้เสมอ

4.5 การวัดและประเมินผลการเขียน

สนิท นิมเล็ก (2540: 430-437) กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเขียนไว้ว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัดมากที่สุดในการเขียน คือ ทักษะพิสัย ซึ่งหลักสูตรมุ่งประเมินการเขียนตามสมรรถภาพ ดังนี้

1. เขียนได้ถูกต้องสวยงาม
2. เขียนโดยลำดับความคิด เหตุการณ์ ได้อย่างต่อเนื่อง
3. เขียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และเชิงสร้างสรรค์
4. เขียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ วิจารณ์ และเขียนอย่างมีวิจารณญาณ
5. รักการเขียน
6. มีนิสัยที่ดีในการเขียน
7. การวัดและประเมินผลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดและประเมินผลการเขียน ดังนี้

เขียน ดังนี้

- 1) เขียนได้ถูกต้องตามอักขรวิธี การสะกดคำรันต์ เว้นวรรคตอนถูกต้องและลายมือ สะอาดสวยงาม
- 2) เขียนสื่อความหมายชัดเจน โดยลำดับความคิด เหตุการณ์ ได้อย่างต่อเนื่อง
ชูศรี ต้นพงศ์ (2546: 62-65) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสื่อความหมาย โดยประเมินลักษณะพัฒนาการด้านการใช้ภาษาเป็น 5 ระดับดังนี้
ระดับที่ 1 เขียนตามแบบที่กำหนด
ระดับที่ 2 เขียนขยายความเพิ่มเติมจากตัวอย่างได้
ระดับที่ 3 เขียนเป็นลำดับ มีใจความชัดเจนมีการขยายความ และอธิบายได้กว้างขึ้น
ระดับที่ 4 เขียนโดยคำนึงถึงผู้อ่าน ปรับระดับการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับผู้อ่านตามจุดประสงค์ได้
ระดับที่ 5 เขียนสร้างสรรค์ สละสลวยใช้ถ้อยคำสำนวนที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ

5. แนวคิดเกี่ยวกับสถานการณ์จำลอง

5.1 ความหมายของสถานการณ์จำลอง

อรพรรณ พรสีมา (2530: 45) ได้กล่าวว่า สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจำลองสภาพหรือกระบวนการในชีวิตจริงให้เข้าใจง่ายขึ้น โดยปกติผู้เข้าร่วมในสถานการณ์จำลองแต่ละ

คนจะแสดงบทบาทอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะทำให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ หรือสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ของสถานการณ์จำลอง

ทิสนา แชมมณี (2545: 368) ได้กล่าวว่า สถานการณ์จำลอง หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง

สรุปได้ว่า สถานการณ์จำลอง หมายถึง กระบวนการที่ผู้เล่นแต่ละคนจำลอง สภาพหรือกระบวนการ โดยผู้เล่นแสดงบทบาท กติกาการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น

5.2 องค์ประกอบของสถานการณ์จำลอง

การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. สถานการณ์ ข้อมูล บทบาทและกติกาที่สะท้อนความเป็นจริง
2. ผู้เรียนทำหน้าที่แสดงบทบาทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้
3. การแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจที่เกิดจากวิจรรณญาณของผู้แสดง
4. การอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ ข้อมูล กติกา บทบาทหรือการแสดง

พฤติกรรมและผลการแสดงเพื่อการเรียนรู้

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำมาใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกและทำกิจกรรมร่วมกัน มีการอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นเรื่องราวที่สะท้อนความจริง ใกล้กับวัยของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการคิดวิเคราะห์

5.3 ลักษณะของสถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลองโดยทั่วไปมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ

5.3.1 สถานการณ์แท้จำลอง เป็นสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดง เพื่อเรียนรู้ความจริง เช่น การจำลองสถานการณ์ประวัติศาสตร์ขึ้นมาให้ผู้เรียนแสดง โดยผู้แสดงจะต้องใช้ข้อมูลที่เป็นจริงของสถานการณ์นั้น ๆ ในการตัดสินใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ

5.3.2 เกมจำลองสถานการณ์ มีลักษณะเป็นเกมการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1) เกมจำลองสถานการณ์แบบไม่มีการแข่งขัน เช่น เกมจำลองการเลือกอาชีพ

2) เกมจำลองสถานการณ์แบบมีการแข่งขัน เช่น เกมจำลองสถานการณ์การค้าขาย

5.4 รูปแบบของสถานการณ์จำลอง

รูปแบบของสถานการณ์จำลองที่ดี ควรเป็นสถานการณ์จำลองที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ผู้ใช้สามารถเข้าใจโครงสร้างและการทำงานได้ง่าย
2. มีจุดประสงค์และเป้าหมายที่แน่นอนชัดเจน
3. ไม่มีจุดบอดหรือข้อผิดพลาดในการทำงาน
4. ผู้ใช้สามารถควบคุมสถานการณ์และใช้งานได้สะดวก
5. ให้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์
6. สามารถนำไปปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเพื่อใช้ระบบงานอื่นได้ง่าย
7. สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้ ตั้งแต่ปัญหาที่ง่ายจนถึงปัญหาที่มีความยุ่งยาก

ซับซ้อนมากขึ้น

5.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ (2551: 78-80) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองมีดังนี้

5.5.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้สอนเตรียมสถานการณ์จำลองที่จะใช้จัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนอาจจะสร้างสถานการณ์ขึ้นเอง หรือเลือกสถานการณ์จำลองที่มีผู้สร้างไว้แล้ว รวมทั้งการเตรียมวัสดุอุปกรณ์สิ่งจำเป็นต่าง ๆ และสถานที่ ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในสถานการณ์จำลองนั้นและควรจะทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ จะได้จัดเตรียมหาทางป้องกันไว้

5.5.2 ขั้นนำเสนอสถานการณ์จำลองและแนวทางปฏิบัติ

โดยปกติสถานการณ์จำลองส่วนใหญ่จะมีความซับซ้อนพอสมควร การนำเสนอสถานการณ์จำลอง บทบาทและกติกาต่าง ๆ จึงจำเป็นที่ผู้สอนต้องมีการเตรียมการอย่างดี จัดเตรียมข้อมูลทุกอย่างไว้ให้พร้อม ในการนำเสนอสถานการณ์นั้น ๆ ผู้สอนจะต้องเสนอให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน โดยเริ่มการบอกเหตุผล วัตถุประสงค์ ภาพรวมของสถานการณ์จำลองทั้งหมด แล้วจึงให้ข้อมูลรายละเอียดที่จำเป็น เช่น บทบาท กติกา พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนหรือผู้แสดงซักถามเพื่อความเข้าใจได้

5.5.3 **ขั้นมอบหมายบทบาทให้ผู้เรียน**

เมื่อผู้เรียนเข้าใจภาพรวม บทบาท กติกาของสถานการณ์จำลองนั้นผู้เรียนทุกคนควรได้รับบทบาทในการแสดงซึ่งผู้สอนอาจเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกบทบาทเองหรือผู้สอนอาจเป็นผู้กำหนดบทบาทให้ผู้เรียนได้ตามความเหมาะสม ซึ่งบางครั้งผู้เรียนบางคนอาจจะได้รับบทบาทที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพหรือใกล้เคียงกับชีวิตจริงของตน แต่บางคนอาจจะได้รับบทบาทที่ไม่ตรงกับบุคลิกภาพหรือแตกต่างจากชีวิตจริง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แนวคิดใหม่ ๆ ขึ้นมาได้

5.5.4 **ขั้นแสดง**

ในขั้นนี้ผู้เรียนที่ร่วมแสดงในสถานการณ์จำลองจะต้องใช้ข้อมูลทั้งหมดที่ให้ไว้ประกอบกับวิจารณญาณของตัวเอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่หรือแก้ปัญหาตามสถานการณ์นั้นให้ดีที่สุด โดยผู้เรียนจะต้องพิจารณาว่า

- 1) จะพูดอะไร
- 2) จะพูดกับใคร
- 3) จะเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบทบาทอย่างไรสำหรับผู้สอนควรจะทำหน้าที่
- 4) ควบคุม ติดตามคอยสังเกตพฤติกรรมของผู้แสดงอย่างใกล้ชิด
- 5) จดบันทึกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้
- 6) ให้คำปรึกษาหรือตามความจำเป็นช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น
- 7) กำหนดว่าจะเริ่มและยุติการแสดงเมื่อไร

5.5.5 **ขั้นอภิปราย**

เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสถานการณ์จำลองเป็นวิธีการที่มุ่งให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงหรือใกล้เคียงความเป็นจริงที่สถานการณ์จำลองขึ้นมา ดังนั้น หลังจากการแสดงแล้วจำเป็นจะต้องมีการอภิปรายประเด็นการเรียนรู้จากสถานการณ์ในเรื่องนั้น ๆ อะไรบ้างเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานการณ์นั้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

5.5.6 **ขั้นสรุปและประเมินผล**

ผู้สอนและผู้เรียนสรุปสาระสำคัญและประเมินผลการเรียนรู้

5.6 **ข้อดีและข้อจำกัด**

การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองมีข้อดีและข้อจำกัด ดังนี้

5.6.1 ข้อดี

- 1) เป็นการให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสื่อสาร กระบวนการคิด
- 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูงมาก เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย
- 3) สามารถจัดประสบการณ์ที่เพิ่มประสิทธิภาพความจำได้ดี สามารถถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) สามารถจัดทดลองจริงได้ตามสมมติฐาน การทดสอบและการประยุกต์ใช้ ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในวิธีการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา
- 5) ควบคุมเวลาในการจัดการเรียนรู้ได้ดี และสามารถประเมินผลได้อย่างถูกต้อง

5.6.2 ข้อจำกัด

- 1) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ต้องใช้เวลามาก เช่น การเตรียมการ การแสดงและการอภิปราย
- 2) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่จะต้องใช้จ่ายสูงมาก เพราะต้องใช้วัสดุอุปกรณ์และข้อมูลต่าง ๆ สำหรับผู้แสดง
- 3) เป็นวิธีการที่ต้องพึ่งสถานการณ์จำลอง ถ้าหากผู้สอนไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างสถานการณ์เพียงพอ หรือกำหนดสถานการณ์ได้ไม่ดีพอ การเรียนรู้ในครั้งนั้นจะไม่เกิดสัมฤทธิ์ผล
- 4) การอภิปรายและสรุปผล เป็นขั้นตอนสำคัญต้องอาศัยความชำนาญของผู้สอนจึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

6. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของความพึงพอใจ มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้
 วอลเลทไทน์ (Wallestein 1971: 25-26) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้าย (end – state in felling) ที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

เบนจามิน บี วูแมน (Benjamin B. Wolman 1973: 384) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึก (feeling) มีความสุขเมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (goals) ความต้องการ(wants) หรือ แรงจูงใจ (motivation)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2525: 98,588) ได้ให้ความหมายคำว่าพึงพอใจไว้ดังนี้ “พึงใจ” หมายความว่า พอใจ ชอบใจ ส่วนคำว่า “พอใจ” หมายความว่า สนใจ ชอบใจ เหมาะ ความพึงพอใจ จึงหมายความว่า ความสนใจ ชอบใจ

หลุยส์ จาปาเทส (2533: 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการ (need) ได้บรรลุเป้าหมายพฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะมีความสุข สังกะตได้จากสายตา คำพูด และการแสดงออก

วิลลิสท์ ทรยากูร (2535: 74) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของคนเราที่สัมพันธ์กับระบบโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อมค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึก ดี-เลว พอใจ-ไม่พอใจ สนใจ-ไม่สนใจ เป็นต้น

สมศักดิ์ คงเที่ยงและอัญชลี โพธิ์ทอง (2542: 278-279) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นผลรวมของความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับระดับความชอบหรือไม่ชอบต่อสภาพต่าง ๆ เป็นผลของทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ และเป็นผลมาจากการปฏิบัติงานที่ดีและสำเร็จจนเกิดเป็นความภูมิใจและได้ผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่หวังไว้ต่อสภาพต่าง ๆ

จากความหมายของความพึงพอใจสรุปได้ ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกรัก ชอบ ประทับใจ หรือทัศนคติในทางบวก

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

อภิรักษ์ อรุณ (2543: 57-61) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน และวิธีการสอนแบบปกติ กับ โรงเรียนบ้านนาสะแง จังหวัดหนองคาย พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วย มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนมีประสิทธิผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพ็ญจา สุริยกานต์ (2544: 40) ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้นิทานอีสปเป็นสื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอค่ายบางระจัน พบว่า ชุดฝึกการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำโดยใช้นิทานอีสปสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 80.69/85.60 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการออกเสียงคำควบกล้ำเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และนักเรียนมีความสนใจต่อการฝึกอ่านออกเสียงคำควบกล้ำโดยใช้นิทานอีสปเป็นสื่อในระดับมาก

ฮอฟแมน (Hoffman: 1985) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและเจตคติที่มีต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่ได้รับการสอนเสริมด้วยคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนกับนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมแบบเดิม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 96 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 2 โรงเรียน แถบตะวันตกตอนกลางในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการอ่านต่ำกว่านักเรียนชาย คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพต่อนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมด้วยคอมพิวเตอร์ในเรื่องเกี่ยวกับคำศัพท์ และความเข้าใจทำได้ดีเท่ากับนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมด้วยการสอนแบบเดิม นักเรียนชายที่ได้รับการสอนเสริมด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในเรื่องเกี่ยวกับคำศัพท์และความเข้าใจทำได้ดีกว่านักเรียนชายที่ได้รับการสอนเสริมแบบเดิม การสอนเสริมแบบเดิมในเรื่องคำศัพท์และความเข้าใจมีประสิทธิภาพต่อนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน พบว่า การเลือกใช้หนังสือที่เหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนแต่ละคนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ หากนักเรียนได้เลือกชนิดหนังสือที่เหมาะสมกับตนเอง ก็จะทำให้มีทักษะในการอ่านมากขึ้น และเช่นเดียวกับนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กก็จะเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักนำสิ่งที่อ่านมาวิเคราะห์ ดังเช่นนิทานอีสปที่ให้ข้อคิดนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วย มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูง

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์

ปราณี ค่านกุลประเสริฐ (2544: 51-57) ได้วิจัย ผลของเทคนิคการสอนตนเองที่มีต่อการคิดแบบไตร่ตรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของเทคนิคการสอนตนเองระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยเทคนิคการสอนตนเองกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกและระหว่างนักเรียนที่มีเพศต่างกันและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสอนตนเองพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกใช้เทคนิคการสอนตนเองมีพฤติกรรมการคิดแบบไตร่ตรองสูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกการใช้เทคนิคการสอนตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน หลังได้รับการฝึกการใช้เทคนิคการสอนตนเอง มีพฤติกรรมการคิดแบบไตร่ตรองไม่แตกต่าง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันหลังได้รับการฝึกการใช้เทคนิคการสอนตนเอง มีพฤติกรรมการคิดแบบไตร่ตรองไม่แตกต่าง

กระแสมัชฌิมา (2546: 96-97) ได้วิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ และความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้รับการสอนโดยวิธีการสืบเสาะหาความรู้ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ลัมकिन (Lumpkin: 1990) ได้ศึกษาผลการสอนที่ใช้ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นวิธีสอนโดยตรงในเรื่องความสามารถในการคิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงอยู่ของเนื้อหาสังคมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 จำนวน 35 คน และเกรด 6 จำนวน 45 คน ทำการทดลองเป็นระยะ เวลา 5 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเกรด 5 และนักเรียนเกรด 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยที่กล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ซึ่งเป็นการพัฒนากระบวนการสอนวิธีหนึ่ง ที่ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ คิดไตร่ตรอง

7.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

นิตยาดี คงไพฑูริย์ (2542: 48) ได้วิจัยการพัฒนาแบบฝึกการเขียน เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนเขาพนม จังหวัดกระบี่ พบว่า แบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75/75 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนที่เรียนด้วยการใช้แบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฉันทพร สระประเทศ (2544: 61-68) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลสามเหลี่ยม จังหวัดขอนแก่น พบว่า ชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 90.45/93.82 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 และนักเรียน

ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีคะแนนเฉลี่ยการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขนิษฐา รุ่งกิจเลิศสกุล (2546: 42-50) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนเพื่อพัฒนาการเขียนเล่าเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหาดบ้านดอน วิทยาจังหวัดเชียงราย พบว่า แผนการสอนการเขียนเล่าเรื่อง โดยใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน จำนวน 8 แผน แหล่งวิทยาการในชุมชนที่ใช้ 4 ประเภท คือสถานที่และแหล่งท่องเที่ยว การประกอบอาชีพ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี ได้มาจากการเลือกของนักเรียน โดยมีขั้นตอนการสอนประกอบด้วยขั้นร่วมกันคิดเรื่องที่จะเขียน ขั้นระดมความคิด ขั้นเชื่อมโยงประสบการณ์ และขั้นนำสู่การเขียน ผลที่ได้จากการเขียนเล่าเรื่องโดยใช้แหล่งวิทยาการชุมชน นักเรียนมีความสามารถ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปได้ว่า แผนการสอนเขียนเล่าเรื่องโดยใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนสามารถพัฒนาการเขียนเล่าเรื่องของนักเรียนได้

จากผลการวิจัยที่กล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการศึกษาความสามารถในการเขียนของผู้เรียนในด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการพัฒนากระบวนการสอนวิธีหนึ่งที่ส่งผลให้นักเรียนได้มีพัฒนาการความสามารถในด้านความคิดสร้างสรรค์ และการคิดวิเคราะห์

7.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

นิรันดร ศรีวรกุล (2540: 40) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้ชุดฝึกที่มุ่งเน้นคุณธรรมโดยใช้สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” พบว่า วิธีคิดที่มุ่งเน้นคุณธรรมโดยใช้สถานการณ์จำลองก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกการคิดที่มุ่งเน้นคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สนั่น มาสกลาง (2540: 46) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่เรียนตามวิธีสอนปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุพิน สุภรัชต์เศรษฐี (2550: 61) ได้ศึกษาเรื่องผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ และเจตคติทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยสถานการณ์จำลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีเจตคติทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำวิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย โดยให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาท กติกาการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริงและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องราวที่อยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับชีวิตจริง นำมาสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ซึ่งสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันต่อไป

7.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

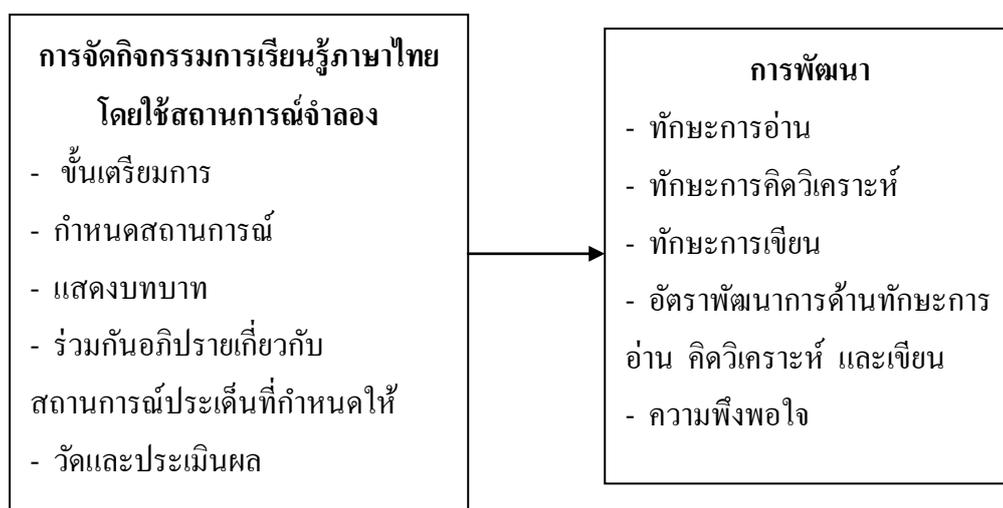
พัชรี คุรุทเมือง (2550: 109) ได้วิจัยการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองมีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยระหว่างเรียนสูงขึ้น โดยมีคะแนนอัตราพัฒนาการเฉลี่ยอยู่ที่ 36.06 และนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สุภาพร ขวัญเกษม (2550: 69) ได้วิจัยการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้กรณีศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนระเวียง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความสามารถทางการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กรณีศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้กรณีศึกษา ระหว่างเรียนเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 1.16 นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้กรณีศึกษาในระดับมาก

วราภรณ์ หลายทวีวัฒน์ (2550: 83-84) ได้วิจัยการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนระเวียง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความสามารถทางการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานระหว่างเรียนเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 0.73 นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน อยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเพิ่มขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่าน คิด

วิเคราะห์และเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ศึกษาอัตราพัฒนาการระหว่างเรียน และศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. รูปแบบการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่ม โรงเรียนตำบลสระตะเคียน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 150 คน จัดกลุ่มนักเรียนแบบความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสามัคคีประชาสรรค์ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง ซึ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest – posttest Design)

ดั่งสัญลักษณ์

O_1	X	O_2
-------	-----	-------

- O_1 = ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยก่อนเรียน
 X = การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
 O_2 = ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย หลังเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย คือ

3.1 เครื่องมือทดลอง ได้แก่

3.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง จำนวน 8 แผน ใช้เวลาทั้งหมด 16 ชั่วโมง

3.1.2 สื่อสถานการณ์จำลอง จำนวน 8 เรื่อง ใช้สำหรับอ่านและทำแบบฝึกทำกิจกรรม

3.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.2.1 แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย

แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน เป็นแบบคู่ขนาน โดยแบบทดสอบ 1 ฉบับจะมีสถานการณ์จำลอง 2 เรื่อง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- 1) แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยการใช้คำถามตามหลักของบลูม (Bloom) วัดความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า (รวม 2 เรื่อง 20 ข้อ 20 คะแนน)
- 2) การคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบแบบเขียนตอบ จำนวน 4 ข้อ (รวม 2 เรื่อง 4 ข้อ 20 คะแนน)
- 3) การเขียน เป็นการวัดการเขียนสรุปใจความสำคัญ จำนวน 2 ข้อ (รวม 2 เรื่อง 2 ข้อ 20 คะแนน)

3.2.2 แบบฝึกทักษะวัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียน เป็นแบบฝึกวัดทักษะการอ่าน แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบฝึกทักษะการเขียน ทำกิจกรรมทุกแผน

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ยึดมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน ใช้เวลาเรียน 16 ชั่วโมง ซึ่งมีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

4.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4.1.2 ศึกษาเนื้อหาวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และศึกษาแนวคิดทฤษฎี เทคนิค วิธีการ หลักการสอนอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน เพื่อนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

4.1.3 ศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย จากหนังสือการจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กรมวิชาการ 2545: 17-40) โดยศึกษาสาระสำคัญเกี่ยวกับ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

4.1.5 นำสถานการณ์จำลองมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน จำนวน 8 แผนใช้เวลาเรียน 16 ชั่วโมง ในแต่ละแผนมีองค์ประกอบดังนี้ 1) สาระสำคัญ 2) สาระการเรียนรู้ 3) จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อการเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผลซึ่งมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้และสถานการณ์จำลองในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

แผนที่	สาระการเรียนรู้	สถานการณ์จำลองเรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
1	- การอ่านออกเสียง - การเขียนสรุปใจความสำคัญ	เพื่อนรัก	2
2	- การอ่านออกเสียง - การเขียนสรุปใจความสำคัญ	ความจริงใจ	2
3	- การอ่านออกเสียง - การเขียนสรุปใจความสำคัญ	เพื่อนใหม่	2
4	- การอ่านออกเสียง - การเขียนสรุปใจความสำคัญ	น้องดัน	2
5	- การอ่านออกเสียง - การเขียนสรุปใจความสำคัญ	ความดี	2
6	- การอ่านในใจ - การเขียนสรุปใจความสำคัญ	การเดินทางไกล	2
7	- การอ่านในใจ - การเขียนสรุปใจความสำคัญ	คำสัญญา	2
8	- การอ่านในใจ - การเขียนสรุปใจความสำคัญ	หมู่บ้านของเรา	2
รวม		8	16

ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย มีจุดมุ่งหมายว่าเมื่อนักเรียนอ่านออกเสียงและอ่านในใจแล้วจะต้องจับใจความสำคัญของคำ ประโยค เนื้อเรื่อง หรือเหตุการณ์ว่าใครทำอะไร ที่ไหน โดยลำดับเหตุการณ์ ใช้แผนภาพโครงเรื่อง ย่อเรื่อง สามารถคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ว่าอะไรมีความสำคัญที่สุด มีประเด็นส่วนย่อยๆ ที่สำคัญแต่ละเหตุการณ์มีความสัมพันธ์กันอย่างไรบ้าง และเกี่ยวพันกันโดยอาศัยหลักการใด โดยแสดงความคิดเห็นได้ เขียนเรื่องราวแสดงความคิด เขียนย่อเรื่อง และเขียนสรุปความ โดยการนำเนื้อหาสำคัญมาเรียบเรียงใหม่ให้สละสลวย ต่อเนื่องอย่างชัดเจน และกะทัดรัด เขียนคำถูกต้องตามความหมายและสะกดการันต์ถูกต้อง

4.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้และคำแนะนำอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและแก้ไข

4.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาหาค่า IOC และได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 จะนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 แบบฝึกทักษะวัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียน

แบบฝึกทักษะวัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย แบบฝึกทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นแบบฝึกอ่าน และแบบปรนัยเลือกตอบ แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแบบเติมคำ แบบฝึกทักษะการเขียนสรุปใจความสำคัญ แบบฝึกทักษะวัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2) ศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน และการวัดประเมินผลด้วยอัตราพัฒนาการ

3) สร้างแบบฝึกทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน เพื่อวัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียนในแต่ละแผนการเรียนรู้ โดยใช้เนื้อเรื่องของสถานการณ์จำลอง ในการอ่านแล้วทำแบบฝึกทักษะดังนี้

(1) แบบฝึกทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นแบบปรนัยเลือกตอบและการอ่านคำ หาความหมายของคำ จำนวน 10 คะแนน

(2) แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบฝึกการคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์จำลอง ซึ่งเป็นแบบเติมคำ จำนวน 10 คะแนน

(3) แบบฝึกทักษะการเขียน เป็นการเขียนสรุปความ จากสถานการณ์จำลอง จำนวน 10 คะแนน

4) นำแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อวัดอัตราพัฒนาการระหว่างเรียนที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.3 การสร้างสถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลองที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 12 เรื่อง ใช้เป็นสื่อการสอน จำนวน 8 เรื่อง และใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 4 เรื่องซึ่งมีวิธีการสร้างและหาคคุณภาพ ดังนี้

4.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างสถานการณ์จำลอง ขั้นตอนการนำสถานการณ์จำลองไปใช้

4.2.2 ศึกษาขั้นตอนวิธีเขียนเรื่องสั้นในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และรวบรวมสถานการณ์จำลองที่เป็นเรื่องราวที่สะท้อนความจริง เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน จำนวน 16 เรื่อง

4.2.3 นำคำพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาเขียนและเรียบเรียง ให้มีเนื้อหาเป็นลักษณะของการเล่าเรื่องและยังหาข้อสรุปไม่ได้ มีประเด็นที่ต้องการให้มีการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในตอนท้ายเรื่อง โดยคำนึงถึงความง่ายของคำ ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สถานการณ์จำลองที่เขียนขึ้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ซึ่งเน้นเกี่ยวกับเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม

4.2.4 นำสถานการณ์จำลอง จำนวน 16 เรื่อง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องของเนื้อหา แล้วนำมาหาค่า IOC ซึ่งสถานการณ์จำลองที่สามารถนำไปใช้ได้ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4.2.5 คัดเลือกสถานการณ์จำลองที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้จำนวน 8 เรื่องและสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน จำนวน 4 เรื่อง

4.4 การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคคุณภาพ ดังนี้

4.4.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับแนวทางการวัดและประเมินการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย และการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.4.2 ศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนจากหนังสือการวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4.4.3 เขียนข้อสอบแต่ละตอน ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ 1) การอ่าน 2) คิควิเคราะห์ 3) การเขียน แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยการใช้คำถามตามหลักของบลูม (Bloom) วัดความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมินค่า ดังแสดงในตาราง 3.2

ตารางที่ 3.2 แผนผังการสร้างแบบทดสอบ

แบบทดสอบ	จุดประสงค์	พฤติกรรม						รวม
		จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	
1. ก่อนเรียน	1. อ่านเรื่องแล้ว	1	2	1	3	1	2	10
- กล้ายอด	จับใจความสำคัญของเรื่องได้							
- หนูสัมผัสกับ	2. อ่านเรื่องแล้ว	2	2	1	2	2	1	10
คุณยาย	วิเคราะห์หาความสำคัญของเรื่องได้							
2. หลังเรียน	1. อ่านเรื่องแล้ว	1	2	2	2	1	2	10
- กระบุง	จับใจความสำคัญของเรื่องได้							
- ออมสิน	2. อ่านเรื่องแล้ว	1	2	1	3	2	1	10
- กำลังใจ	วิเคราะห์หาหลักการของเรื่องได้							
รวม		5	8	5	10	6	6	40

2. การคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 8 ข้อ

3. การเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบอัตนัย ให้เขียนสรุปใจความสำคัญ จำนวน 4 ข้อ

4.4.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยความสอดคล้องของเนื้อหาของข้อสอบแต่ละข้อพิจารณาว่าสามารถวัดครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตรงกับ

จุดประสงค์และการใช้ภาษา แล้วคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 จะนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.4.5 นำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองหินที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ซึ่งมีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างคือมีการลดความสามารถในการเรียนทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

1) ตอนที่ 1 การอ่าน นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) นำแบบทดสอบที่คัดเลือกตามเกณฑ์ไปหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบแบบปรนัยทั้งฉบับ โดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน KR-20 (อ้างถึงใน พิตร ทองชั้น 2546: 249-250) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 0.81 และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 0.83

2) ตอนที่ 2 การคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน สถานการณ์จำลองละ 2 ข้อ รวมเป็น 4 ข้อ โดยให้คะแนนสถานการณ์จำลองข้อละ 5 คะแนน รวมคะแนนเต็มทั้งฉบับ 20 คะแนน โดยใช้เกณฑ์การวัดคุณภาพซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ คือ 5,4,3,2, และ 1 ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์

ระดับคะแนน				
5	4	3	2	1
ตอบคำถามได้	ตอบคำถามได้	ตอบคำถามได้	ตอบคำถามได้	ตอบคำถามได้
ถูกต้องครอบคลุม	ถูกต้อง ขาด 1	ถูกต้อง ขาด 2	ถูกต้อง ขาด 3	ถูกต้องแต่ให้
ทุกประเด็นให้เหตุ	ประเด็น ให้เหตุ	ประเด็นให้เหตุ	ประเด็นให้เหตุ	เหตุผลไม่ได้
ผลได้ชัดเจน	ผลได้ชัดเจน	ผลได้ไม่ค่อย	ผลได้เล็กน้อย	
		ชัดเจน		

3) ตอนที่ 3 การเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน สถานการณ์จำลองละ 1 ข้อ รวมเป็นฉบับละ 2 ข้อ เขียนสรุปใจความสำคัญ ให้คะแนนเต็มข้อละ 10 คะแนน รวมคะแนนเต็มทั้งฉบับเป็น 20 คะแนน และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนสรุปใจความสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนสรุปใจความสำคัญ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนสรุปใจความสำคัญ (10 คะแนน)

1. เนื้อเรื่อง (5 คะแนน) พิจารณาการให้คะแนน ดังนี้
 - เขียนสรุปความเข้าใจความชัดเจน ครอบคลุมทุกประเด็น ให้ 5 คะแนน
 - เขียนสรุปความได้ถูกต้องอ่านได้ใจความ ขาด 1 ประเด็น ให้ 4 คะแนน
 - เขียนสรุปความได้ อ่านไม่ค่อยได้ใจความ ขาด 2 ประเด็น ให้ 3 คะแนน
 - เขียนสรุปความไม่ค่อยชัดเจน ขาดมากกว่า 3 ประเด็น ให้ 2 คะแนน
 - เขียนสรุปความไม่ชัดเจน อ่านแล้วไม่ได้ใจความ ให้ 1 คะแนน
2. จินตนาการ / แนวความคิดอื่น (2 คะแนน)
 - เขียนสรุปข้อความแสดงความคิดเห็น ได้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ให้ 2 คะแนน
 - เขียนสรุปข้อความแสดงความคิดเห็น ไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ให้ 1 คะแนน
3. การเขียน(3 คะแนน)
 - เขียนถูกต้องตามอักขระวิธี สะอาดเรียบร้อย เขียนสะกดคำผิด ไม่เกิน 3 คำ ให้ 3 คะแนน
 - เขียนถูกต้องตามอักขระวิธี แต่มีรอยลบ ไม่ค่อยสะอาด เขียนสะกดคำผิด ไม่เกิน 5 คำ ให้ 2 คะแนน
 - เขียนไม่ถูกต้องตามอักขระวิธี ทำงานไม่สะอาดเรียบร้อย ให้ 1 คะแนน

4.4.7 นำแบบทดสอบที่ผ่านขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพแล้ว ไปใช้กับ

กลุ่มตัวอย่าง

4.5 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลอง มีขั้นตอน ดังนี้

4.5.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน จากตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

4.5.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน จำนวน 1 ฉบับ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ สถานการณ์จำลอง โดยได้เลือกแบบมาตราประมาณค่า โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ พอใจมากที่สุด พอใจมาก ปานกลาง พอใจน้อย พอใจน้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ โดยเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

พอใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
พอใจมาก	ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
พอใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
พอใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนแสดงความพึงพอใจของนักเรียน แปลตามค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด 2545: 100) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

4.5.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนมาหาความตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณาการใช้จำนวนในแต่ละข้อ แล้วคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง กับเนื้อหาและกิจกรรม ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงแก้ไข สรุปมี 20 ข้อ ตัดไป 5 ข้อ

4.5.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบทักษะการอ่าน แบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ แบบทดสอบอัตนัย การคิดวิเคราะห์ จำนวน 4 ข้อ และเขียน จำนวน 2 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที นำผลคะแนนที่ได้มาบันทึกเป็นคะแนนก่อนเรียน

5.2 ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้ง 8 แผนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเอง ใช้เวลา 16 ชั่วโมง และเก็บรวบรวมคะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเพื่อวัดอัตราพัฒนาการทางการเรียน และบันทึกคะแนน

5.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน จำนวน 20 ข้อ การคิดวิเคราะห์ จำนวน 4 ข้อ และเขียน จำนวน 2 ข้อ นำผลคะแนนที่ได้มาบันทึกเป็นคะแนนหลังเรียน

5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้นักเรียนตอบ เพื่อสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เสร็จสิ้นทั้ง 8 แผนแล้ว

5.5 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ และนำเสนอข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

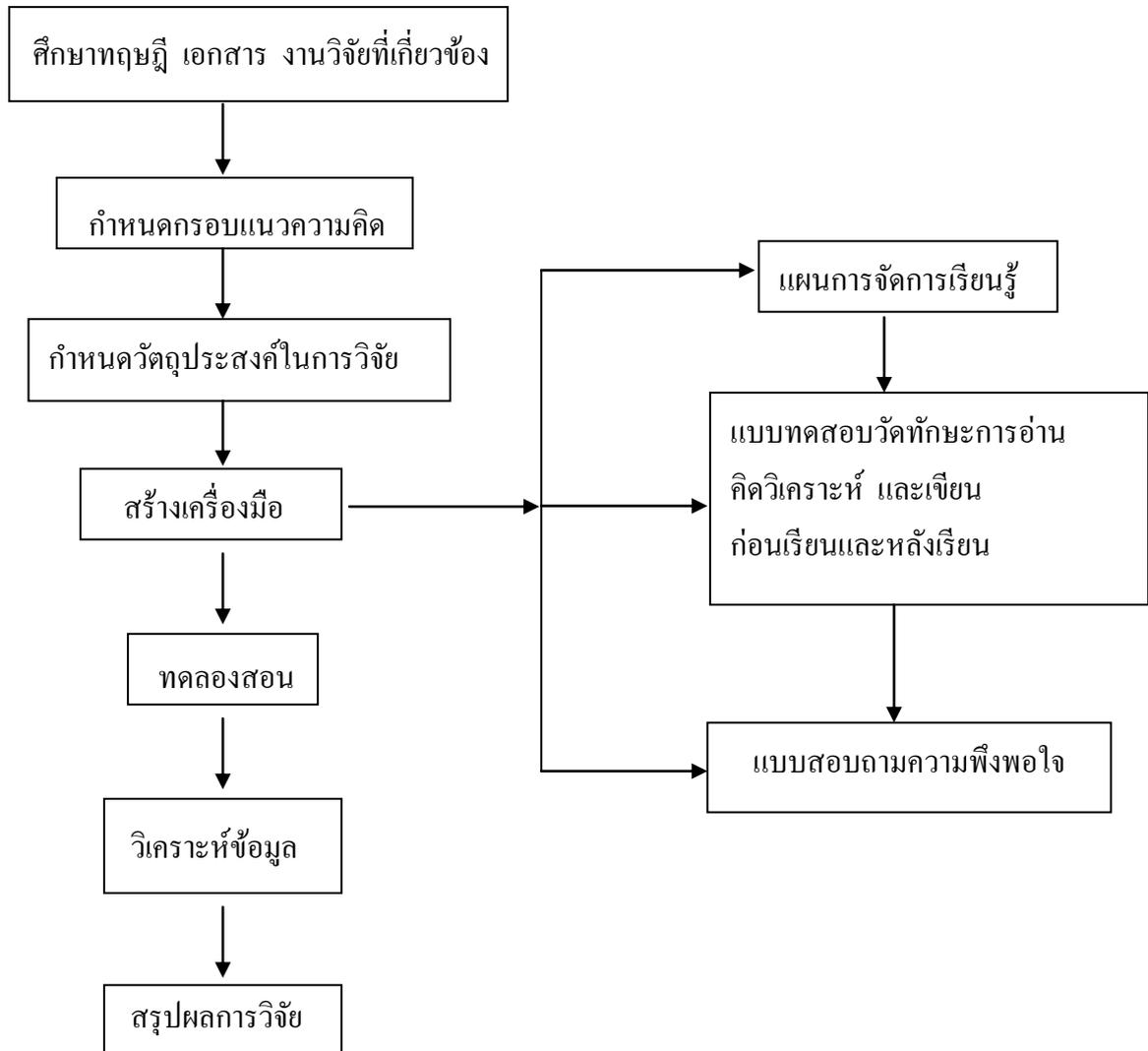
ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

6.1 เปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยนำคะแนนที่ได้จากการวัดมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent (ล้วน สายยศ, 2546: 301-303)

6.2 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียน ใช้การหาอัตราพัฒนาการ (Growth Rate) (สมถวิล วิจิตรวรรณ, 2548: 440-442)

6.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง วิเคราะห์ด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

จากการดำเนินงานวิจัยในขั้นตอนต่าง ๆ สามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่าน คิววิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในกลุ่มตำบลสระตะเคียน จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้เสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิววิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ตอนที่ 2 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิววิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจในการเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิววิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

แบบทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	20	12.20	1.94	
หลังเรียน	20	16.95	1.79	33.217

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.1 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 12.20 คะแนนหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 16.95 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองพัฒนาทักษะการอ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

แบบทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	20	11.00	1.72	
หลังเรียน	20	15.95	1.99	32.248

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 11.00 คะแนนหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 15.95 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบทักษะการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

แบบทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	20	11.50	1.79	
หลังเรียน	20	15.75	1.77	30.263

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการเขียนก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 11.50 คะแนนหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 15.75 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองพัฒนาทักษะการเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

แบบทดสอบ	N	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
การอ่าน	20	12.20	1.94	16.95	1.79	
คิดวิเคราะห์	20	11.00	1.72	15.95	1.99	50.275
เขียน	20	11.50	1.79	15.75	1.77	
รวม	20	34.70	5.45	48.65	5.55	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $df\ 19 = 1.729$

จากตารางที่ 4.4 เมื่อเปรียบเทียบทางสถิติโดยใช้ค่า t พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**ตอนที่ 2 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง**

เมื่อศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง จากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-8 โดยการวัดคะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวัดระหว่างเรียนจำนวน 8 ครั้ง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

นักเรียน 20 คน	คะแนนจากแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่								อัตราพัฒนาการ
	1	2	3	4	5	6	7	8	
รวมคะแนน	97	112	122	136	148	159	172	174	12.10
คะแนนเฉลี่ย	4.85	5.60	6.10	6.80	7.40	7.95	8.60	9.20	7.06
ช่วงคะแนน									
พัฒนาการ	0.75	0.50	0.70	0.60	0.55	0.65	0.60		0.62
	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3	ช่วงที่ 4	ช่วงที่ 5	ช่วงที่ 6	ช่วงที่ 7		

จากตารางที่ 4.5 เมื่อเปรียบเทียบอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งวัดได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 ครั้ง มีอัตราพัฒนาการเฉลี่ย 0.62 คะแนนต่อครั้งจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกครั้ง

ตารางที่ 4.6 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

นักเรียน 20 คน	คะแนนจากแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่								อัตราพัฒนาการ
	1	2	3	4	5	6	7	8	
รวมคะแนน	94	106	120	132	140	151	163	174	11.12
คะแนนเฉลี่ย	4.70	5.30	6.00	6.60	7.00	7.55	8.15	8.70	6.75
ช่วงคะแนน									
พัฒนาการ	0.60	0.70	0.60	0.40	0.55	0.60	0.50		0.57
	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3	ช่วงที่ 4	ช่วงที่ 5	ช่วงที่ 6	ช่วงที่ 7		

จากตารางที่ 4.6 เมื่อเปรียบเทียบอัตราพัฒนาการด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งวัดได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 ครั้ง มีอัตราพัฒนาการเฉลี่ย 0.57 คะแนนต่อครั้งจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกครั้ง

ตารางที่ 4.7 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

นักเรียน 20 คน	คะแนนจากแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่								อัตราพัฒนาการ
	1	2	3	4	5	6	7	8	
รวมคะแนน	91	102	118	130	141	148	159	168	10.99
คะแนนเฉลี่ย	4.55	5.10	6.90	6.50	7.05	7.40	7.95	8.40	6.61
ช่วงคะแนน									
พัฒนาการ	0.55	0.80	0.60	0.55	0.35	0.55	0.45		0.55
	ช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 ช่วงที่ 3 ช่วงที่ 4 ช่วงที่ 5 ช่วงที่ 6 ช่วงที่ 7								

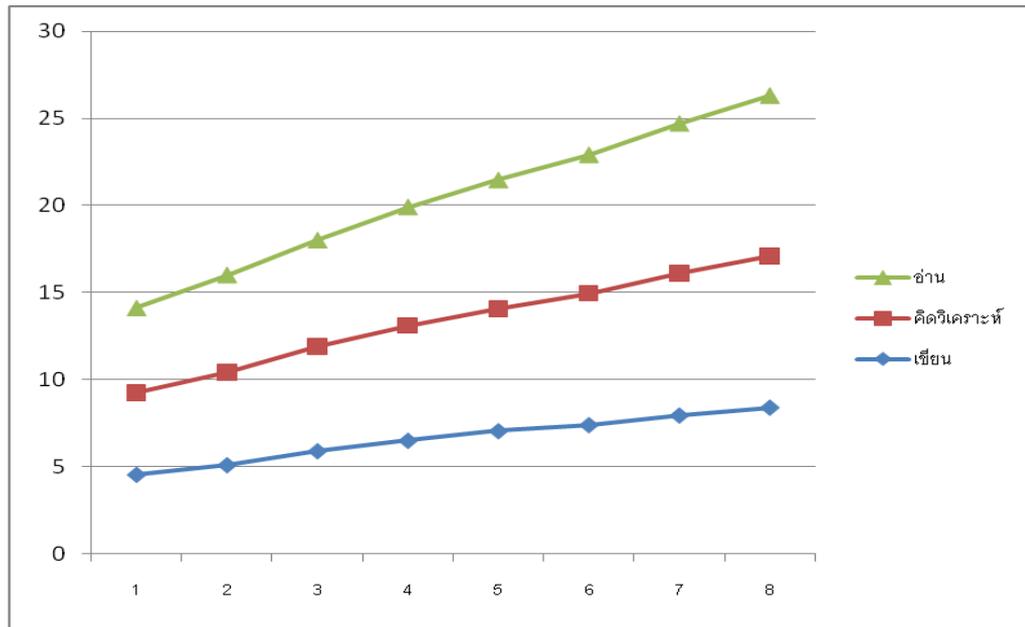
จากตารางที่ 4.7 เมื่อเปรียบเทียบอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียน ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งวัดได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 ครั้ง มีอัตราพัฒนาการเฉลี่ย 0.55 คะแนนต่อครั้งจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกครั้ง

ตารางที่ 4.8 อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

นักเรียน 20 คน	คะแนนจากแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่								อัตรา พัฒนาการ
	1	2	3	4	5	6	7	8	
อ่าน	4.85	5.60	6.10	6.80	7.40	7.95	8.60	9.20	12.10
คิควิเคราะห์	4.70	5.30	6.00	6.60	7.00	7.55	8.15	8.70	11.12
เขียน	4.55	5.10	5.90	6.50	7.05	7.40	7.95	8.40	10.99
เฉลี่ย	4.70	5.33	6.00	6.63	7.15	7.63	8.23	8.77	
ช่วงคะแนน									
พัฒนาการ	0.63	0.67	0.63	0.52	0.48	0.60	0.54		0.58
	ช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 ช่วงที่ 3 ช่วงที่ 4 ช่วงที่ 5 ช่วงที่ 6 ช่วงที่ 7								

จากตารางที่ 4.8 เมื่อเปรียบเทียบอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งวัดได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 ครั้ง มีอัตราพัฒนาการเฉลี่ย 0.58 คะแนนต่อครั้งจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกครั้ง

จากตารางคะแนนสามารถแสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ดังแสดงเป็นกราฟเส้นได้ต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1 กราฟแสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 4.9 แสดงความพึงพอใจในการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้
สถานการณ์จำลอง

ความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย	4.45	0.51	มาก
2. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเวลาเรียน	4.60	0.50	มากที่สุด
3. นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.30	0.47	มาก
4. นักเรียนได้ทำงานร่วมกับเพื่อนมากขึ้น	4.70	0.47	มากที่สุด
5. สถานการณ์ที่กำหนดมาให้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.45	0.51	มาก
6. นักเรียนได้ฝึกคิดและแก้ปัญหาทำกิจกรรมร่วมกัน	5.00	0.00	มากที่สุด
7. นักเรียนได้ฝึกอ่านทำให้นักเรียนอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น	4.80	0.41	มากที่สุด
8. นักเรียนได้ฝึกเขียน ทำให้เขียนได้ถูกต้อง สวยงาม	4.75	0.44	มากที่สุด
9. การจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก	4.70	0.47	มากที่สุด
10. การจัดกิจกรรมโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อ ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาร่วมกัน	4.70	0.47	มากที่สุด
11. การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และเขียนได้คล่องขึ้น	4.35	0.49	มาก
12. มีกิจกรรมอย่างหลากหลายช่วยฝึกให้นักเรียนได้อ่านคิดวิเคราะห์และเขียน	4.45	0.51	มาก
13. ในการเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลองจำลองเป็นสื่อมีกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียน คิดหาคำตอบหลายอย่าง	4.60	0.50	มากที่สุด
14. ครูช่วยแนะนำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี	4.80	0.41	มากที่สุด
15. นักเรียนนำข้อคิดจากสถานการณ์จำลองไปใช้ประโยชน์ได้	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.63	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจที่ดีต่อการพัฒนาการอ่าน
คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.63$
เรื่องที่นักเรียนมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ นักเรียนได้ฝึกคิดและแก้ปัญหาทำกิจกรรม
ร่วมกัน และนักเรียนนำข้อคิดจากสถานการณ์จำลองไปใช้ประโยชน์ได้ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ $\bar{X} = 5.00$

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สรุปผลการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สรุปการวิจัย
2. การอภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

1.1.2 เพื่อศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

1.1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถานการณ์จำลอง

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถานการณ์จำลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.2.2 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยระหว่างเรียนเพิ่มขึ้น ที่เรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

1.2.3 นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองในระดับมากที่สุด

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนตำบลสระตะเคียน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 150 คน จัดกลุ่มนักเรียนแบบความสะดวก เก่ง ปานกลาง และอ่อน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสามัคคีประชาสรรค์ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม มา 1 โรงเรียน

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง และแบบฝึกทักษะท้ายกิจกรรมทุกแผน
- 2) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ 1) ตอนที่ 1 การอ่าน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 2) ตอนที่ 2 การคิควิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 8 ข้อ และ 3) ตอนที่ 3 การเขียน จำนวน 4 ข้อ เป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญ ใช้สถานการณ์จำลอง จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ เรื่องกล้วยออกดอกตัญญู น้องส้มกับคุณยาย ใช้แบบทดสอบก่อนเรียน กระปุกออมสิน และกำลังใจ ใช้แบบทดสอบหลังเรียน
- 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลอง

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

- 1) ทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบทักษะการอ่าน แบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ การคิควิเคราะห์ จำนวน 4 ข้อ และการเขียน จำนวน 2 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที นำผลคะแนนที่ได้มาบันทึกเป็นคะแนนก่อนเรียน
- 2) ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้ง 8 แผนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเอง ใช้เวลา 16 ชั่วโมง และเก็บรวบรวมคะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเพื่อวัดอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย และบันทึกคะแนน

3) เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน จำนวน 20 ข้อ การคิดวิเคราะห์ จำนวน 4 ข้อ และเขียน จำนวน 2 ข้อ นำผลคะแนนที่ได้มาบันทึกเป็นคะแนนหลังเรียน

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้นักเรียนตอบ เพื่อสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เสร็จสิ้นทั้ง 8 แผนแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ และนำเสนอข้อมูล

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) เปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง นำคะแนนที่ได้จากการวัดมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent)

2) อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียน ใช้การหาอัตราพัฒนาการ (Growth Rate)

3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง วิเคราะห์ด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.4 ผลการวิจัย

1.4.1 นักเรียนที่เรียน โดยใช้สถานการณ์จำลองมีทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4.2 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้สถานการณ์จำลอง ระหว่างเรียนเพิ่มขึ้น 0.58 ต่อครั้งจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

1.4.3 นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลองในระดับมากที่สุด

2. อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านทักษะการอ่าน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการอ่านเพิ่มขึ้น อาจเป็นเพราะเรื่องที่น่าสนใจเป็นเรื่องราวที่มีความใกล้เคียงกับประสบการณ์และเหมาะสมกับวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย นักเรียนสามารถอ่านคำ และสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้เป็นอย่างดีนอกจากนี้การได้ฝึกฝนการอ่านโดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งมีเนื้อเรื่องที่น่าสนใจเป็นเนื้อเรื่องสั้น ๆ มีข้อคิดที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวนักเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการอ่าน นักเรียนอ่านแล้วสามารถเข้าใจเรื่องราวได้ง่ายขึ้นศิริพร ลิ้มตระกูล (2539: 5) กล่าวว่า “การอ่านนั้นต้องอาศัยความรู้หลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้พื้นฐานของผู้อ่าน โครงสร้างของข้อเขียน โครงสร้างของภาษา ความหมายของคำ ความสามารถในการคิดและทักษะในการอ่านจึงจะเกิดประสิทธิภาพในการอ่าน” ซึ่งสอดคล้องกับ อภินันท์ อรกุล (2543: 57-61) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน และวิธีการสอนแบบปกติ กับ โรงเรียนบ้านนาสะแง จังหวัดหนองคาย พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วย มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนมีประสิทธิภาพทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเพ็ญจา สุริยกานต์ (2544: 40) ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้นิทานอีสปเป็นสื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำชะอีบางระจัน พบว่า ชุดฝึกการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำโดยใช้นิทานอีสปสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 80.69/85.60 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการออกเสียงคำควบกล้ำเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และนักเรียนมีความสนใจต่อการฝึกอ่านออกเสียงคำควบกล้ำโดยใช้นิทานอีสปเป็นสื่อในระดับมาก ดังนั้นการพัฒนาทักษะในการอ่านของนักเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่เหมาะสมกับวัย ทำให้นักเรียนได้พัฒนาการอ่านเช่นกัน

2.2 ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวัดทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียน พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลปรากฏเป็นเช่นนี้เพราะว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องที่สั้น ๆ เหมาะสมกับวัย มีข้อคิดและคติสอนใจให้คิดวิเคราะห์จึงเข้าใจเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี

สามารถวิเคราะห์คำถามจากแบบทดสอบได้ และตอบคำถามจากเนื้อเรื่องโดยรู้จักแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะแบบทดสอบมีข้อคำถามครอบคลุมเชิงวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์หลักการ ซึ่งเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน และได้รับการฝึกทักษะจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ดี นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์นั้นจะต้องเน้นเรื่องราวที่สะท้อนความจริง ครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก สอดคล้องกับ สมประสงค์ วิทย์เกียรติ (2545: 5-7) กล่าวว่า “ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ครูจะเป็นผู้นำเสนอสถานการณ์ที่เป็นปัญหาของชีวิต ซึ่งการนำเสนอสถานการณ์นั้นจะนำเสนอสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองก็ได้ ในรูปแบบต่าง ๆ กันตามความเหมาะสม เช่น นำเสนอด้วยภาพ ด้วยการเล่าเรื่อง เล่านิทาน อ่านข่าว อ่านบทความ การแสดงบทบาทสมมติ แล้วให้ผู้เรียนระบุว่าในสถานการณ์ที่นำเสนอ นั้น มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง ปัญหา นั้น ๆ เกิดมาจากสาเหตุใด มีแนวทางแก้ปัญหาคือวิธีการใดบ้าง ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาคงต้องใช้ข้อมูลทั้ง 3 ด้าน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง สังคม และหลักการทฤษฎีเข้ามา ประกอบการคิด เมื่อได้วิธีการต่าง ๆ แล้ว ให้เลือกวิธีการที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับตนเองและสังคมมากที่สุด” ผลจากการฝึกการคิดวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการระดมสมองทั้งแบบกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะและมีระดับความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กระแส มิชนะนตร (2546: 96-97) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ และความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้รับการสอนโดยวิธีการสืบเสาะหาความรู้ พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.3 ด้านทักษะการเขียน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทักษะการเขียนหลังเรียน

พบว่า นักเรียนมีทักษะการเขียนหลังเรียนเพิ่มขึ้น ผลปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะเรื่องราวที่นำมาให้นักเรียนฝึกเขียนสรุปใจความสำคัญ เป็นเรื่องที่มีความใกล้เคียงกับประสบการณ์และเหมาะสมมีคำพื้นฐานที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การฝึกทักษะด้านการเขียนจะมีการฝึกเขียนซ้ำ ๆ มุ่งเน้นให้นักเรียนเขียนได้ถูกต้องตามอักขรวิธี สามารถเขียนสรุปความเพื่อสื่อสารเรื่องราวจากการอ่านสถานการณ์จำลองให้ผู้อื่นได้ ซึ่งนักเรียนมีความสามารถหลังการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน เนื่องจากเรื่องราวที่นำมาให้นักเรียนฝึกเขียนสรุปใจความสำคัญ เป็นเรื่องที่มีความ

ใกล้เคียงกับประสบการณ์และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ นภลัย สุวรรณธาดา และคณะ (2546: 1) กล่าวว่า “การเขียนเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งจากผู้ส่งสารถึงผู้รับสาร เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้เขียนต้องมีความรู้ในการเขียนและปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ จึงจะสามารถเขียนได้ดี” ด้วยเหตุนี้การนำสถานการณ์จำลองมาเป็นสื่อพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสูงขึ้น เนื่องจากการนำเรื่องราว ประสบการณ์ที่ใกล้ตัวนักเรียนนำมาจัดเป็นเนื้อหาให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สอดคล้องกับผลวิจัยของฉันทพร สระประเทศ (2544:61-68) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 90.45/93.82 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีคะแนนเฉลี่ยการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย

ระหว่างเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลอง ได้จัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมกันแสดงบทบาท เรื่องราวที่ใกล้เคียงกับวัยเด็ก ร่วมกันแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ และร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดให้ ในการทำงานกระบวนการกลุ่มทำให้ผู้เรียนได้ปรึกษาหารือกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทนั้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก สนุกสนานกับการเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ ทิศนา แจมมณี (2545: 368) ได้กล่าวว่า “สถานการณ์จำลอง เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริงและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้น จะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง” ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งช่วยทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แสดงบทบาทเรื่องราวที่สะท้อนความจริง ร่วมกันคิดและแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น และได้ร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ปัญหา จึงทำให้ลดความแตกต่างระหว่างคนเรียนเก่งและคนเรียนอ่อนซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของยุพิน สุภรัชต์เสริม (2550: 61) ได้ศึกษาเรื่องผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ และเจตคติทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และนักเรียนมีเจตคติทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า

ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลวิจัยของ นิรันดร ศรีวรกุล (2540: 40) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้ชุดฝึกที่มุ่งเน้นคุณธรรมโดยใช้สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” พบว่า วิธีคิดที่มุ่งเน้นคุณธรรมโดยใช้สถานการณ์จำลองก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกการคิดที่มุ่งเน้นคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลวิจัยของ สนั่น มาสกลาง (2540: 46) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่เรียนตามวิธีสอนปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีประชาสรรค์ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อ พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูล จาก 15 รายการ นักเรียนให้คะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ที่ ระดับมาก – ระดับมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนได้ฝึกคิดและแก้ปัญหาทำกิจกรรมร่วมกัน และครูช่วยแนะนำให้นักเรียนเรียนรู้ ได้ดี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ยรวมทุกรายการมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อ ผู้วิจัยเห็นว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมกลุ่มแสดงบทบาทจากสถานการณ์จำลองที่ได้ศึกษา และมีการ อภิปรายร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนาน สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร ขวัญเกษม (2550: 69) กล่าวว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้กรณีศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากการได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม มากที่สุด นักเรียนได้ร่วมกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่น ในตนเอง เรียนอย่างสนุกสนาน สอดคล้องกับ หลุย จำปาเทศ (2533: 8) กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการ (need) ได้บรรลุเป้าหมายพฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะมีความสุข ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมอย่างหลากหลาย และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียน และช่วยทำให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สูงขึ้นด้วย

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ครูผู้สอนควรมีคำถามที่หลากหลายเพื่อจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ค้นพบข้อสรุปหรือวิธีการแก้ปัญหาานั้น ๆ

3.1.2 ควรให้นักเรียนได้นำแบบฝึกหัดการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลองไปฝึกอ่าน ฝึกการคิดวิเคราะห์ และฝึกเขียน เพื่อให้เกิดทักษะและความคล่องแคล่ว

3.1.3 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ควรส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดและแก้ปัญหาทำกิจกรรมร่วมกัน และในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ครูผู้สอนควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนและให้กำลังใจผู้เรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.1.4 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง ครูผู้สอนในกลุ่มสาระอื่น ๆ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย และความพึงพอใจต่อวิธีสอนระหว่างการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ

3.2.2 ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

3.2.3 ควรทำวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านคุณธรรมในระดับชั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2545) *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- กรรณิการ์ พวงเกษม (2535) *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา*
พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- กระแสด มิษะเนตร (2546) “ผลการสอนโดยวิธีสืบเสาะหาความรู้ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนบ้านลำคาน จังหวัดสุรินทร์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- กาญจนา วัฒนายุ (2545) *การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา* กรุงเทพมหานคร ธนพรการพิมพ์
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) *การคิดเชิงวิเคราะห์* กรุงเทพมหานคร ชัคเชสมิเดีย
- โกวิท ประมวลพฤษ (2546) *การเรียนรู้มาตรฐานและการประเมินแท้* สถาบันพัฒนาคุณภาพ
วิชาการ
- ขนิษฐา รุ่งกิจเลิศสกุล (2546) “การใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนเพื่อพัฒนาการเขียนเล่าเรื่อง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) *เทคนิคการอ่าน (Reading techniques)* กรุงเทพมหานคร
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- ชนาธิป คิมงคลสุข (2547) “การใช้เกมจำลองสถานการณ์ เพื่อสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษานารี
กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตร
และการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชำนะ บุษาสุข (2546) *ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1* กรุงเทพมหานคร แม็ค
- ชูศรี ต้นพวงส์ (2546) *ประเมินพัฒนาการ: มิติใหม่แห่งการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน*
กรุงเทพมหานคร

- ณภัทร สระประเทศ (2544) “การสร้างชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ฐะปะนีย์ นาคทรพรพ (2545) *การสอนภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร เมธาธิปส์
- ทิตินา แวมมณี (2545) *ศาสตร์การสอน* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____ . (2548) *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทัศนีย์ สุกเมธี (2534) *พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยเพชรบุรี คณะวิชาครุศาสตร์
- นิตยาดี คงไพฑูรย์ (2542) “การพัฒนาแบบฝึกการเขียน เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนเขาพนม จังหวัดกระบี่” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นภาลักษณ์ สุวรรณธาดา และคณะ (2546) *เทคนิคการเขียนหนังสือราชการ หนังสือได้ตอบและรายงานการประชุม* กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์
- นิรันดร ศรีวรกุล (2540) “การใช้ชุดฝึกที่มุ่งเน้นคุณธรรมโดยใช้สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บันลือ พุกกะวัน (2530) “แนวพัฒนาการสอนอ่านเบื้องต้น” *วิทยจารย์* 85,2, 29-25 (กุมภาพันธ์): 60-75
- _____ . (2543) *แนวพัฒนาการอ่านเร็ว-คิดเป็น* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- _____ . (2545) *แนวพัฒนาการอ่านเร็ว-คิดเป็น* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- บุญชม ศรีสะอาด (2545) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- บุญเชิด ชุมพล (2547) “การศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอานวยวิทย์” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ปราณี คำนกุลประเสริฐ (2544) “ผลของเทคนิคการสอนตนเอง ที่มีต่อการคิดไตร่ตรองของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พนิตนันท์ บุญพามี (2542) *เทคนิคการสอนอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์* นครราชสีมา
สถาบันราชภัฏนครราชสีมา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- เพ็ญจา สุริยกานต์ (2544) “การใช้นิทานอีสปเป็นสื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ไพโรจน์ บุญประกอบ (2540) *การเขียนสร้างสรรค์* กรุงเทพมหานคร ดอกหญ้า
- พัชรี ครุฑเมือง (2550) “การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย
โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
ชุมชนบ้านท่าแหน จังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- แมนมาส ชวลิต (2550) *แนวทางส่งเสริมการอ่าน* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร บรรณกิจ
- ยุพิน สุภรัตน์ (2550) “ผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชน
บ้านท่าแหน จังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ราชบัณฑิตยสถาน (2525) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525* กรุงเทพมหานคร
อักษรเจริญทัศน์
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539) *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้* กรุงเทพมหานคร
ชมรมเด็ก
- วรรณิ โสภประยูร (2537) *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร
ไทยวัฒนาพานิช
- _____ . (2541) *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
ไทยวัฒนาพานิช

- วิมลสิทธิ์ หรยากร (2535) *พฤติกรรมของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม: มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการ
ออกแบบและวางแผน* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย
- วัลยา ช่างขวัญยืน (2539) “ลักษณะภาษาเขียน” ใน *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา
ภาษาไทย* หน่วยที่ 2 หน้า 41 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วราภรณ์ หลายทวีวัฒน์ (2550) “การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
ภาษาไทยโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนบ้านโนนระเวียง จังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศิริพร ลิ้มระการ (2539) “ความรู้เบื้องต้นในการอ่าน” ใน *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา
ภาษาไทย* หน่วยที่ 1 หน้า 6-18 นนทบุรี สาขาวิชาศิลปะศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศรีรัตน์ เชิงกลิ่นจันทร์ (2544) *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน* พิมพ์ครั้งที่ 5
กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- ศุภวรรณ มองเพชร (2547) *ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ
สมประสงค์ วิทยเกียรติ (2545) “การเรียนการสอนเพื่อคิดเป็น” ใน *การเรียนการสอนตามแนว
ปฏิรูปการเรียนรู้* หน้า 1-11 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สมศักดิ์ คงเที่ยงและอัญชลี โพธิ์ทอง (2542) *เอกสารการบรรยายกระบวนการวิชา EA 733
การบริหารบุคคลและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์* กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแ
สนั่น มาสกลาง (2540) “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นต่อการเรียนคณิตศาสตร์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง”
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สายใจ ทองเนียม (2542) *ภาษาไทย ๑ ฉบับวรรณกรรมสมบูรณ์* กรุงเทพมหานครเอมพันธ์
สนิท นิมเล็ก (2540) *พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา* พิษณุโลก
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม คณะครุศาสตร์
- สนิท ตั้งทวี (2531) *ภาษาเชิงปฏิบัติการ* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- สนิท สัตโยภาส (2545) *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น* เคล็ดไทย
- สุภูมิ เฉลยทรัพย์ (2531) *การส่งเสริมการอ่าน ปทุมธานี* ภาควิชาบรรณรักษ์ศาสตร์
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

- สุภาพร ขวัญเกษม (2550) “การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย โดยใช้กรณีศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน บ้านโนนระเวียง จังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2544) *การประเมินตามสภาพจริง* พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร ด้านสุทธาการพิมพ์
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2547) *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ภาพพิมพ์
- _____ . (2551) *19 วิธีการจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ภาพพิมพ์
- เสงี่ยม โตรรัตน์ (2546) “การสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์” ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 1,1 (มิถุนายน-ตุลาคม): 26-28
- หลุย จำปาเทศ (2533) *จิตวิทยาการสูงใจ* กรุงเทพมหานคร สามัคคีสาส์น คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อรรธา ชีวพันธ์ (2546) *ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร เป็นพับลิชชิง
- อรพรรณ พรสีมา (2530) *เทคโนโลยีทางการสอน* กรุงเทพมหานคร โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์สุรางค์ _____ . (2543) *การคิด* กรุงเทพมหานคร สถาบันพัฒนาการคิด
- อภิรักษ์ อรกุล (2543) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนและวิธีสอนปกติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
- อำไพ ไตรภัทร (2543) “การประเมินทักษะการคิดในห้องเรียน” ใน *อำพร ไตรภัทร บรรณาธิการการคิดวิเคราะห์วิจารณ์* หน้า 1-32 ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อุทัย ภิรมย์รัตน์ (2535) “การพัฒนาการอ่านภาษาไทย” ใน *เอกสารประกอบคำบรรยายในการอบรมวิทยากรเพื่อพัฒนาการสอนภาษาไทยในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชายแดนภาคใต้* ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

- อุมาวดี มะคำไก่ (2541) “การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยความใจในการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- Hoffman, J.T. (1985) “Reading Achievement and Attitude Toward Reading of Elementary Students: Receiving Supplementary Computer Assisted Instruction Compared with Students Receiving Supplementary Traditional Instruction” Dissertation Abstracts International.
- Lumpkin, Cythia Rolen (1990). “Effects of Teaching Critical Thinking skills On the Critical Thinking Ability, Achievement, and Retention of Social Studies content by Fifth and Six”

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3. ชื่อ ผศ. ดร. สมบูรณ์ ต้นยะ
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา กศ.บ. วิชาเอก คณิตศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
 กศ.ม. การวัดผลการศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
 กศ.ด. การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นอาจารย์สอนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 ถึงปัจจุบัน
2. ชื่อ นางสาวมรกต โพธิ์พะเนา
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสามัคคีประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3
 วุฒิการศึกษา ศษ.บ. วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ถึงปัจจุบัน
 1 เมษายน 2550 ได้เลื่อนวิทยฐานะ
 เป็นครูชำนาญการพิเศษ
3. ชื่อ นายจรีก ธนารักษ์
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3
 วุฒิการศึกษา ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นศึกษานิเทศก์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 ถึงปัจจุบัน

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย การพัฒนาทักษะการอ่าน
คิดวิเคราะห์ และเขียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้และสถานการณ์จำลองในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

แผนที่	สถานการณ์จำลองเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลา
1	เพื่อนรัก	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านเนื้อหาเรื่อง เพื่อนรัก แล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องได้ 2. อ่านสะกดยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้ 3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อเรื่องได้ 4. เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ 5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างมีความสุข 	<p>การอ่านออกเสียง</p> <p>การเขียนสรุปใจความสำคัญ</p>	2
2	ความจริงใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านเนื้อหาเรื่อง ความจริงใจ แล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องได้ 2. อ่านสะกดยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้ 3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อเรื่องได้ 4. เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ 5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างมีความสุข 	<p>การอ่านออกเสียง</p> <p>การเขียนสรุปใจความสำคัญ</p>	2

แผนที่	สถานการณ์จำลองเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลา
3	เพื่อนใหม่	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญเรื่อง เพื่อนใหม่ ได้ 2. อ่านสะกดยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้ 3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อเรื่องได้ 4. เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ 5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างมีความสุข 	การอ่านในใจ การเขียนสรุปใจความสำคัญ	2
4	น้องตัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญเรื่อง น้องตัน ได้ 2. อ่านสะกดยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้ 3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อเรื่องได้ 4. เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ 5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างมีความสุข 	การอ่านในใจ การเขียนเรียงลำดับเหตุการณ์	2

แผนที่	สถานการณ์จำลองเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลา
5	ความดี	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญเรื่อง ความดี ได้ 2. อ่านสะกุดคำยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้ 3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องได้ 4. เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ 5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างมีความสุข 	การอ่านในใจ การเขียนสรุปใจความสำคัญ	2
6	การเดินทางไกล	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญเรื่อง การเดินทางไกล ได้ 2. อ่านสะกุดคำยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้ 3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องได้ 4. เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ 5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างมีความสุข 	การอ่านในใจ การเขียนสรุปใจความสำคัญ	2

แผนที่	สถานการณ์จำลองเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลา
7	คำสัญญา	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญเรื่อง คำสัญญา ได้ 2. อ่านสะกดยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้ 3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องได้ 4. เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ 5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างมีความสุข 	<p>การอ่านในใจ</p> <p>การเขียนสรุปใจความสำคัญ</p>	2
8	หมู่บ้านของเรา	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญเรื่อง หมู่บ้านของเรา ได้ 2. อ่านสะกดยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้ 3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องได้ 4. เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ 5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างมีความสุข 	<p>การอ่านในใจ</p> <p>การเขียนสรุปใจความสำคัญ</p>	2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง เพื่อนรัก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
วันที่ เดือน..... พ.ศ..... เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐานที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐานที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ และเขียน
เรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนคำให้ถูกความหมายและสะกดการันต์ถูกต้อง

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานที่ ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้
ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อให้อ่านคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เข้าใจความหมาย
ของคำและข้อความที่อ่าน การเขียนสรุปความเป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่อง
เหตุการณ์ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหนและอย่างไรด้วยถ้อยคำที่กะทัดรัด ชัดเจน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านเนื้อหาเรื่อง “เพื่อนรัก” แล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องได้
2. อ่านสะกดคำยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้
3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อเรื่องได้
4. สามารถเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างมีความสุข

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านออกเสียง
2. การเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบัตรคำใหม่ตอนที่ 1 ถ้านักเรียนอ่านออกเสียงผิดต้องแก้ไข
ข้อบกพร่องทันที

ขั้นสอน

(ขั้นการอ่าน)

1. ครูทบทวนวิธีการอ่านออกเสียงว่านักเรียนจะต้องอ่านให้ชัดเจนถูกต้องตาม
อักขรวิธี รู้จักการเน้นคำ และเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง
2. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่อง เพื่อนรัก และให้นักเรียนอ่าน
ออกเสียงพร้อมกัน และร่วมสรุปประเด็นสำคัญจากเนื้อเรื่องที่อ่าน
(ขั้นคิดวิเคราะห์)
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเนื้อเรื่อง โดยให้แต่ละ
กลุ่มแสดงบทบาท กลุ่มที่เหลือให้นั่งชมและสังเกตการแสดงของเพื่อน
4. ครูจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนแสดง โดยครูกำหนดสถานการณ์มาให้ดังนี้ มี
ชมพู่กับแก้วเป็นเพื่อนรักกัน ทั้งสองชอบเล่นด้วยกัน ชมพู่เป็นเด็กมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้ ซึ่งทาง
ครอบครัวมีฐานะยากจน พ่อกับแม่ไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแล ในตอนพักเที่ยงพอรับประทานอาหาร
เสร็จ ชมพู่ก็แยกตัวไปนั่งอยู่ในระเบียงหน้าห้องเรียนคนเดียว ซึ่งเพื่อน ๆ ก็เดินมาล้อเลียนชมพู่
ขณะนั้นเองแก้วซึ่งเป็นเพื่อนสนิทก็เดินมาเห็น โดยครูตกลงกับนักเรียนประมาณ 4-5 คน ก่อน
โดยไม่ให้นักเรียนคนอื่นรู้ ให้นักเรียนแก้มและล้อเลียนชมพู่ พูดส่งเสียงดัง
5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของสถานการณ์จำลองว่า
เหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้
 - ถ้านักเรียนเป็นแก้วนักเรียนจะช่วยเหลือชมพู่อย่างไร
 - ชมพู่มีลักษณะนิสัยอย่างไร
 - ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นักเรียนจะทำอย่างไร
6. นักเรียนลงมือเขียนตอบคำถามการคิดวิเคราะห์ ตามใบงานตอนที่ 2
(ขั้นการเขียน)
7. นักเรียนร่วมกันทบทวนวิธีการเขียนสรุปความว่าจะต้องนำส่วนที่สำคัญของเรื่องมา
เขียนเรียบเรียงใหม่ให้ได้ใจความ กะทัดรัด
8. นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญในใบงานตอนที่ 3

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือ การอยู่ร่วมกันในสังคม การอ่านออกเสียงจะช่วยให้เราได้ฝึกอ่านออกเสียงถูกต้องตามหลักการอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ส่วนการเขียนสรุปความเป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่อง เหตุการณ์ แล้วนำมาเรียบเรียงให้ได้ใจความ กะทัดรัด

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำใหม่
2. สถานการณ์จำลอง เรื่อง “เพื่อนรัก”
3. แบบฝึกหัด

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตพฤติกรรม
 - การสนทนาและตอบคำถาม
 - ความสนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจผลงาน

เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบฝึกหัด เรื่อง “เพื่อนรัก”

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(นางสาวบุรรัตน์ จินดาศรี)

สถานการณ์จำลองเรื่อง เพื่อนรัก

มีครอบครัวหนึ่ง มีพ่อแม่ลูกอาศัยอยู่ด้วยกัน ซึ่งทางบ้านมีฐานะยากจน พ่อกับแม่ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ลูก เพราะต้องออกไปทำงานนอกบ้านแต่เช้า ในเช้าวันหนึ่ง ชมพู่ร้องไห้งอแงไม่ยอมไปโรงเรียน เพราะว่าชมพู่อ่านหนังสือไม่ออก แต่พ่อกับแม่ก็ไม่เข้าใจลูก บังคับให้ลูกไปโรงเรียน ชมพู่ก็จำใจไปโรงเรียน ขณะอยู่ในห้องเรียนชมพู่ก็จะนั่งเรียนคู่กับแก้ว แก้วเป็นเด็กเรียนดี ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของชมพู่ ถึงแม้ว่าชมพู่จะอ่านหนังสือไม่ออก แก้วก็ไม่เคยบ่นว่าชมพู่ คอยให้คำแนะนำและให้กำลังใจเรื่องการเรียนของชมพู่อยู่เสมอ ซึ่งมีเพื่อนบางคนชอบล้อเลียนชมพู่ พอตอนพักเที่ยงรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว ชมพู่ก็รีบแยกตัวไปอยู่คนเดียวตามลำพัง ในขณะที่ตัวเองแก้วก็เดินตามหาชมพู่ แล้วก็มาเจอชมพู่ที่นั่งอยู่คนเดียว แก้วก็ถามว่า “ชมพู่ไปเล่นด้วยกันไหม” ชมพู่ก็ตอบว่า “เราไม่ยอมไปเล่นกับใครอยากอยู่คนเดียวเงียบ ๆ แล้วแก้วก็ถามชมพู่ว่า “ทำไมเธอถึงอยากอยู่คนเดียว บอกเราได้ไหม เพราะเราเป็นเพื่อนกันนะ” ชมพู่ก็บอกความจริงกับแก้วว่า “เราไม่ยอมมาโรงเรียนเพราะว่าเราอ่านหนังสือไม่ออก” พอแก้วรู้ความจริงก็ชวนชมพู่ไปเข้าห้องสมุด ชมพู่ก็ไม่ยอมไปห้องสมุด แล้วแก้วก็พูดชักชวนและปลอบใจชมพู่ว่า “ถ้าเรามีความพยายาม ขยันตั้งใจเรียน เราก็จะประสบความสำเร็จในชีวิต” ชมพู่ก็ไปเข้าห้องสมุดกับแก้ว แก้วช่วยสอนให้ชมพู่อ่านหนังสือ ชมพู่มีความพยายาม ตั้งใจอ่านหนังสือ ชมพู่เริ่มมีความสุขกับการเรียน

ประเด็นอภิปราย

1. ถ้านักเรียนเป็นแก้วนักเรียนจะช่วยเหลือชมพู่อย่างไร
2. ชมพู่มีลักษณะนิสัยอย่างไร
3. การกระทำความดีของเพื่อน ๆ ที่แสดงออกกับชมพู่ เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอนที่ 1 การอ่าน

คำชี้แจง 1 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงสถานการณ์จำลองเรื่องเพื่อนรัก

คำชี้แจง 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X (กากบาท) ทับตัวอักษรที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้ชมพูไม่อยากมาโรงเรียน
 - ก. กลัวครู
 - ข. อายเพื่อน
 - ค. กลัวเพื่อนล้อเลียน
 - ง. อ่านหนังสือไม่ออก
2. แก้วช่วยเหลือชมพูเกี่ยวกับการเรียนอย่างไร
 - ก. พาเข้าห้องสมุด
 - ข. พาไปพบคุณครู
 - ค. สอนอ่านหนังสือ
 - ง. ทำการบ้านให้ชมพู
3. จากเรื่องนี้หนูแก้วเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. การช่วยเหลือ
 - ข. มีความอดทน
 - ค. ความกล้าหาญ
 - ง. มีความสามัคคี
4. ข้อใดต่อไปนี้เป็นพฤติกรรมของชมพูที่เกิดจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่
 - ก. ร่าเริง
 - ข. เหม่อลอย
 - ค. เก็บตัวเงียบ
 - ง. กล้าแสดงออก

5. จากเรื่องทีอ่าน ข้อใดตรงกับกรปฏิบัติตนของชมพู่มากที่สุด

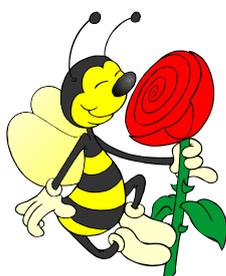
- ก. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่
- ข. ความเพียรพยายาม
- ค. ความกล้าหาญ
- ง. ความอดทน

เฉลย

1. ง 2. ค 3. ก 4. ค 5. ข

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียนและหาความหมายของคำในพจนานุกรม

อาศัย ทักทาย หนังสือ
โรงเรียน ล้อเลียน

ตอนที่ 2 ทดวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ชมพู่มีลักษณะนิสัยอย่างไร

.....

2. แก้วมีวิธีการช่วยแก้ปัญหาการเรียนของชมพู่อย่างไรบ้าง

.....

3. การแสดงออกของเพื่อน ๆ ล้อเลียนชมพู่เหมาะสมหรือไม่ เพราะอะไร

.....

4. ทำไมแก้วถึงให้กำลังใจเรื่องการเรียนของชมพู่

.....

5. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากเรื่องนี้

.....

ตอนที่ 3 การเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลอง เรื่อง เพื่อนรัก แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ความจริงใจ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
วันที่ เดือน..... พ.ศ..... เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐานที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐานที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ และเขียน
เรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนคำให้ถูกความหมายและสะกดการันต์ถูกต้อง

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานที่ ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้
ความคิด ความรู้สึกลงในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อให้อ่านคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เข้าใจความหมาย
ของคำและข้อความที่อ่าน การเขียนสรุปความเป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่อง
เหตุการณ์ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหนและอย่างไรด้วยถ้อยคำที่กะทัดรัด ชัดเจน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านเนื้อหาเรื่อง “ความจริงใจ” แล้วนักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องได้
2. อ่านสะกดคำยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้
3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อเรื่องได้
4. สามารถเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างมีความสุข

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านออกเสียง
2. การเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ให้นักเรียนได้ฝึกอ่านออกเสียงบัตรคำใหม่ตอนที่ 1 ถ้านักเรียนอ่านออกเสียงผิดต้องแก้ไขข้อบกพร่องทันที

ขั้นสอน

(ขั้นการอ่าน)

1. ครูทบทวนวิธีการอ่านออกเสียงว่านักเรียนจะต้องอ่านให้ชัดเจนถูกต้องตามอักขรวิธี รู้จักการเน้นคำ และเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง
2. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่อง “ความจริงใจ” และให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน และร่วมสรุปประเด็นสำคัญจากเนื้อเรื่องที่อ่าน
(ขั้นคิดวิเคราะห์)
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเนื้อเรื่อง โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาท กลุ่มที่เหลือให้นั่งชมและสังเกตการแสดงของเพื่อน
4. ครูจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนแสดง โดยครูกำหนดสถานการณ์มาให้ ในห้องเรียนขณะที่คุณครูกำลังสอนนักเรียนอยู่ ก็มีนักเรียนชื่อพายุไม่สบาย ปวดท้อง นอนฟูบลงบนโต๊ะ คุณครูถาม พายุก็ไม่บอกความจริงกับคุณครู โดยครูตกลงกับนักเรียนประมาณ 4-5 คน ก่อน โดยไม่ให้นักเรียนคนอื่นรู้ ว่าให้นักเรียน พุดส่งเสียงดังขณะที่คุณครูสอน ไม่ตั้งใจเรียน เพื่อนไม่สบายตกใจวิ่งเข้าหาเพื่อน ล้อมรอบดูเพื่อน
5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของสถานการณ์จำลองว่า เหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้
 - ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไร
 - ทำไมพายุจึงไม่พูดความจริงกับคุณครู
 - ถ้านักเรียนเป็นพายุจะพูดโกหกคุณครูหรือไม่ เพราะเหตุใด
6. นักเรียนลงมือเขียนตอบคำถามการคิดวิเคราะห์ ตามใบงานตอนที่ 2
(ขั้นการเขียน)
7. นักเรียนร่วมกันทบทวนวิธีการเขียนสรุปความว่าจะต้องนำส่วนที่สำคัญของเรื่องมาเขียนเรียบเรียงใหม่ให้ได้ใจความ กระชับรัด
8. นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญในใบงานตอนที่ 3

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือ การอยู่ร่วมกันในสังคม การอ่านออกเสียงจะช่วยให้เราได้ฝึกอ่านออกเสียงถูกต้องตามหลักการอ่านและเข้าใจความหมายของคำ ส่วนการเขียนสรุปความเป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่อง เหตุการณ์ แล้วนำมาเรียบเรียงให้ได้ใจความ กะทัดรัด

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำใหม่
2. สถานการณ์จำลอง เรื่อง “ความจริงใจ”
3. แบบฝึกหัด เรื่อง “ความจริงใจ”

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตพฤติกรรม
 - การสนทนาและตอบคำถาม
 - ความสนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจผลงาน

เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบฝึกหัด

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางสาวบุรรัตน์ จินดาศรี)

สถานการณ์จำลองเรื่อง ความจริงใจ

พายุอาศัยอยู่กับยาย ฐานะทางบ้านยากจน ยายต้องออกไปเก็บผักแต่เช้าเพื่อนำไปขายที่ตลาดพายุมีร่างกายซูบผอม เพราะที่ไม่ค่อยได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ครบหลัก 5 หมู่ วันนี้พายุก็ไม่ได้รับประทานอาหารเช้า พายุรีบไปโรงเรียนแต่เช้า ขณะที่พายุกำลังเรียนวิชาภาษาไทย พายุไม่มีสมาธิในการเรียน คุณครูถาม พายุก็ตอบคำถามไม่ได้ ขณะนั้นเองพายุรู้สึกปวดท้องอย่างแรง จนต้องนอนพับลงบนโต๊ะ คุณครูเข้ามาถามว่า “พายุเป็นอะไร” พายุตอบคุณครูว่า “ผมปวดท้องมากครับ” คุณครูถามว่า “พายุได้รับประทานอาหารเช้าไหม” พายุก็บอกว่า “ผมรับประทานอาหารเช้ามาครับ” คุณครูก็บอกพายุว่า “พายุต้องพูดความจริงกับคุณครู เพราะว่าการรับประทานอาหารเช้าทำให้บำรุงสมอง มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง” แล้วพายุก็พูดความจริงกับคุณครู “ผมไม่ได้รับประทานอาหารเช้าครับ ฐานะทางบ้านยากจน อาศัยอยู่กับยาย” คุณครูและเพื่อน ๆ ก็เข้าใจพายุและให้ความช่วยเหลือครอบครัวของพายุ

ประเด็นอภิปราย

1. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด พายุจึงปวดท้อง
2. ถ้าพายุไม่รับประทานอาหารเช้าเป็นประจำ นักเรียนคิดว่าพายุจะเป็นอย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็นพายุจะพูดปลุณคุณครูหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอนที่ 1 การอ่าน

คำชี้แจง 1 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงสถานการณ์จำลองเรื่องความจริงใจ

คำชี้แจง 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X (กากบาท) ทับตัวอักษรที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้พายุปวดท้อง
 - ก. อดข้าวเช้า
 - ข. ทานข้าวน้อย
 - ค. เป็นโรคกระเพาะ
 - ง. ขาดสารอาหาร
2. พายุอาศัยอยู่กับใคร
 - ก. ตา
 - ข. ยาย
 - ค. ปู่ย่า
 - ง. พ่อแม่
3. จากเรื่องนี้ถ้าเรารับประทานอาหารครบหลัก 5 หมู่ จะทำให้ร่างกายของเราเป็นอย่างไร
 - ก. อ้วน
 - ข. ชุ่มผอม
 - ค. สมบูรณ์
 - ง. ร่างกายแข็งแรง
4. ข้อใดต่อไปนี้เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของพายุ
 - ก. ร่าเริง
 - ข. เหงื่อลอย
 - ค. ไม่มีสมาธิ
 - ง. เก็บตัวเงียบ

5. จากเรื่องที่อ่าน ให้ข้อคิดอะไร

- ก. ความเอื้อเฟื้อ เพื่อแม่
- ข. ความกล้าหาญ
- ค. พุศความจริง
- ง. ความอดทน

เฉลย

1. ก 2. ข 3. ง 4. ค 5. ค

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียนและหาความหมายของคำในพจนานุกรม

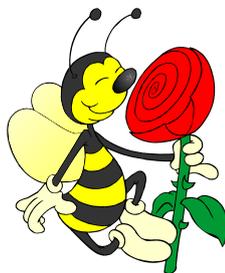
สุขภาพ

แข็งแรง

ตลาด

อาหาร

สมาธิ

ตอนที่ 2 คิดวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใดพายุจึงพัดท้อง

.....
.....

2. นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใดพายุจึงไม่พูดความจริงกับคุณครู

.....
.....

3. นักเรียนคิดว่าอาหารเข้ามีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด

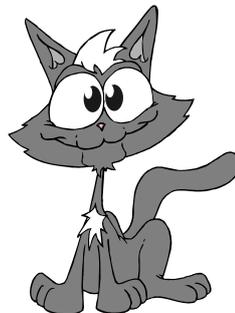
.....
.....

4. ถ้านักเรียนเป็นพายุ จะพูดกับคุณครูหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

5. ถ้าพายุไม่รับประทานอาหารเช้าเป็นประจำ นักเรียนคิดว่าพายุจะเป็นอย่างไร

.....
.....

ตอนที่ 3 การเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลอง เรื่อง ความจริงใจ แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง เพื่อนใหม่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
วันที่ เดือน..... พ.ศ..... เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐานที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐานที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ และเขียน
เรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนคำให้ถูกความหมายและสะกดการันต์ถูกต้อง

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานที่ ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้
ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อให้อ่านคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เข้าใจความหมาย
ของคำและข้อความที่อ่าน การเขียนสรุปความเป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่อง
เหตุการณ์ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหนและอย่างไรด้วยถ้อยคำที่กะทัดรัด ชัดเจน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญเรื่อง “เพื่อนใหม่” ได้
2. อ่านสะกดคำยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้
3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อเรื่องได้
4. สามารถเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้
5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านออกเสียง
2. การเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ให้นักเรียนได้ฝึกอ่านออกเสียงบัตรคำใหม่ตอนที่ 1 ถ้านักเรียนอ่านออกเสียงผิดต้องแก้ไขข้อบกพร่องทันที

ขั้นสอน

(ขั้นการอ่าน)

1. ครูทบทวนวิธีการอ่านออกเสียงว่านักเรียนจะต้องอ่านให้ชัดเจนถูกต้องตามอักขรวิธี รู้จักการเน้นคำ และเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง

2. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่อง “เพื่อนใหม่” และให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน และสรุปประเด็นเนื้อเรื่องที่อ่าน

(ขั้นคิดวิเคราะห์)

3. ครูจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนแสดง โดยครูกำหนดสถานการณ์มาให้ดังนี้ ในห้องเรียนมีการเลือกหัวหน้าห้อง เด็กชายแดงได้รับการเลือกตั้งให้เป็นหัวหน้าห้อง เพราะเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ ซึ่งมีนักเรียนเข้ามาใหม่ไม่ยอมรับแดง เขาจึงมีพฤติกรรมชอบแกล้งแดง ขณะที่แดงเข้าแถวรอรับสิ่งของที่ผู้มีน้ำใจมาแจก เขาจะแทรกแถว ตัดหน้าเพื่อน ๆ โดยครูตกลงกับนักเรียนประมาณ 4-5 คน ก่อน โดยไม่ให้นักเรียนคนอื่นรู้ ให้นักเรียนแกล้งตัดหน้าเพื่อน ๆ ส่งเสียงดัง

4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของสถานการณ์จำลองว่า เหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้

- ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นักเรียนจะทำอย่างไร
- ถ้านักเรียนเป็นแดงนักเรียนจะทำอย่างไร
- การแสดงออกพฤติกรรมของก๊องนักเรียนคิดว่าก๊องทำเหมาะสมหรือไม่ เพราะอะไร

อะไร

5. นักเรียนลงมือเขียนตอบคำถามการคิดวิเคราะห์ตามใบงานตอนที่ 2

(ขั้นการเขียน)

6. นักเรียนร่วมกันทบทวนวิธีการเขียนสรุปความว่าจะต้องนำส่วนที่สำคัญของเรื่องมาเขียนเรียบเรียงใหม่ให้ได้ใจความ กระชับรัด

7. นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญในใบงานตอนที่ 3

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือ การอยู่ร่วมกันในสังคม การอ่านในใจจะช่วยให้เราอ่านหนังสือได้เร็วขึ้น และสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ ส่วนการเขียนสรุปความเป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่อง เหตุการณ์ แล้วนำมาเรียบเรียงให้ได้ใจความ กะทัดรัด

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำใหม่
2. สถานการณ์จำลอง เรื่อง “เพื่อนใหม่”
3. แบบฝึกหัด เรื่อง “เพื่อนใหม่”

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตพฤติกรรม
 - การสนทนาและตอบคำถาม
 - ความสนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจผลงาน

เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบฝึกหัด

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(นางสาวบุรรัตน์ จินดาศรี)

สถานการณ์จำลองเรื่อง เพื่อนใหม่

วันนี้เปิดเทอมวันแรก แดงรีบตื่นนอนแต่เช้า เพราะตื่นตื่นที่จะได้พบกับเพื่อน ๆ และคุณครูประจำชั้น แดงแต่งกายเป็นระเบียบเรียบร้อย แดงเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขณะอยู่ในห้องเรียน คุณครูได้แนะนำเพื่อนใหม่ชื่อ ก้อง คุณครูให้นักเรียนเลือกหัวหน้าห้อง ซึ่งแดงเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ ได้รับคัดเลือกให้เป็นหัวหน้าห้อง ก้องซึ่งเข้ามาใหม่มีพฤติกรรมชอบรังแกและแกล้งเพื่อน ๆ ส่งเสียงดังรบกวนเพื่อน ๆ ขณะเรียน ก้องไม่ยอมรับแดง เพราะก้องอยากเป็นหัวหน้าห้อง ก้องจึงชอบแกล้งแดงอยู่เสมอ แอบหยิบดินสอของแดงและสมุดไปซ่อนไว้หลังห้อง เมื่อแดงหาเจอและรู้ว่าก้องเป็นคนทำ แต่แดงก็ไม่เคยโกรธและต่อว่าก้อง แดงให้อภัยก้องเสมอ

วันนี้คุณครูประจำชั้นบอกว่ามีผู้มีน้ำใจ นำเครื่องเขียน เช่น สมุด ปากกา ดินสอ ไม้บรรทัด ยางลบ มาแจกให้นักเรียน นักเรียนมาเข้าแถวรับของให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ขณะที่แดงและเพื่อน ๆ กำลังเข้าแถวรอรับสิ่งของ ก้องและเพื่อนสนิทก็รีบวิ่งมาแทรกแถวและผลักแดงหล่น แต่ก้องก็ไม่ยอมขอโทษแดง แดงก็ไม่โกรธก้อง เพื่อน ๆ ทามแดงด้วยความห่วงใย ทำให้ก้องเริ่มสำนึกผิด คิดได้ ก้องจึงขอโทษแดง

ประเด็นอภิปราย

1. ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นักเรียนจะทำอย่างไร
2. ถ้านักเรียนเป็นแดงนักเรียนจะทำอย่างไร
3. การแสดงออกพฤติกรรมของก้องนักเรียนคิดว่าก้องทำเหมาะสมหรือไม่ เพราะ

อะไร

ตอนที่ 1 การอ่าน

คำชี้แจง 1 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงสถานการณ์จำลองเรื่องเพื่อนใหม่

คำชี้แจง 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X (กากบาท) ทับตัวอักษรที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. เพราะอะไรแดงถึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นหัวหน้าห้อง
 - ก. เรียนเก่ง
 - ข. มีน้ำใจ
 - ค. เรียบร้อย
 - ง. เป็นที่ยอมรับของเพื่อน
2. เมื่อนักเรียนทำความผิดกับเพื่อน นักเรียนควรกล่าวคำว่าอะไร
 - ก. ขอขอบคุณ
 - ข. ขอโทษ
 - ค. ขอโทษ
 - ง. ไม่เป็นไร
3. จากเรื่องก้องและเพื่อนวิ่งมาตัดหน้าและแทรกแถวแดง แสดงว่าก้องและเพื่อนมีพฤติกรรมอย่างไร
 - ก. คดีร้าย
 - ข. ชอบแกล้ง
 - ค. เอาเปรียบผู้อื่น
 - ง. ขาดระเบียบวินัย
4. จากเรื่องก้องชอบแกล้งแดง แต่แดงไม่เคยโกรธก้อง แสดงว่าแดงเป็นคนอย่างไร
 - ก. รู้จักการให้อภัย
 - ข. สงสารเพื่อน
 - ค. รักเพื่อน
 - ง. จริงใจ

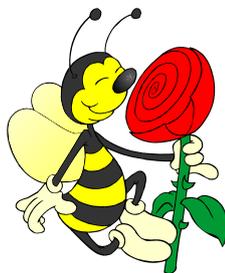
5. การกระทำในข้อใดแสดงถึงการมีระเบียบวินัยของนักเรียน

- ก. สัมผัสขยะไม่เป็นที่
- ข. อุ่นมาโรงเรียนตรงเวลา
- ค. แต่งโมฆอบขีดเขียนตามฝาผนัง
- ง. เาะชอบแทรกแถวเพื่อนขณะซื้อขนม

เฉลย				
1. ง	2. ค	3. ง	4. ก	5. ข

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียนและหาความหมายของคำในพจนานุกรม

ขอโทษ	คัดเลือก	ตื่นเต้น
รังแก	น้ำใจ	

ตอนที่ 2 คติวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ถ้านักเรียนเป็นแดงนักเรียนจะอย่างไร

.....

2. ก้องมีลักษณะนิสัยอย่างไร

.....

3. ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นักเรียนจะอย่างไร

.....

4. ทำไมก้องถึงไม่ยอมรับแดง

.....

5. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากเรื่องนี้

.....

ตอนที่ 3 การเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลอง เรื่อง เพื่อนใหม่ แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ความดี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
วันที่ เดือน..... พ.ศ..... เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐานที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐานที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ และเขียน
เรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนคำให้ถูกความหมายและสะกดการันต์ถูกต้อง

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐานที่ ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้
ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อให้อ่านคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เข้าใจความหมาย
ของคำและข้อความที่อ่าน การเขียนสรุปความเป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่อง
เหตุการณ์ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหนและอย่างไรด้วยถ้อยคำที่กะทัดรัด ชัดเจน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญเรื่อง “ความดี” ได้
2. อ่านสะกดคำยากและคำใหม่ในเนื้อเรื่องได้
3. อ่านเรื่องแล้ววิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องได้
4. สามารถเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้
5. นักเรียนร่วมกิจกรรมและแสดงออกกับเพื่อนอย่างสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. การอ่านออกเสียง
2. การอ่านและสะกดคำยากและคำใหม่
3. การเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ให้นักเรียนได้ฝึกอ่านออกเสียงบัตรคำใหม่ตอนที่ 1 ถ้านักเรียนอ่านออกเสียงผิดต้อง
แก้ไขข้อบกพร่องทันที

ขั้นสอน

(ขั้นการอ่าน)

1. ครูทบทวนวิธีการอ่านออกเสียงว่านักเรียนจะต้องอ่านให้ชัดเจนถูกต้องตาม
อักขรวิธี รู้จักการเน้นคำ และเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง

2. นักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่อง “ความคิด” และให้นักเรียนอ่าน
ออกเสียงพร้อมกัน และสรุปประเด็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

(ขั้นคิดวิเคราะห์)

3. ครูจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนแสดง โดยครูกำหนดสถานการณ์มาให้ดังนี้
กึ่งกับแก้วทั้งสองเป็นเพื่อนรักกัน ในช่วงเวลาพักกลางวัน กึ่งกับแก้วก็ชวนกันไปนั่งเล่นอยู่ได้ร่วม
ไม้ ในขณะที่นั่งเล่นทั้งสองก็มองเห็นกระเป๋าสตางค์และก็เก็บขึ้นมา แก้วจะนำไปส่งคุณครูแต่กึ่ง
ไม่ให้เอาไปนำส่งคุณครู แก้วพูดให้ข้อคิดจนกึ่งเข้าใจและให้นำส่งคุณครูประกาศหาเจ้าของ

4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของสถานการณ์จำลองว่า
เหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้

- เมื่อนักเรียนเก็บกระเป๋าสตางค์ได้นักเรียนจะอย่างไร

- ถ้านักเรียนเป็นกึ่งกับแก้ว นักเรียนจะนำกระเป๋าสตางค์ไปส่งให้คุณครูประกาศหา

เจ้าของหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ถ้านักเรียนเป็นแก้วนักเรียนจะแนะนำกึ่งว่าอย่างไร

5. นักเรียนลงมือเขียนตอบคำถามการคิดวิเคราะห์ตามใบงานตอนที่ 2

(ขั้นการเขียน)

6. นักเรียนร่วมกันทบทวนวิธีการเขียนสรุปความว่าจะต้องนำส่วนที่สำคัญของเรื่องมา
เขียนเรียบเรียงใหม่ให้ได้ใจความ กะทัดรัด

7. นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญในใบงานตอนที่ 3

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือ การอยู่ร่วมในสังคม การอ่านในใจจะช่วยให้เราอ่านหนังสือได้เร็วขึ้น และสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ ส่วนการเขียนสรุปความเป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญจากเนื้อเรื่อง เหตุการณ์ แล้วนำมาเรียบเรียงให้ได้ใจความ กะทัดรัด

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำใหม่
2. สถานการณ์จำลองเรื่อง “ความดี”
3. แบบฝึกหัดเรื่อง “ความดี”

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตพฤติกรรม
 - การสนทนาและตอบคำถาม
 - ความสนใจร่วมกิจกรรม
2. ตรวจผลงาน

เครื่องมือวัดและประเมินผล

- แบบฝึกหัด

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
 (นางสาวบุรรัตน์ จินดาศรี)

สถานการณ์จำลองเรื่อง ความดี

กึ่งกับแก้วทั้งสองเป็นเพื่อนสนิทกัน ในช่วงเวลาพักกลางวัน ทั้งสองก็ชวนกันไปนั่งพักอยู่ที่รั้วไม้ ขณะนั้นเองทั้งสองก็พบกระเป๋าตังค์ใบหนึ่งหล่นอยู่ข้าง ๆ รั้วไม้ เมื่อแก้วเปิดดูพบว่าเงินอยู่สองพันบาท แก้วก็บอกกับกึ่งว่า “เราจะนำกระเป๋าสตังค์ไปส่งคุณครู” กึ่งก็บอกว่า “ไม่ต้องนำไปส่งหรอก เรามาแบ่งกันดีกว่า” แต่แก้วก็ไม่เชื่อฟังกึ่ง และแก้วได้พูดอธิบายให้กึ่งฟัง จนกึ่งต้องยอมให้แก้วนำกระเป๋าไปส่งคุณครูประจำคาบของ สักครูก็มีผู้ปกครองของนักเรียนร้องไห้มา แจ้งว่ากระเป๋าสตังค์ของเธอหาย ซึ่งอธิบายบอกลักษณะของกระเป๋าใบนั้น บัตรประจำตัวประชาชนก็ใช่ คุณครูก็ประกาศชมเชยหน้าเสาธง การทำความดีของกึ่งกับแก้ว กึ่งกับแก้วก็ยิ้มอย่างภาคภูมิใจ

ประเด็นอภิปราย

1. เมื่อนักเรียนเก็บกระเป๋าสตังค์ได้นักเรียนจะทำอย่างไร
2. ถ้านักเรียนเป็นกึ่งกับแก้ว นักเรียนจะนำกระเป๋าสตังค์ไปส่งให้คุณครูประจำคาบของหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ถ้านักเรียนเป็นแก้วนักเรียนจะแนะนำกึ่งว่าอย่างไร

ตอนที่ 1 การอ่าน

คำชี้แจง 1 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงสถานการณ์จำลองเรื่องเพื่อนรัก

คำชี้แจง 2 ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X (กากบาท) ทับตัวอักษรที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. กิ่งกับแก้วเก็บกระเป๋าสะดวกได้ที่ไหน
 - ก. สนามเด็กเล่น
 - ข. โรงอาหาร
 - ค. ห้องสมุด
 - ง. ใต้ต้นไม้
2. ข้อใดต่อไปนี้เป็นพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
 - ก. ต้มให้เพื่อนช่วยทำการบ้าน
 - ข. แดงชอบหนีเรียนเป็นประจำ
 - ค. ไก่ทำการบ้านที่คุณครูให้ทุกครั้ง
 - ง. เก่งคืนเงินที่แม่ค้าทอนเงินมาให้เป็นบางครั้ง
3. ข้อใดเป็นความคิดของกิ่ง ถ้าไม่ส่งกระเป๋าคืนเจ้าของ
 - ก. ลักขโมย
 - ข. การพุดปด
 - ค. การเอาเปรียบ
 - ง. ความเห็นแก่ตัว
4. เมื่อกิ่งกับแก้วทำความดีนำกระเป๋าสะดวกไปส่งคุณครู ความรู้สึกที่ทั้งสองได้รับคืออะไร
 - ก. ดีใจ
 - ข. ตื่นเต้น
 - ค. ไม่รู้สึกอะไรเลย
 - ง. มีความสุขและภาคภูมิใจ

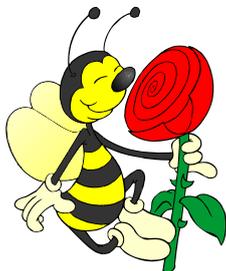
5. จากเรื่องกิ้งก่ากับแก้วเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องใด

- ก. ความอดทน
- ข. ความซื่อสัตย์
- ค. ความเอื้อเฟื้อ
- ง. ความกล้าหาญ

เฉลย				
1. ง	2. ค	3. ก	4. ง	5. ข

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียนและหาความหมายของคำในพจนานุกรม

กระเป๋	ชมเชย	ประกาศ
กลางวัน	ภูมิใจ	

ตอนที่ 2 คิดวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เมื่อนักเรียนเก็บกระเป๋าเดินทางได้ นักเรียนจะอย่างไร

.....

2. ถ้านักเรียนเป็นกิ้งกักกับแก้ว นักเรียนจะนำกระเป๋าเดินทางไปส่งให้คุณครูประกาศหาเจ้าของหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

3. ถ้านักเรียนเป็นแก้วนักเรียนจะแนะนำกิ้งกักอย่างไร

.....

4. เพราะอะไรคุณครูจึงชมเชยกิ้งกักกับแก้ว

.....

5. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากเรื่องนี้

.....

ตอนที่ 3 การเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลอง เรื่อง ความดี แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การตรวจแบบฝึกหัดทักษะการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย

1. แบบฝึกหัดวัดทักษะการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียน ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1.1 แบบฝึกหัดวัดทักษะการอ่าน

1.1.1 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1) ตอบถูกให้คะแนนข้อถูกข้อละ 1 คะแนน

2) ตอบผิดให้คะแนนข้อผิดข้อละ 0 คะแนน

1.1.2 การอ่านออกเสียง คะแนนเต็ม 5 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน				
5	4	3	2	1
อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ถูกต้องตามหลักวิธีการอ่าน	อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ถูกต้องโดยครูแนะนำ	อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้แต่ อ่านตะกุกตะกัก	อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ได้ไม่ค่อยถูกต้อง	อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ไม่ได้เลย

1.2 แบบฝึกหัดวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบอัตนัย โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน

ข้อละ 2 คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน		
2	1	0
ตอบคำถามได้ถูกต้อง โดยใช้เหตุผลในการตอบได้ชัดเจน	ตอบคำถามได้ถูกต้องบอกเหตุผลไม่ได้	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง

1.3 แบบฝึกหัดวัดทักษะการเขียน เป็นแบบทดสอบให้เขียนสรุปใจความสำคัญ การเขียน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1.3.1 แบบทดสอบให้เขียนสรุปใจความสำคัญ คะแนนเต็ม 10 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

สรุปความตรงประเด็น 5 คะแนน

ระดับคะแนน				
5	4	3	2	1
เขียนสรุปความได้ ถูกต้องชัดเจน อ่านแล้วได้ใจความ ครอบคลุม ทุกประเด็น	เขียนสรุปความได้ ถูกต้องชัดเจน อ่านแล้วได้ใจความ ขาด 1 ประเด็น	เขียนสรุปความได้ ถูกต้องชัดเจน อ่านแล้วได้ใจความ ขาด มากกว่า 2 ประเด็น	เขียนสรุปความได้ไม่ชัดเจน	เขียนสรุปความไม่ได้เลย

เขียนถูกต้องตามวิธีการเขียน 5 คะแนน

ระดับคะแนน				
5	4	3	2	1
เขียนคำและประโยคถูกต้องตามหลักวิธีการเขียนทุกคำ และทำงานสะอาดเรียบร้อย	เขียนคำและประโยคถูกต้องแต่ไม่ถูกหลักวิธีการเขียนทุกคำ และทำงานสะอาดมีรอยลบเป็นบางแห่ง	เขียนคำและประโยคผิดไม่เกิน 2 คำ และทำงานสะอาดมีรอยลบไม่เกิน 3 แห่ง	เขียนคำไม่ถูกต้อง ผิดไม่เกิน 4 คำ ทำงานสกปรก มีแต่รอยลบ ไม่มีระเบียบ	เขียนคำไม่ถูกต้อง ผิดไม่เกิน 6 คำ ทำงานสกปรกผิดที่ ไม่ลบ มีรอยขีดทับแทน

ภาคผนวก ค

เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน กิตติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย
2. แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

**แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยก่อนเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

ตอนที่ 1 การอ่าน

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์จำลองเรื่อง กล้ายอดกตัญญู แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 10

กล้าอาศัยอยู่กับคุณตา คุณยายที่อายุมาก คุณตาป่วยเป็นโรคหัวใจ บ้านของกล้าเป็นบ้านไม้หลังเล็ก ๆ ตื่นเช้ามากกล้าหุงข้าว ทำกับข้าวให้คุณตากับคุณยายรับประทานอาหาร แล้วกล้าก็ป้อนข้าวคุณตา ซึ่งป่วยไม่สบาย เสร็จแล้วไปช่วยคุณยายขายขนมครกที่ตลาด หลังจากนั้นกล้ารีบเดินไปโรงเรียน กล้าต้องช่วยคุณยายทำงาน ทำให้กล้าไปโรงเรียนสายทุกวัน เมื่อมาถึงโรงเรียนเพื่อน ๆ ก็ขบถล้อเลียนกล้าว่า มาโรงเรียนสาย ไม่มีใครอยากเล่นกับกล้า กล้าอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟัง ก็ไม่มีใครเชื่อกล้า กล้าส่งการบ้านคุณครูทุกครั้ง คุณครูประจำชั้นเรียกกล้ามาตักเตือนเรื่องการมาโรงเรียนสาย กล้าก็เล่าเรื่องเกี่ยวกับทางบ้านให้คุณครูฟัง วันหนึ่งคุณครูประจำชั้นไปเยี่ยมกล้าที่บ้าน คุณครูประจำชั้นก็พบสภาพความเป็นอยู่ครอบครัวของกล้า คุณครูประจำชั้นรู้สึกสงสารและเข้าใจกล้า คุณครูประจำชั้นเล่าเรื่องของกล้าให้เพื่อน ๆ ฟัง หลังจากนั้นเพื่อน ๆ ก็เข้าใจกล้า เล่นกับกล้า ช่วยเหลือและแบ่งปันสิ่งของให้กล้า คุณครูประจำชั้นจัดหาทุนการศึกษามาช่วยเหลือกล้า คุณครูกล่าวชมเชยกล้าหน้าเสาธงถึงความกตัญญูของกล้า เสียงปรบมือของเพื่อนทำให้กล้ายิ้มอย่างภาคภูมิใจและมีความสุขมาก ถึงแม้ว่ากล้าจะทำงานหนัก แต่กล้าก็ไม่เหนื่อย ไม่ย่อท้อ ความดี ความขยันของกล้า ทำให้ผู้คนที่เห็นกล้าชื่นชมและหาทางช่วยเหลือ กล้ามีความสุขมากที่ได้ตอบแทนบุญคุณของผู้มีพระคุณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X (กากบาท) ทับตัวอักษรที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ทำไมกล้าถึงมาโรงเรียนสาย
 - ก. คุณครูตาป่วย
 - ข. ไม่อยากมาโรงเรียน
 - ค. ทำการบ้านไม่เสร็จ
 - ง. ออกไปเก็บผักที่สวน
2. จากเรื่องทีอ่านกล้ามีนิสัยอย่างไร
 - ก. มั่งง่าย
 - ข. เห็นแก่ตัว
 - ค. ก้าวร้าว
 - ง. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
3. ข้อใดตรงกับลักษณะของกล้า
 - ก. ความกล้าหาญ
 - ข. ความกตัญญู
 - ค. ความอดทน
 - ง. ความเสียสละ
4. ถ้าคุณครูและเพื่อน ๆ ไม่เข้าใจกล้า จะทำให้กล้ามีพฤติกรรมอย่างไร
 - ก. เป็นเด็กก้าวร้าว
 - ข. ไม่อยากมาโรงเรียน
 - ค. ซอบบ่อยคนเดียว
 - ง. เป็นเด็กเห็นแก่ตัว
5. เมื่อคุณครูประจำชั้นไปเยี่ยมกล้าที่บ้าน ทำให้คุณครูรู้สึกอย่างไรกับกล้า
 - ก. รู้สึกเฉย ๆ
 - ข. รู้สึกเสียใจ
 - ค. รู้สึกเศร้าใจ
 - ง. สงสารและเข้าใจ

6. ทำไมเพื่อน ๆ ถึงชอบล้อเลียนกล้าว่ามาโรงเรียนสาย
 - ก. เพราะ เพื่อน ๆ ไม่เข้าใจสภาพครอบครัวของกล้า
 - ข. เพราะ เพื่อน ๆ ขาดความคิดไตร่ตรอง
 - ค. เพราะ เพื่อน ๆ ไม่ชอบกล้า
 - ง. เพราะ เพื่อน ๆ ชอบสนุก
7. จากเรื่องทีอ่านพฤติกรรมใดของกล้าควรได้รับการยกย่อง
 - ก. ทำการบ้านส่งคุณครูทุกครั้ง
 - ข. ช่วยเหลือ ดูแลผู้มีพระคุณ
 - ค. ช่วยทำงานบ้านครอบครัว
 - ง. ช่วยเพื่อนทำความสะอาดห้องเรียน
8. ตื่นเช้ามากกล้าช่วยคุณยายทำอะไร
 - ก. ช่วยคุณยายขายขนม
 - ข. ช่วยคุณยายเก็บผัก
 - ค. ช่วยคุณยายรดน้ำผัก
 - ง. ช่วยคุณยายรดน้ำต้นไม้
9. ข้อใดแสดงถึงความรักของกล้าที่มีต่อคุณตา คุณยายมากที่สุด
 - ก. ช่วยคุณยายเก็บผัก
 - ข. ช่วยคุณยายขายขนม
 - ค. ช่วยคุณตา คุณยายทำงานบ้าน
 - ง. หออาหารให้คุณตากับคุณยายก่อนไปโรงเรียน
10. จากเรื่องทีอ่านสอนให้นักเรียนเป็นคนอย่างไร
 - ก. มีความกล้าหาญ
 - ข. มีความประหยัด
 - ค. มีความซื่อสัตย์
 - ง. มีความกตัญญู

เฉลย				
1. ก	2. ค	3. ข	4. ข	5. ง
6. ก	7. ข	8. ก	9. ง	10. ง

ตอนที่ 2 ทดวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ถ้าในสังคมเรามีเด็กอย่างกล้า สังคมจะเป็นอย่างไร

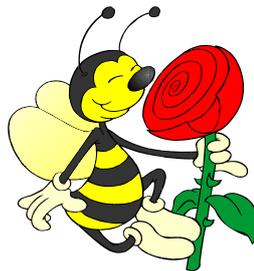
.....

.....

2. เมื่อคุณครูประจำชั้นไปเยี่ยมกล้าที่บ้านได้เห็นสภาพครอบครัวของกล้า คุณครูประจำชั้นมีวิธีช่วยเหลือกล้าอย่างไรบ้าง

.....

.....

ตอนที่ 3 การเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลอง เรื่อง กล้ายอดกตัญญู แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

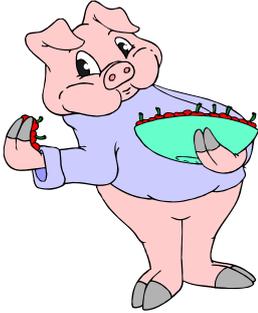
.....

.....

.....

.....

.....

**แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยก่อนเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

ตอนที่ 1 การอ่าน

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์จำลองเรื่อง หนูสัมพันธ์กับคุณยาย แล้วตอบคำถามข้อ 11 – 20

หนูสัมพันธ์เป็นเด็กหญิงตัวเล็ก ๆ น่ารัก อาศัยอยู่กับคุณยายที่บ้านสวนเพียงลำพัง หนูสัมพันธ์เป็นเด็กดีมีน้ำใจ ช่วยคุณยายทำงานบ้านและเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณยายเสมอ หนูสัมพันธ์ช่วยคุณยายเก็บผัก ผลไม้จากสวนนำไปขายที่ตลาด วันหนึ่งหนูสัมพันธ์ก็มาช่วยคุณยายขายของที่ตลาด เช่นเคย ที่ร้านข้าง ๆ มีตุ๊กตาน่ารักมาขายด้วย หนูสัมพันธ์เลยบอกคุณยายว่า “คุณยายจ้า หนูอยากได้ตุ๊กตาจังเลย” คุณยายบอกว่า “ตุ๊กตาเป็นของฟุ่มเฟือย ยายต้องเก็บเงินไว้ใช้ในยามจำเป็นนะหลาน” “จะยาย” พอคิดคุณป้าลำไยร้านข้าง ๆ จะไปเข้าห้องน้ำ เลยฝากร้านให้กับหนูสัมพันธ์ “หนูสัมพันธ์จะช่วยขายของแทนป้าด้วยนะ” “คะคุณป้า” หนูสัมพันธ์มองเห็นกระป๋องใส่เงินของคุณป้าลำไยมีเงินอยู่เยอะแยะ แล้วหนูสัมพันธ์ก็แอบหยิบเงินของคุณป้าลำไยใส่ไว้ในกระเป๋าเสื้อของตัวเอง เมื่อป้าลำไยกลับมาจากห้องน้ำ ป้าลำไยซึ่งนอนมมาฝาก หนูสัมพันธ์รู้สึกผิดที่ขโมยเงินของคุณป้าลำไย เพราะความอยากได้ตุ๊กตา หนูสัมพันธ์จึงไม่ยอมคืนเงินให้คุณป้าลำไย พอคิดคุณยาย ขายของเสร็จจะกลับบ้านจึงมองหาหนูสัมพันธ์ คุณยายเห็นหนูสัมพันธ์กำลังยื่นซื้อตุ๊กตา จึงรีบเดินไปหาหนูสัมพันธ์แล้วถามว่า “หนูสัมพันธ์เอาเงินมาจากไหนมาซื้อตุ๊กตาจ๊ะ” “บอกยายเถอะจ๊ะ ยายจะไม่ว่า ถ้าหนูสัมพันธ์ยอมบอก ยายจะให้อภัย” หนูสัมพันธ์หันมามองตาคลอแล้วบอกว่า “ยายจ้าหนูขอโทษ หนูขโมยเงินคุณป้าลำไยมา หนูไม่ได้ตั้งใจ หนูแค่อยากได้ตุ๊กตาเท่านั้นเองจ๊ะ” แล้วคุณยายก็พาหนูสัมพันธ์ไปขอโทษคุณป้าลำไย เล่าเรื่องให้คุณป้าลำไยฟัง “หนูขอโทษหนูจะไม่ทำอีกแล้วจ๊ะ” “ไม่เป็นไรจ๊ะ ป้าให้อภัยเสมอ”

วันหนึ่งหนูสัมพันธ์กลับบ้าน ถึงแม้ไม่มีตุ๊กตา แต่หนูสัมพันธ์ก็มีความสุข หนูสัมพันธ์สัญญาว่าคุณยายว่า “คุณยายจ้าหนูจะไม่ขโมยของของคนอื่น หนูจะทำความดี คุณยายบอกว่า “เราจะต้องไม่ลักขโมยสิ่งของของคนอื่น เมื่อเก็บเงินได้จะต้องนำส่งคืนเจ้าของ เราจะต้องมีความซื่อสัตย์” หลังจากนั้นหนูสัมพันธ์อยู่กับคุณยายอย่างมีความสุข

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X (กากบาท) ทับตัวอักษรที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

11. หนูส้มช่วยคุณยายทำอะไร
 - ก. ขายผักที่ตลาด
 - ข. ขายกล้วยเดี่ยว
 - ค. ขายข้าวแกง
 - ง. ขายขนม
12. ทำไมคุณป้าถึงไม่โกรธหนูส้ม
 - ก. ให้อภัย
 - ข. สงสารหนูส้ม
 - ค. สงสารคุณยาย
 - ง. หนูส้มช่วยคุณป้าขายของ
13. ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้หนูส้มขโมยเงินคุณป้า
 - ก. อยากซื้อขนม
 - ข. อยากได้เสื้อผ้า
 - ค. อยากได้ตุ๊กตา
 - ง. อยากได้ของเล่น
14. คุณยายมีอาชีพอะไร
 - ก. ขายขนม
 - ข. ขายข้าวแกง
 - ค. ขายกล้วยเดี่ยว
 - ง. ขายผักและผลไม้
15. ข้อใดเป็นความผิดของหนูส้ม ถ้าไม่คืนเงินให้คุณป้าลำไย
 - ก. ลักขโมย
 - ข. การพุดปด
 - ค. การเอาเปรียบ
 - ง. ความเห็นแก่ตัว

16. คุณป้าลำไยซื้อขนมมาฝากหนูส้ม ทำให้หนูส้มรู้สึกอย่างไรต่อคุณป้าลำไย
- ก. รู้สึกสงสาร
 - ข. รู้สึกเฉย ๆ
 - ค. รู้สึกดีใจ
 - ง. ตำนีก็ผิด
17. ครอบครัวของคุณยายดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างไร
- ก. ฟุ่มเฟือย
 - ข. ตามคำโฆษณา
 - ค. ชื้อของราคาแพง
 - ง. ประหยัดและอดออม
18. จากเรื่องนักเรียนสามารถนำอะไรไปใช้ประโยชน์
- ก. ความเสียสละ
 - ข. การให้อภัย
 - ค. ความอดทน
 - ง. การรอคอย
19. จากเรื่องที่คุณอ่าน ส้มควรจะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดมากที่สุด
- ก. ความอดทน
 - ข. ความซื่อสัตย์
 - ค. ความเสียสละ
 - ง. ความรอบคอบ
20. คำสอนของคุณยายทำให้หนูส้มคิดได้เรื่องใด
- ก. ความเสียสละ
 - ข. ความอดทน
 - ค. การยอมรับผิด
 - ง. ความมีน้ำใจ

เฉลย				
11. ก	12. ก	13. ค	14. ง	15. ก
16. ง	17. ง	18. ข	19. ข	20. ค

ตอนที่ 2 คติวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ครอบครัวของหนูส้มมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร

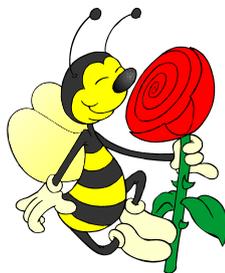
.....

.....

2. จากเรื่องที่ย่านคำสอนของคุณยาย ช่วยทำให้หนูส้มคิดและปฏิบัติตนอย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 3 การเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลอง เรื่อง หนูสัมกับคุณยาย แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

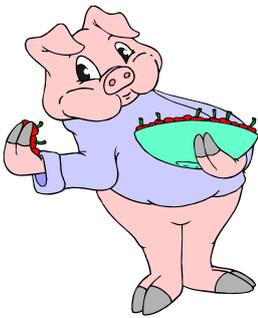
.....

.....

.....

.....

.....

**แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยหลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

ตอนที่ 1 การอ่าน

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์จำลองเรื่อง กระจุกออมสิน แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 10

อ้อมกับอ้อมเป็นเพื่อนรักกัน กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในช่วงโมงงานประดิษฐ์ คุณครูประจำชั้นให้นำเศษวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นมาประดิษฐ์กระจุกออมสิน นักเรียนทุกคนต่างก็นั่งประดิษฐ์กระจุกออมสินจนสำเร็จ คุณครูบอกว่า “ให้นักเรียนหยอดเงินใส่กระจุกออมสินทุกวัน เราจะได้มีเงินออมและเก็บไว้ใช้ในยามจำเป็น” อ้อมเป็นคนที่มีใจจ่ายอย่างประหยัด กลับถึงบ้านอ้อมมีเงินหยอดใส่กระจุกออมสินทุกวัน ส่วนอ้อมนั้นเป็นคนใช้จ่ายไม่ประหยัด นาน ๆ จะหยอดเงินใส่กระจุกออมสิน ตอนเย็นคุณแม่พาอ้อมไปจ่ายตลาด อ้อมเห็นตุ๊กตา ร้องไห้อยากได้ตุ๊กตา ร้องแงแง คุณแม่ห้ามขังใจก็ไม่ฟัง แต่คุณแม่ก็ต้องตามใจซื้อตุ๊กตาให้อ้อม

เปิดเทอมใหม่ปีนี้อ้อมได้ซุคนักเรียนใหม่ รองเท้าคู่ใหม่ อ้อมรีบเดินมาทักทายอ้อม “อ้อมได้ซุคนักเรียนใหม่ รองเท้าคู่ใหม่หรือ” อ้อมตอบว่า “เป็นเงินเก็บสะสมที่เราหยอดเงินใส่กระจุกออมสินทุกวัน พอหยอดเงินได้เต็มกระจุก เราก็เลยแกะกระจุกออมสิน เพื่อนำเงินไปซื้อซุคนักเรียนและรองเท้า โดยไม่ต้องใช้จ่ายเงินของพ่อแม่ ส่วนเงินที่เหลือก็นำไปฝากธนาคาร” อ้อมได้แต่นั่งคิด และสัญญากับตัวเองว่าต่อไปนี้จะหยอดเงินใส่กระจุกออมสินเพื่อที่จะได้เป็นเงินออม เก็บไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X (กากบาท) ทับตัวอักษรที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. จากเรื่องคุณครูประจำชั้นให้นักเรียนนำเศษวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์อะไร
 - ก. บ้าน
 - ข. ของใช้
 - ค. ของเล่น
 - ง. กระจุกออมสิน
2. จากเรื่องทีอ่านอ้อมมีลักษณะนิสัยอย่างไร
 - ก. มั่งง่าย
 - ข. ฟุ่มเฟือย
 - ค. เห็นแก่ตัว
 - ง. มีความอดทน
3. ข้อใดตรงกับลักษณะของอ้อม
 - ก. มั่งง่าย
 - ข. อดออม
 - ค. ฟุ่มเฟือย
 - ง. มีน้ำใจ
4. อ้อมเก็บเงินค่าขนมไว้วันละ 2 บาท นักเรียนคิดว่าอ้อมเป็นคนอย่างไร
 - ก. ยากจน
 - ข. จู้เหินยว
 - ค. ประหยัด
 - ง. ใช้จ่ายไม่เป็น
5. ข้อใดต่อไปนี่กล่าวถึงการใช้จ่ายอย่างประหยัดมากที่สุด
 - ก. ฟ้าชอบซื้อเสื้อผ้าใหม่ ๆ
 - ข. ไข่ชอบนั่งกินขนมอยู่คนเดียว
 - ค. มดชอบซื้อสิ่งของที่ไม่จำเป็น
 - ง. ฝนเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์

6. อ้อมรู้จักถอดคอมเพื่อสิ่งใด
 - ก. ใช้จ่ายในยามจำเป็น
 - ข. มีเงินฝากธนาคาร
 - ค. ไว้ซื้อของเล่น
 - ง. ร่ำรวย
7. ถ้าเรารู้จักประหยัดจะได้รับผลดีอย่างไร
 - ก. มีเงินเก็บ
 - ข. ช่วยเหลือเพื่อน
 - ค. มีความสุขในชีวิต
 - ง. มีสุขภาพแข็งแรง
8. คุณครูประจำชั้นให้นักเรียนนำเศษวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์กระปุกออมสิน แสดงว่าคุณครูคำนึงถึงเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. หาง่ายในท้องถิ่น
 - ข. ความประหยัด
 - ค. ความสะดวก
 - ง. ความคงทน
9. อ้อมอยากได้อะไรตามที่ตนต้องการก็จะให้แม่หาซื้อทันที แสดงว่าอ้อมเป็นคนอย่างไร
 - ก. ฟุ่มเฟือย
 - ข. โลภมาก
 - ค. เห็นแก่ตัว
 - ง. เอาเปรียบ
10. จากคำพูดของอ้อมทำให้อ้อมคิดได้ในเรื่องใด
 - ก. อดออม
 - ข. มีน้ำใจ
 - ค. อดทน
 - ง. ช่วยเหลือ

เฉลย				
1. ง	2. ข	3. ข	4. ค	5. ง
6. ก	7. ค	8. ข	9. ก	10. ก

ตอนที่ 2 ทดวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- การรู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัดทำให้เกิดผลอย่างไร

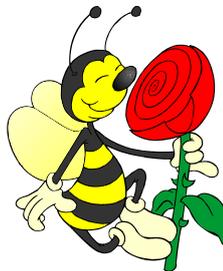
.....

.....

- นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากเรื่องนี้

.....

.....

ตอนที่ 3 การเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลอง เรื่อง กระปุกออมสิน แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

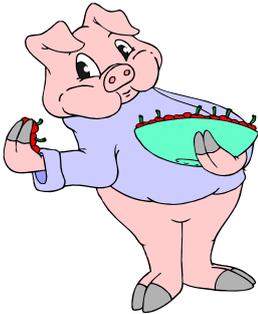
.....

.....

.....

.....

.....

**แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน ถอดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยหลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

ตอนที่ 1 การอ่าน

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์จำลองเรื่อง กำลังใจ แล้วตอบคำถามข้อ 11 – 20

บัวเป็นลูกกำพร้าอาศัยอยู่กับตาและยายตั้งแต่เด็ก ทางบ้านมีฐานะยากจน ตอนเช้าบัวต้องช่วยคุณยายทำงานบ้าน คุณตาก็ออกไปทำงานนอกบ้านแต่เช้า ถึงแม้ว่าจะเหน็ดเหนื่อยสักเพียงไหน บัวก็ต้องอดทน บางวันบัวไม่ได้ทานข้าวเช้าก่อนไปโรงเรียน ชุดนักเรียนที่บัวใส่เป็นชุดนักเรียนเก่า ๆ ไม่มีเพื่อนคนไหนอยากเล่นด้วยกับบัว เพราะว่าบัวแต่งกายไม่สะอาด มีแต่ชุดที่เป็นเพื่อนสนิทและเข้าใจบัวอยู่เสมอ บัวมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ถึงแม้ว่าบัวจะเรียนไม่เก่ง แต่บัวก็มีความพยายาม ขยันและตั้งใจเรียน ทำการบ้านส่งคุณครูทุกครั้ง ในช่วงพักกลางวันบัวนั่งอยู่ในห้องคนเดียวตามลำพัง บัวได้แต่นั่งคิด นั่งฝันว่า “สักวันหนึ่งเราจะต้องเรียนต่อให้สูงที่สุด ตอบแทนบุญคุณตาที่เลี้ยงเรามา” แล้วก็จะมีเพื่อน ๆ กลุ่มหนึ่งเดินเข้ามา แล้วก็พูดต่อบัวว่า “บัวสกปรก เรียนก็ไม่เก่งพวกเราไม่อยากเล่นกับเธอหรอก” บัวรู้สึกเสียใจ แต่บัวก็นั่งนิ่งเฉย ขณะนั้นเองชุดาเพื่อนสนิท กำลังตามหาบัวอยู่พอดีชุดาก็พูดว่า “พวกเธอมาว่าบัวทำไม บัวเป็นเด็กที่น่าสงสาร” เพื่อนกลุ่มนั้นก็พากันหัวเราะ ชอบใจและก็พากันวิ่งหนี ชุดาก็ได้แต่นั่งปลอบใจบัวและให้กำลังใจบัวให้สู้ต่อไป บัวรู้สึกดีใจมากที่มีเพื่อนที่ดีอย่างชุดาคอยให้กำลังใจและอยู่เคียงข้างบัวเสมอ บัวคิดอยู่เสมอว่า คนเราต้องมีความเพียรพยายามต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรค เราก็สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X (กากบาท) ทับตัวอักษรที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

11. บัวอาศัยอยู่กับใคร
 - ก. ปู่ ย่า
 - ข. พ่อแม่
 - ค. ตา ยาย
 - ง. ญาติพี่น้อง
12. บัวมีลักษณะนิสัยอย่างไร
 - ก. เห็นแก่ตัว
 - ข. ขยันและอดทน
 - ค. ชอบแกล้งเพื่อน
 - ง. ขาดความรับผิดชอบ
13. ถ้านักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรทำให้นักเรียนเป็นคนอย่างไร
 - ก. เป็นคนเก่ง
 - ข. ทนต่อเหตุการณ์
 - ค. เป็นคนดีของสังคม
 - ง. ประสบความสำเร็จ
14. จากเรื่องนี้จะใที่นักเรียนควรนำไปปฏิบัติ
 - ก. ความมีน้ำใจ
 - ข. ความซื่อสัตย์
 - ค. ความกล้าหาญ
 - ง. ความขยันหมั่นเพียร
15. ทำไมบัวถึงชอบเก็บตัวเงียบอยู่คนเดียว
 - ก. เพราะเพื่อน ๆ ชอบแกล้งบัว
 - ข. เพราะเพื่อน ๆ ไม่เข้าใจบัว
 - ค. เพราะบัวเหนื่อยอยากพัก
 - ง. เพราะบัวชอบนั่งคิด

16. จากเรื่องนี้บัวเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องใด
- ก. ความกล้าหาญ
 - ข. ความซื่อสัตย์
 - ค. ความมีน้ำใจ
 - ง. ความอดทน
17. ความฝันของบัวเป็นจริงได้ บัวควรปฏิบัติตนอย่างไร
- ก. มีความเพียรพยายามและอดทน
 - ข. ให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือ
 - ค. ให้ญาติอุปการะ
 - ง. นิ่งเฉย
18. ในยามที่บัวทุกข์ สุกดาช่วยเหลือบัวอย่างไร
- ก. ให้กำลังใจ
 - ข. ให้เงินไปใช้
 - ค. ช่วยเหลือและแบ่งปันสิ่งของ
 - ง. บอกทางโรงเรียนให้ช่วยเหลือ
19. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้
- ก. กำลังใจ
 - ข. ความอดทน
 - ค. การเอาเปรียบ
 - ง. ความขยันหมั่นเพียร
20. จากเรื่องที่อ่านสอนให้นักเรียนเป็นคนอย่างไร
- ก. รู้จักเอาตัวรอด
 - ข. มีความรอบคอบ
 - ค. ต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรค
 - ง. การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

เฉลย				
11. ค	12. ข	13. ง	14. ง	15. ข
16. ง	17. ก	18. ก	19. ค	20. ค

ตอนที่ 2 ทดวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ถ้าในวันนี้บัวมีความพยายาม ขยันและตั้งใจเรียนในวันข้างหน้าบัวจะประสบความสำเร็จอย่างไร

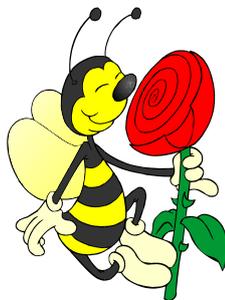
.....

.....

2. ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของบัวนักเรียนจะช่วยเหลือบัวอย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 3 การเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์จำลอง เรื่อง กำลั้งใจ แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

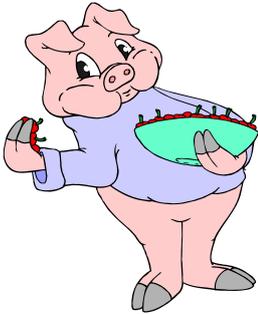
.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมินให้ตรงกับความพึงพอใจมากที่สุด

5 = พพอใจมากที่สุด 4 = พพอใจมาก 3 = พพอใจปานกลาง
2 = พพอใจน้อย 1 = พพอใจน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย					
2. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเวลาเรียน					
3. นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง					
4. นักเรียนได้ทำงานร่วมกับเพื่อนมากขึ้น					
5. สถานการณ์ที่กำหนดมาให้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
6. นักเรียนได้ฝึกคิดและแก้ปัญหา ทำกิจกรรมร่วมกัน					
7. นักเรียนได้ฝึกอ่านทำให้นักเรียนอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น					
8. นักเรียนได้ฝึกเขียนทำให้นักเรียนเขียนได้ถูกต้อง สวยงาม					
9. การจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก					
10. การจัดกิจกรรมโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาร่วมกัน					
11. การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และเขียนได้คล่องขึ้น					
12. มีกิจกรรมอย่างหลากหลายช่วยฝึกให้นักเรียนได้อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน					
13. ในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อมีกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนคิดหาคำตอบหลายอย่าง					
14. ครูช่วยแนะนำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี					
15. นักเรียนนำข้อคิดจากสถานการณ์จำลองไปใช้ประโยชน์ได้					

ภาคผนวก ง

การหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

1. แบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย
2. ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

**แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบทดสอบก่อนเรียน
เพื่อการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลอง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 3 ระดับ คือ

+1 ถ้ารู้สึกแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตรงกับหัวข้อที่กำหนด

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นตรงกับหัวข้อที่กำหนด

-1 ถ้ารู้สึกว่าข้อสอบนั้นไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนด

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
แบบทดสอบก่อนเรียน			
ข้อที่ 1-10			
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการอ่านจับใจความ			
- ภาษาเหมาะสมกับนักเรียนและเหมาะสมกับวัย			
อัตรัยจากสถานการณ์จำลองที่ 1			
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการคิดวิเคราะห์			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการเขียน			
ข้อที่ 11-20			
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการอ่านจับใจความ			
- ภาษาเหมาะสมกับนักเรียนและเหมาะสมกับวัย			
อัตรัยจากสถานการณ์จำลองที่ 2			
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการคิดวิเคราะห์			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการเขียน			

**แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบทดสอบก่อนเรียน
เพื่อการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลอง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 3 ระดับ คือ

- +1 ถ้ารู้สึกแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตรงกับหัวข้อที่กำหนด
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นตรงกับหัวข้อที่กำหนด
- 1 ถ้ารู้สึกว่าข้อสอบนั้นไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนด

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
แบบทดสอบหลังเรียน			
ข้อที่ 1-10			
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการอ่านจับใจความ			
- ภาษาเหมาะสมกับนักเรียนและเหมาะสมกับวัย			
อัตร้อยจากสถานการณ์จำลองที่ 1			
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการคิดวิเคราะห์			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการเขียน			
ข้อที่ 11-20			
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการอ่านจับใจความ			
- ภาษาเหมาะสมกับนักเรียนและเหมาะสมกับวัย			
อัตร้อยจากสถานการณ์จำลองที่ 2			
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการคิดวิเคราะห์			
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการเขียน			

แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
เพื่อการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลอง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

.....

คำชี้แจง

1. วิธีประเมินความเหมาะสม

- 1.1 ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “+1” เมื่อมีความคิดเห็นว่า เห็นด้วย
- 1.2 ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “0” เมื่อมีความคิดเห็นว่า ไม่แน่ใจ
- 1.3 ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “-1” เมื่อมีความคิดเห็นว่า ไม่เห็นด้วย

2. การเสนอแนะ

หากผู้เสนอแนะมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเขียนลงในช่องเสนอแนะ

3. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นมากที่สุด

**แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้
สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

.....

ข้อความ	ค่า IOC			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ความชัดเจนถูกต้องของจุดประสงค์การเรียนรู้				
2. ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้				
3. ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้				
4. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
5. ความเหมาะสมของแบบฝึกหัด				
6. ความสอดคล้องของการวัดผล / ประเมินผลกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
7. ความสอดคล้องของการวัดผล / ประเมินผลกับกิจกรรมการเรียนรู้				
8. เครื่องมือวัดผล / ประเมินผล เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้				
9. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

()

แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม
ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

.....

- คำชี้แจง**
1. วิธีประเมินความเหมาะสม
 - 1.1 ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “+1” เมื่อเห็นว่าแบบสอบถามในข้อดังกล่าวเหมาะสมในการวัดความพึงพอใจของนักเรียน
 - 1.2 ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “0” เมื่อเห็นว่าแบบสอบถามในข้อดังกล่าวเหมาะสมในการวัดความพึงพอใจของนักเรียนหรือไม่
 - 1.3 ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “-1” เมื่อเห็นว่าแบบสอบถามในข้อดังกล่าวไม่เหมาะสมในการวัดความพึงพอใจของนักเรียน
 2. การเสนอแนะ

หากผู้เสนอแนะมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเขียนลงในช่องเสนอแนะ
 3. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นมากที่สุด

แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม
ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

.....

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			ข้อเสนอแนะ
	+ 1	0	- 1	
1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย				
2. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเวลาเรียน				
3. นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง				
4. นักเรียนได้ทำงานร่วมกับเพื่อนมากขึ้น				
5. สถานการณ์ที่กำหนดมาให้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน				
6. นักเรียนได้ฝึกคิดและแก้ปัญหา ทำกิจกรรมร่วมกัน				
7. นักเรียนได้ฝึกอ่านทำให้นักเรียนอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น				
8. นักเรียนได้ฝึกเขียนทำให้เขียนได้ถูกต้อง สวยงาม				
9. การจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก				
10. การจัดกิจกรรม โดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาร่วมกัน				
11. การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และเขียนได้คล่องขึ้น				
12. มีกิจกรรมอย่างหลากหลายช่วยฝึกให้นักเรียนได้อ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน				
13. ในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นสื่อมีกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนคิดหาคำตอบหลายอย่าง				
14. ครูช่วยแนะนำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี				
15. นักเรียนนำข้อคิดจากสถานการณ์จำลองไปใช้ประโยชน์ได้				

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

()

สรุปผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้สถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แผนที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	สรุปค่า IOC
1	1	1	1	3	1
2	1	1	0	2	0.67
3	1	1	1	3	1
4	1	1	1	3	1
5	1	1	1	3	1
6	1	0	1	2	0.67
7	1	1	0	2	0.67
8	1	0	1	3	0.67

**สรุปผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบก่อนเรียน
เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้สถานการณ์จำลอง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปค่า IOC
	1	2	3	
ข้อที่ 1-10				
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	1	1	1
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการอ่านจับใจความ	1	1	1	1
- ภาษาเหมาะสมกับนักเรียนและเหมาะสมกับวัย	1	1	1	1
อัตร้อยจากสถานการณ์จำลองที่ 1	1	1	1	1
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	1	1	1
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการคติวิเคราะห์	0	1	1	0.67
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการเขียน	1	1	1	1
ข้อที่ 11-20				
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	0	1	0.67
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการอ่านจับใจความ	1	1	1	1
- ภาษาเหมาะสมกับนักเรียนและเหมาะสมกับวัย	1	1	1	1
อัตร้อยจากสถานการณ์จำลองที่ 2				
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	1	1	1
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการคติวิเคราะห์	1	0	1	0.67
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการเขียน	1	1	1	1

**สรุปผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบหลังเรียน
เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้สถานการณ์จำลอง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			สรุปค่า IOC
	1	2	3	
ข้อที่ 1-10				
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	0	1	0.67
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการอ่านจับใจความ	1	1	1	1
- ภาษาเหมาะสมกับนักเรียนและเหมาะสมกับวัย	1	1	1	1
อัตรัยจากสถานการณ์จำลองที่ 1				
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	1	1	1
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการคติวิเคราะห์	1	1	1	1
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการเขียน	1	1	1	1
ข้อที่ 11-20				
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	1	1	1
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการอ่านจับใจความ	1	1	1	1
- ภาษาเหมาะสมกับนักเรียนและเหมาะสมกับวัย	1	1	1	1
อัตรัยจากสถานการณ์จำลองที่ 2				
- สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	1	1	1	1
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการคติวิเคราะห์	1	1	1	1
- เป็นคำถามที่แสดงทักษะการเขียน	1	1	1	1

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ

ข้อความที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	สรุปค่า IOC
1	1	1	1	3	1
2	1	1	1	3	1
3	1	0	1	2	0.67
4	1	1	1	3	1
5	1	1	0	2	0.67
6	1	1	1	3	1
7	1	1	1	3	1
8	1	1	1	3	1
9	1	1	1	3	1
10	1	1	1	3	1
11	1	1	1	3	1
12	1	1	1	3	1
13	0	1	1	2	0.67
14	1	0	1	2	0.67
15	1	1	1	3	1

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก
แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน		
ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
	(P)	(R)		(P)	(R)
1	0.60	0.40	1	0.70	0.40
2	0.70	0.60	2	0.60	0.20
3	0.50	0.60	3	0.60	0.20
4	0.40	0.40	4	0.50	0.20
5	0.50	0.20	5	0.50	0.40
6	0.30	0.20	6	0.40	0.20
7	0.30	0.20	7	0.30	0.40
8	0.70	0.20	8	0.70	0.20
9	0.40	0.40	9	0.40	0.60
10	0.40	0.40	10	0.50	0.20
11	0.60	0.40	11	0.70	0.20
12	0.30	0.20	12	0.60	0.40
13	0.40	0.40	13	0.40	0.20
14	0.70	0.40	14	0.50	0.20
15	0.40	0.20	15	0.40	0.20
16	0.30	0.20	16	0.40	2.20
17	0.30	0.20	17	0.40	0.40
18	0.30	0.20	18	0.50	0.20
19	0.70	0.20	19	0.40	0.60
20	0.40	0.40	20	0.40	0.40

ค่าความเที่ยง = 0.81

ค่าความเที่ยง = 0.83

ภาคผนวก จ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน
2. อัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย
3. ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ตารางแสดงคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน วัดทักษะการอ่าน
โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ความแตกต่าง	
			D	D ²
1	14	18	4	16
2	13	17	4	16
3	9	13	4	16
4	10	15	5	25
5	12	16	4	16
6	11	16	5	25
7	10	15	5	25
8	11	17	6	36
9	12	17	5	25
10	13	18	5	25
11	10	15	5	25
12	11	16	5	25
13	12	18	6	36
14	14	18	4	16
15	14	19	5	25
16	16	20	4	16
17	13	18	5	25
18	10	15	5	25
19	14	19	5	25
20	15	19	4	16
รวม	244	339	95	459
ค่าเฉลี่ย	12.20	16.95	4.75	-
S.D.	1.94	1.79	-	-

ตารางแสดงคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน วัดทักษะการคิดวิเคราะห์
โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ความแตกต่าง	
			D	D ²
1	11	17	6	36
2	10	15	5	25
3	8	13	5	25
4	9	13	4	16
5	10	15	5	25
6	9	15	6	36
7	9	13	4	16
8	12	17	5	25
9	10	15	5	25
10	13	19	6	36
11	11	15	4	16
12	12	16	4	16
13	13	18	5	25
14	10	15	5	25
15	12	17	5	25
16	11	16	5	25
17	12	16	4	16
18	10	15	5	25
19	14	20	6	36
20	14	19	5	25
รวม	220	319	99	499
ค่าเฉลี่ย	11.00	15.95	4.95	
S.D.	1.72	1.99		

ตารางแสดงคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน วัดทักษะการเขียน
โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ความแตกต่าง	
			D	D ²
1	12	16	4	16
2	10	15	5	25
3	9	13	4	16
4	9	14	5	25
5	8	14	6	36
6	11	16	5	25
7	10	14	4	16
8	9	13	4	16
9	11	15	4	16
10	14	18	4	16
11	12	16	4	16
12	10	16	6	36
13	12	17	5	25
14	14	18	4	16
15	11	16	5	25
16	13	18	5	25
17	12	17	5	25
18	10	14	4	16
19	12	17	5	25
20	14	18	4	16
รวม	223	315	92	432
ค่าเฉลี่ย	11.50	15.75	4.60	-
S.D.	1.79	1.77	-	-

ตารางแสดงคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนวัดทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์
และเขียนภาษาไทย โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ความแตกต่าง	
			D	D ²
1	39	51	12	144
2	34	48	14	196
3	26	40	14	196
4	28	42	14	196
5	31	44	13	169
6	35	50	15	225
7	30	45	15	225
8	30	44	14	196
9	35	48	13	169
10	44	55	11	121
11	31	44	13	169
12	35	49	14	196
13	36	52	16	256
14	40	54	14	196
15	40	53	13	169
16	42	55	13	169
17	37	51	14	196
18	29	44	15	225
19	41	56	15	225
20	42	54	12	144
รวม	705	979	274	3,782
ค่าเฉลี่ย	35.25	48.95	13.70	-
S.D.	5.30	4.88	-	

คะแนนแบบฝึกหัดการวัดทักษะการอ่าน โดยใช้สถานการณ์จำลอง
จำนวน 8 ครั้ง

เลขที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8
1	5	6	6	7	8	9	9	10
2	5	5	6	7	7	9	9	9
3	4	4	5	6	6	7	7	8
4	4	4	5	6	6	6	7	7
5	5	6	6	7	7	7	8	8
6	6	6	7	7	8	8	8	9
7	5	6	6	6	7	8	8	9
8	4	5	5	6	6	7	8	9
9	5	6	6	6	7	8	8	9
10	5	6	7	8	8	9	9	10
11	5	5	6	7	7	8	8	9
12	5	5	6	6	7	8	8	9
13	5	6	7	8	8	9	9	10
14	5	5	6	6	7	7	8	9
15	5	6	6	7	7	7	8	9
16	5	6	7	8	8	9	9	10
17	5	6	6	7	7	8	8	9
18	4	5	5	6	6	7	8	8
19	5	6	6	7	7	9	9	10
20	5	7	7	8	8	9	9	10
รวม	97	112	122	136	143	159	165	181
เฉลี่ย	4.85	5.60	6.10	6.80	7.15	7.95	8.25	9.05
S.D.	0.49	0.82	0.72	0.77	0.75	0.94	0.64	0.86

คะแนนแบบฝึกหัดการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สถานการณ์จำลอง
จำนวน 8 ครั้ง

เลขที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8
1	5	5	6	7	7	8	9	9
2	4	5	5	7	6	8	8	9
3	4	5	6	5	6	6	7	7
4	4	5	5	6	6	6	7	7
5	5	6	6	6	7	7	8	8
6	5	6	6	7	7	8	9	10
7	4	5	5	6	6	7	7	8
8	4	5	5	6	7	7	8	8
9	5	5	6	6	7	7	8	8
10	5	6	6	8	8	9	9	10
11	4	5	6	7	7	8	8	9
12	5	5	6	6	7	7	8	8
13	5	5	7	7	8	8	9	9
14	5	5	6	6	7	7	8	8
15	5	5	6	7	7	8	8	9
16	5	6	7	8	8	9	9	10
17	5	5	6	7	7	8	8	9
18	4	5	6	6	6	7	7	8
19	6	6	7	7	8	8	9	10
20	5	6	7	7	8	8	9	10
รวม	94	106	120	132	140	151	163	174
เฉลี่ย	4.70	5.30	6.00	6.60	7.0	7.55	8.15	8.70
S.D.	0.57	0.47	0.65	0.75	0.73	0.88	0.75	0.98

คะแนนแบบฝึกหัดการวัดทักษะการเขียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง จำนวน 8 ครั้ง

เลขที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8
1	5	5	6	7	7	8	9	9
2	4	5	5	6	7	7	8	8
3	3	4	5	6	6	7	7	7
4	3	5	5	6	6	6	7	7
5	5	5	6	6	7	7	8	8
6	5	6	6	7	7	8	9	9
7	4	5	5	6	6	7	7	8
8	4	5	6	6	7	7	8	8
9	4	5	5	6	7	7	8	8
10	5	5	6	7	8	8	9	9
11	4	5	6	7	7	7	8	8
12	5	5	6	6	7	7	8	8
13	4	5	6	7	7	8	8	10
14	5	5	6	7	7	7	8	8
15	5	5	6	6	7	7	8	8
16	6	6	7	7	8	8	9	10
17	4	5	6	7	7	8	9	9
18	5	5	6	6	7	7	8	8
19	6	6	7	7	8	8	9	9
20	5	5	7	7	8	8	9	9
รวม	91	102	118	130	141	147	164	168
เฉลี่ย	4.55	5.10	5.90	6.50	7.05	7.35	8.20	8.40
S.D.	0.83	0.45	0.64	0.51	0.60	0.59	0.70	0.82

อัตราพัฒนาการจากคะแนนการวัดทักษะการอ่าน โดยใช้สถานการณ์จำลอง
จำนวน 4 ครั้ง

เลขที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	อัตรา พัฒนาการ
	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	
1	6	7	9	10	1.33
2	5	7	9	9	1.33
3	4	6	7	8	1.33
4	4	6	6	7	1
5	6	7	7	8	0.67
6	6	7	8	9	1
7	6	6	8	9	1
8	5	6	7	9	1.33
9	6	6	8	9	1
10	6	8	9	10	1.33
11	5	7	8	9	1.33
12	5	6	8	9	1.33
13	6	8	9	10	1.33
14	5	6	7	9	1.33
15	6	7	7	9	1
16	6	8	9	10	1.33
17	6	7	8	9	1
18	5	6	7	8	1.33
19	6	7	9	10	1.33
20	7	8	9	10	1
รวม	112	136	159	181	23.63
เฉลี่ย	5.50	6.80	7.95	9.05	1.18
S.D.	0.82	0.77	0.94	0.86	

อัตราพัฒนาการจากคะแนนการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สถานการณ์จำลอง
จำนวน 4 ครั้ง

เลขที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	อัตราพัฒนาการ
	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	
1	5	7	8	9	1.33
2	5	7	8	9	1.33
3	5	5	6	7	0.67
4	5	6	6	7	0.67
5	6	6	7	8	0.67
6	6	7	8	10	1.33
7	5	6	7	8	1
8	5	6	7	8	1
9	5	6	7	8	1
10	6	8	9	10	1.33
11	5	7	8	9	1.33
12	5	6	7	8	1
13	5	7	8	9	1.33
14	5	6	7	8	1
15	5	7	8	9	1.33
16	6	8	9	10	1.33
17	5	7	8	9	1.33
18	5	6	7	8	1
19	6	7	8	10	1.33
20	6	7	8	10	1.33
รวม	106	132	151	174	22.64
เฉลี่ย	5.30	6.60	7.55	8.70	1.13
S.D.	0.47	0.75	0.88	0.98	

อัตราพัฒนาการจากคะแนนการวัดทักษะการเขียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง
จำนวน 4 ครั้ง

เลขที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	อัตรา พัฒนาการ
	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	(10 คะแนน)	
1	5	6	8	9	1.33
2	5	5	7	8	1
3	4	5	7	7	1
4	5	5	6	7	0.67
5	5	6	7	8	1
6	6	6	8	9	1
7	5	5	7	8	1
8	5	6	7	8	1
9	5	5	7	8	1
10	5	6	8	9	1.33
11	5	6	7	8	1
12	5	6	7	8	1
13	5	6	8	10	1.67
14	5	6	7	8	1
15	5	6	7	8	1
16	6	7	8	10	1.33
17	5	6	8	9	1.33
18	5	6	7	8	1
19	6	7	8	9	1
20	5	7	8	9	1.33
รวม	102	118	147	168	21.99
เฉลี่ย	5.10	5.90	7.35	8.40	1.10
S.D.	0.45	0.64	0.59	0.82	

ตารางแสดงความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เลขที่	ชื่อ														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5
2	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4	4	5	5
3	4	5	4	4	4	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5
4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5
5	4	4	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5
6	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5
7	4	4	4	5	4	5	5	5	4	4	5	4	4	5	5
8	4	4	4	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5
9	5	4	4	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5
10	5	5	4	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5
11	4	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	5	4	5	5
12	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4	4	4	5	5
13	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
14	4	4	4	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5
15	4	5	4	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	5
16	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
17	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5
18	4	4	4	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	5	5
19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5
20	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
เฉลี่ย	4.45	4.60	4.30	4.70	4.50	5	4.80	5	4.70	4.70	4.35	4.45	4.60	4.80	5
S.D.	0.51	0.50	0.47	0.47	0.51	0	0.41	0	0.47	0.47	0.49	0.51	0.50	0.41	0

ภาคผนวก ฉ
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of

Congruence: IOC) ระหว่างรายการประเมินต่าง ๆ ของแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน, สื่อสถานการณ์จำลอง, แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบวัดความพึงพอใจ (สุวิมล ติรกานันท์ 2546 : 140)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยพิจารณาคะแนนน้ำหนัก ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าสอดคล้อง
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

2. ค่าสถิติพื้นฐาน

2.1 คะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ, 2536: 269-270)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กรณีหาจากคะแนนดิบ ใช้สูตรดังนี้

$$s^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	=	จำนวนผู้เรียน

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ในการทดสอบความแตกต่างของคะแนนการพัฒนาทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง จะใช้การทดสอบค่าที (t-test Dependent) (กาญจนา วัฒนาฯ 2545: 96-99)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ t	หมายถึง	ค่าสถิติทดสอบที
N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
$\sum D$	หมายถึง	ผลรวมของของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
$(\sum D^2)$	หมายถึง	ผลรวมของของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียนยกกำลังสอง

4. สถิติที่ใช้ในการวัดอัตราพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคลจากคะแนนการประเมินผลระหว่างเรียน จำนวน 4 ครั้ง (สมถวิล วิจิตรวรรณ 2548: 441-443)

$$\text{Growth Rate} = \sum_{i=1}^n (\text{score } i+1 - \text{score } i) / N$$

เมื่อ Growth Rate คือ ผลรวมตั้งแต่จำนวนที่ 1 จนถึงจำนวนสุดท้าย (จำนวนที่ n)

score i + 1 - score i คือ ผลต่างของคะแนนระหว่างการวัด 2 ครั้ง ที่ติดกัน

N คือ จำนวนช่วงพัฒนาการ เช่น การวัด ครั้ง จะมี - ช่วงพัฒนาการ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวบุรียรัตน์ จินดาศรี
วัน เดือน ปีเกิด	29 มิถุนายน 2519
ที่อยู่ปัจจุบัน	82 หมู่ที่ 1 ตำบลบึง กิ่ง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสุรินทร์
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) สถาบันราชภัฏสุรินทร์ พ.ศ. 2542
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสามัคคีประชาสรรค์ ตำบลสระตะเคียน อำเภอลำลูกกา จังหวัดนครราชสีมา
ตำแหน่ง	ครู คศ. 1